

Di LÖRDAG

Så styr koderna vårt mobilvett

Di reder ut osynliga regler och sunt förnuft runt om i världen

28-32

5 blandfonder som tryggar sparandet

LÖRDAG PRIVATEKONOMI

33

"Åsa Romson har klantat sig om miljöbilspremien"

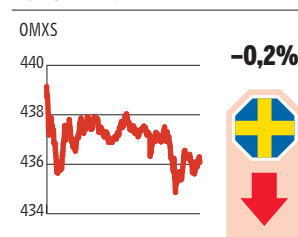

KOMMENTAR HÅKAN MATSON

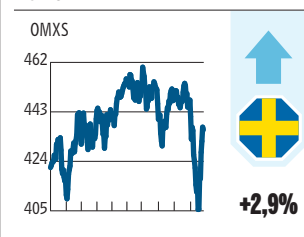
13

Dagens industri

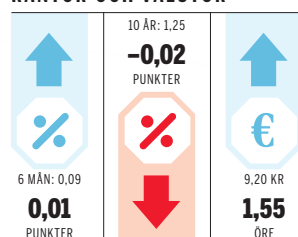
BÖRSEN I GÅR

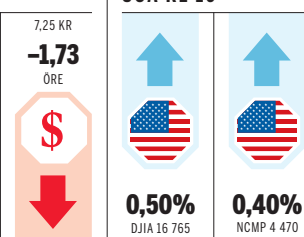
BÖRSEN I ÅR

RÄNTOR OCH VALUTOR

USA KL 19

ARGÅNG 39 · NUMMER 240 · P

LEDARE 2 · DEBATT 3 · ANALYS 4-10, 20-27 · NYHETER 11-16 · VÄRLDEN 18-19 · LÖRDAG 28-47

Olof Persson, vd för Volvo

BÖRSBOLAGEN VÄXLAR UPP

1 oktober: 77,10 Kronor per aktie

I GÅR: 83,45 Kronor per aktie

Volvo är stor rapportvinnare. Men bolaget är långt ifrån ensamt. För första gången på tre år överraskar majoriteten positivt. "Det talar för att börsen står högre vid årsskiftet än i dag", skriver Di:s Martin Blomgren. ■ ANALYS 4-10

Storbolag dömer ut ny skatt

Omdömena om det nya företagsskatteförslaget är en i det närmaste samfällad sågning. Skatten hämmar tillväxt och investeringar, varnar toppchefer i några av Sveriges största företag. ■ NYHETER 14

Hon trappar upp välfärdskriget

Timbros nya vd Karin Svanborg-Sjövall vill samla borgerligheten och sänka uppgörelsen om vinst i välfärden. ■ NYHETER 11

Tung förlust för pressat Eniro

Eniro gör en förlust på nära 2 miljarder kronor. Vd Stefan Kercza utlovar nu ökad transparens. ■ 12

FÅ SVENSKAR ÄGER MEST
10 procent av svenskarna sitter på 70 procent av landets tillgångar, mer än i våra grannländer. ■ 15

LEDARE TORUN NILSSON

"Företagen och politikerna lever i skilda världar"

Politisk redaktör: PM Nilsson 08-573 650 98 Ledarskribenter: Ronald Fagerfjäll, Torun Nilsson, Bo Pettersson, Tobias Wikström, Johan Östberg, E-post ledare@di.se

ÄNTLIGEN. Volvo överraskade positivt. "Ett litet men stabilt steg", konstaterar Volvos vd Olof Persson.

FOTO: SAMMY STEEN

Företagen levererar mer än politikerna

Di Ledare **lördag 25/10**

■ Skilda världar. Så kan man sammanfatta den gångna veckan. Å ena sidan en budgetproposition som premierar statiska budgetallokeringar framför drivkrafter.

Å den andra, en rad oväntat bra kvartalsrapporter som påminner om något som Sverige lever av: globala storföretag som lyckas förbättra resultaten även när det är dåliga tider.

De flesta storföretagen har inte längre särskilt många anställda i Sverige. Nya kunder finns sedan länge på annat håll. Där finns det mesta av verksamheten, via investeringar och företagsköp.

Men storbolagen spelar ändå stor roll för svensk ekonomi. Huvudkontoren, tjänstemännen, utvecklarna, arbetarna och alla de som servar dem med produkter och tjänster, både i jobbet och privat: det är de som genererar viktiga skatteintäkter till välfärden och sätter fart på aktier som delar av våra pensioner är placerade i.

Ringar på vattnet blir det dessutom. Utan teknikintresset hos alla dem som satsat på att bli ingenjörer för att det går att få jobb på Ericsson, Sandvik och Volvo skulle inte svenska ungdomar ligga lika långt fram i digitaliseringen. Utan storföretag som lockat internationella placerare hade inte den svenska finansmarknaden haft lika många anställda. Utan läroår i storföretag hade flera av våra duktigaste entreprenörer inte klarat sig långt på den globala marknaden.

Höstens kvartalsrapporter visar vad det handlar om, Volvos kanske allra mest. Huvudägaren Industrivärden satsar sedan flera år på att vd:n Olof Persson ska lyckas få de anställda att effektivisera och göra bland annat nya lastbilsmodeller lönsammare. I går överraskade bolaget äntligen positivt, trots att konjunkturen är svag på många håll.

Volvo är ett specialfall och där finns mycket kvar att göra. "Ett litet men stabilt steg", skriver Olof Persson. Men även många av de andra resultatförbättringarna beror på effektiviseringar och gnet. Electrolux höjde trots svag efterfrågan sin marginal i Europa kraftigt genom en högre andel inbyggnadsprodukter och god kostnadskontroll.

Ericsson hade otur med valutor och operatörer i Nordamerika som just nu sparar, men lönsamheten förbättrades i alla segment. Atlas Copco jobbar med att anpassa kostymen till lägre efterfrågan från gruvkunderna. Både Electrolux och Atlas Copco har flyttat fram positionerna med stora utlandsköp, ökad arbetsinsats och risktagande. Axfood, för att hoppa ned några nivåer i företagsstorlek, skördade frukterna av fem års investeringar och överraskade positivt. Och så vidare.

Hårt jobb och stor osäkerhet alltså. Ändå hör man sällan ägare och privatanställda klaga på samma sätt som i de politikerstyrda verksamheterna. Många väljare och politiker tror nog att de inte behöver bry sig.

Men vill vi ha kvar utvecklarna, huvudkontoren och ringarna på vattnet

"Särskilt Stefan Löfven, som förstår sig på företag, borde för sina partikamraters skull tala ur skägget."

måste det löna sig både i status och ekonomiskt att välja svåra utbildningar, jobba mycket och ständigt vara beredd att anpassa sig.

Visst kan regeringens syn på att fler måste utbilda sig och fler måste med på framtidsåket framstå som både medmänsklig och begåvningsbreddande. Men minst lika viktigt är att signalera att alla måste bli mer ambitiösa och mer flexibla och att bra ägare och företag är en förutsättning för resten. Särskilt Stefan Löfven, som förstår sig på företag, borde för sina partikamraters skull tala ur skägget.

Kraven kommer bara att öka, det visar rapporterna också. Bankerna drar, trots goda tider, ned på anställda och skrotar gamla it-system. Det senare får digitaliseringskonsulter som HiQ att gå som tåget. Och Nokia försvinner som varumärke när Microsoft byter namn på telefonerna.

Den rödgröna regeringen tycks leva i en annan och skenbart stabilare värld än storföretagen.

TORUN NILSSON

torun.nilsson@di.se

08-573 650 00

Vänd inte Turkiet ryggen

Di Rakt på sak

■ Att den ena handen inte tycks veta vad den andra gör visar beskedet om indraget stöd till de anrika svenska kultur- och forskningsinstituterna i Rom, Aten och Istanbul.

Ansvarig är forskningsminister Helene Hellmark Knutsson, och det sker i samma kameralanda som när Carl Bildt ville stänga Sveriges ambassader i sjudande Vietnam och Malaysia.

Det är främst Istanbul som sticker i ögonen. Även om generalkonsulatet blir kvar sänder det dåliga signaler att dra ned i Europas största stad. Metropolen är en symbol för det Turkiet vi måste bejaka – även när så mycket pekar i felriktning under president Recep Tayyip Erdogan.

Man vill helst tro att det är ett olycksfall i ett hektiskt budgetarbete, och att varken utrikesminister Margot Wallström eller närings- och innovationsminister Mikael Damberg har varit fullt införstådda.

Att visa respekt och intresse för Turkiets och andra länders stolta historia och kultur är självklart när Sverige och svenska företag vill bygga relationer, varumärke och närvaro på de "nya" marknader som betyder alltmer för jobb och exportintäkter.

Men om dumsnålheten ska fortsätta härska i Rosenbad borde framsynta företag kunna fylla luckorna. Exempelvis skulle H&M, vars europeiska varuförsörjning är koncentrerad till Turkiet, kunna se sponsring av svensk-turkisk förståelse som en del av affären.

Men det är ett Mikael Damberg närstående bolag, delstatliga Telia Sonera, som har överlägset störst intressen i landet. Det har hamnat i skuggan av affärerna i det övriga "Eurasien", som fällt både vd-ar och styrelser, att bolagets stora ägande i Turkcell (som också deläger en stor operatör i Ukraina) utgör ett värde på över 30 miljarder kronor, men som frusit inne i en rysk-svensk-turkisk härva – nu med regeringen i Ankara i en nyckelroll.

Telia Sonera har varken kunnat utöva ägarinflytande eller få utdelning. Men nyligen förklarade vd:n Johan Dannelind att Turkcell är ett "strategiskt innehav" där man har hopp om att lösa upp knutarna.

Aningslösa markeringar av ointresse från Stockholm är nog ingen hjälp.

BO PETTERSSON

Dagens industri

Chefredaktör och ansvarig utgivare:
Peter Fellman

Tel, växel:
08-573 650 00

Tel, kundtjänst:
08-573 651 00

Fax 08-573 652 20
E-post red@di.se

Postadress 113 90
Stockholm
Adress: Torsgatan 21

Redaktionschef och stf ansvarig utgivare:
Lotta Edling

Nyhetschef, inrikes:
08-573 650 31

Göteborgsredaktionen:
Västra Hamngatan 9,
411 17 Göteborg.

Tel: 031-701 51 50.
E-post:
gerhard.jarsson@di.se

Malmöredaktionen:
Stora Nygatan 24
211 37 Malmö,
Tel: 040-791 45
E-post: lars.tulin@di.se

Textarkiv: All redaktionell text lagras elektroniskt. Externa skribenter måste meddela eventuellt förbehåll mot elektronisk lagring. I princip

publiceras ej artiklar med sådant förbehåll.
Sök lagrad text: di.se

Utgivare:
Dagens industri AB
Tryck: BOLD/DNEX,
Tryckeri AB, Akalla.
V-TAB, Landvetter.
Daily Print Umeå
2014.
ISSN: 0346-640X

Vd: Gunilla Herlitz
ANNONSER
Chef annons:
Andreas Sandin
Bokning och prisfrågor:
(textsida)
Telefon: 08-573 650 00
Fax: 08-573 652 20
E-post: annons@di.se
Postadress:
113 90 Stockholm

Jobb & Karriär,
Företagsinformation,
Rapporter, meddelanden och emissioner:
Annonssäljarna
Tel: 08-21 28 50
E-post:
di@annonssaljarna.se
Övriga rubriker:
Newsfactory
Tel: 08-505 738 05
E-post:
di@newsfactory.se

UPPLAGA
Chef upplaga:
Cecilia Göthlin
KUNDTJÄNST /SUPPORT
E-post: pren@di.se
Tel: 08-573 651 00
Fax: 08-573 652 20

Öppettider:
mån–fre 6–18, lör 7–12.
Prenumerationspriser:
di.se/tidningen
Bankgiro: 575-8222
Plusgiro: 94 71 01-2
UPPLAGA:
2013: 96 300
LÄSARE:
Orvesto konsument
T2 2014: 319 000

di.se

Chefredaktör och ansvarig utgivare:
Peter Fellman.

E-post: di.se@di.se

LÄSARE PÅ NÄTET:
740 540
(v 41, Comscore)

I torsdags presenterade regeringen sin budget. Ambitionsnivån är alldeles för låg för att nå de mål regeringen rimligen har, skriver LO:s ordförande **Karl-Petter Thorwaldsson** och organisationens chefsekonom **Ola Pettersson**.

HÄLLS TILLBAKA. Socialdemokraternas politik hämmas av att den fortfarande präglas av 1990-talskrisen, skriver Karl-Petter Thorwaldsson och Ola Pettersson.

FOTO: JANERIK HENRIKSSON / TT

Alltför försiktig budget

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har nu lagt fram sin första budget. Det är en på många sätt bra budget med fokus på jobb, jämlikhet och jämställdhet. Stora satsningar på skolan, trygghetsförsäkringarna och järnvägsunderhåll är nödvändiga efter förfallet under den borgerliga regeringen. Men även om inriktningen är bra, är ambitionsnivån alldeles för låg för att nå de mål regeringen rimligen har.

En mer offensiv ekonomisk politik krävs om vi ska få i gång tillväxten och trycka tillbaka arbetslösheten. Socialdemokraternas politik hämmas av att den fortfarande präglas av 1990-talskrisen. Det ekonomisk-politiska ramverk som skapades då har många värdefulla inslag, men de problem som ramverket syftade till att lösa har delvis ersatts av andra. Det har bidragit till en onödigt hög arbetslöshet och att vi som samhälle har blivit fattigare.

För den politiska högern är detta inte ett problem. Den är i grunden skeptisk till en aktiv ekonomisk politik och arbetslöshetsbekämpning. Men för arbetarrörelsen är detta ohållbart. Hela vår grundidé är att använda politiken till att reformera samhället och bidra till ekonomisk utveckling. Vi ser tre områden där det finns behov av att

Ola Pettersson.

modernisera den ekonomiska politiken:

► **Finanspolitiken.** Att slaviskt hålla fast vid ett överspelat överskottsmål, som till exempel Finanspolitiska rådet tycks rekommendera, är inte ansvarsfullt, utan oresonligt. Vi behöver därför under mandatperioden införa ett nytt mål för den offentliga sektorns sparande som tar hänsyn till de utmaningar vi nu står inför. Dagens överskottsmål bör ersättas med ett balans- eller underskottsmål.

► **Penningpolitiken.** Riksbankens oförmåga att upprätthålla inflationsmålet har bidragit till att arbetslösheten är högre än den borde vara. Det är uppenbart att penningpolitiken behöver få nya spelregler. Riksdagen behöver skyndsamt göra en förändring av riksbankslagen som tydliggör riksbankens uppgifter när det gäller finansiell stabilitet.

► **Finansiell reglering.** Ett antal reformer har genomförts i Sverige och i EU till följd av finanskrisen. Men vi är långt ifrån färdiga. Riskerna för nya finanskriser är fortfarande för stora. Vi har ett banksystem med otillräcklig konkurrens och för lite eget kapital. Det riskerar att bli oerhört kostsamt för medborgarna.

Det är förstärkt att arbetarrörelsen tappade i självförtroende och kreativitet efter 1980-talets överhettning och 1990-talets djupa ekonomiska kris. Men

det är dags att gå vidare. Den mest omedelbara uppgiften är få i gång tillväxten genom investeringar i bostäder och infrastruktur. Det stärker Sveriges tillväxtförutsättningar även på längre sikt.

”För arbetarrörelsen är detta ohållbart.”

Ekvationen är enkel. Arbetslösheten är hög. Sverige har låg statsskuld och låga räntor. Inflationen är låg och inflationsförväntningarna sjunkande. Och vi har under lång tid investerat alldeles för lite i infrastruktur och bostäder. Vi uppfyller de förutsättningar som enligt IMF gör att det finns skäl att lånefinansiera offentliga investeringar:

► **Bostäder.** Även om bostadsinvesteringarna nu växer, sker det från en mycket låg nivå. För att komma till rätta med den bostadsbrist som har byggts upp kommer det att krävas stora investeringar. En ny bostadspolitik behöver innehålla både statliga stimulanser och strukturella reformer för att öka bostadsbyggandet och förbättra konkurrensen i byggsektorn. Därför

bör staten under en period satsa 10 miljarder kronor per år på att stödja bostadsbyggandet.

► **Infrastruktur.** Vi har under lång tid låtit kapitalstocken urholkas som andel av BNP. Under de senaste tre årtiondena har Sverige tappat gradvis i jämförelse med övriga OECD-länder när det gäller offentliga investeringar. Under 1970-talet låg Sverige i genomsnitt på fjärde plats, men har nu sjunkit till femtonde plats. Det är ohållbart om vi vill vara en avancerad industrination. De statliga infrastrukturinvesteringarna bör utökas med 10 miljarder kronor per år för att sedan växa i takt med BNP.

Så som USA:s före detta finansminister Larry Summers har visat kan man med rimliga antaganden visa att lånefinansierade offentliga investeringar, genom positiva effekter på tillväxten, gör att statsskulden som andel av BNP minskar. Om de ekonomisk-politiska ramverken omöjliggör att vi utnyttjar detta gyllene tillfälle finns inget bättre bevis på att de är föråldrade. Det är dags att Socialdemokraterna uppdaterar sin ekonomiska politik för en ny tid.

KARL-PETTER THORWALDSSON
ordförande, LO
OLA PETERSSON
chefsekonom, LO

di.se

Följ
debatten
på nätet
[di.se/
debatt](http://di.se/debatt)

Vinstrik vecka

Merparten av veckans rapporter har varit bra och det har lyft börshumöret.

OMXS

januari 2014

februari

mars

april

maj

juni

Kursreaktion
på rapportdagen:

Storbolagen som rapporterade i veckan

■ Så blev kvartalet

	ATLAS COPCO	ELECTROLUX	SWEDBANK	ABB	AXFOOD	BOLIDEN	HEXAGON	HUSQVARNA	INTRUM J.	MILLICOM	NORDEA	SHB
Försäljning, miljoner kronor	23 590	28 784	10 150	71 217	9 756	9 287	5 967	6 785	1 309	12 137	25 337	9 630
Resultat före skatt, miljoner kronor	3 879	1 250	5 732	8 396	448	785	1 214	231	378	1 784	10 359	4 904
Avvikelse mot prognos, procent												
Försäljning:	2%	1%	4%	-5%	1%	2%	4%	4%	3%	1%	-2%	3%
Vinst:	2%	9%	8%	-9%	12%	15%	5%	31%	13%	1%	3%	3%

Källa: SME Direkt. Urvalet avser de storbolag som SME Direkt sammanställer prognoser på och avvikelserna är justerade för jämförelsestörande poster. Bankerna avser rörelseresultat.

Bra bränsle för

Oron för ett sämre marknadsläge i Europa var inte ett fantasifoster.

Men merparten av kvartalsrapporterna är trots det bättre än väntat och de svenska storbolagen har briljerat genom att spara, välja bort och skörda frukterna av sin produktutveckling.

En fråga stack ut i mängden när storbolagen i förra veckan började rapportera hur deras tredje kvartal varit: Är konjunkturen i Europa på väg att djupdyka?

En serie svag industristatistik från Tyskland och euroområdet pekade i den riktningen och förspelen till rapporterna var ingen trivsamt upplevelse för ägare till cykliska aktier.

Det första hindret, känselspröket SKF:s rapport förra veckan, blev också en prövning. Visserligen förutsåg den avgående vd:n Tom Johnstone en oför-

ändrad efterfrågan under fjärde kvartalet men han vittnade också om ett sämre klimat i Europa, om en tuff fordonsmarknad och om en tillverkningsnivå som skulle bromsas för att inte riskera att bygga lager. Sedan har bolag efter bolag stämt in i en ganska dyster Europasång.

”Det är nu tydligt att det mer försiktiga konjunkturläget slår igenom på de mindre företagens aktivitetsnivå”, sa exempelvis Annika Falkengren på SEB.

Industrijätten Atlas Copcos vd Ronnie Leten stod

di Analys

MARTIN
BLOMGREN

martin.blomgren@di.se

08-573 650 46

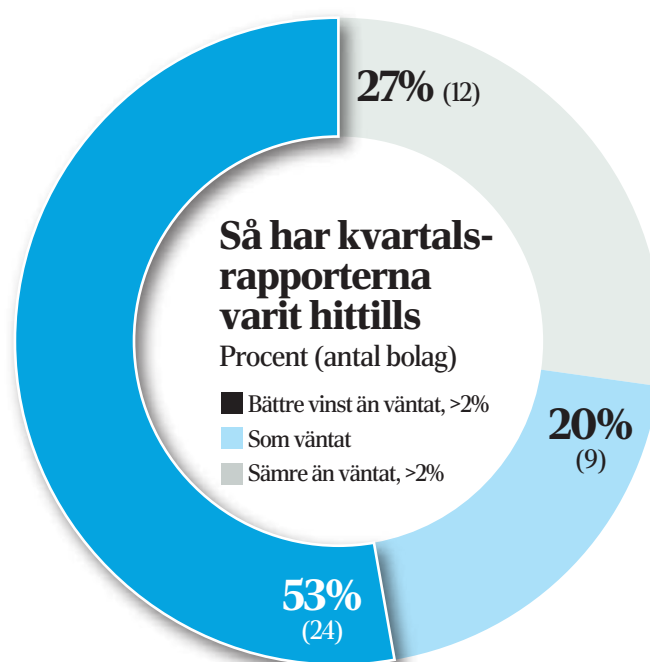
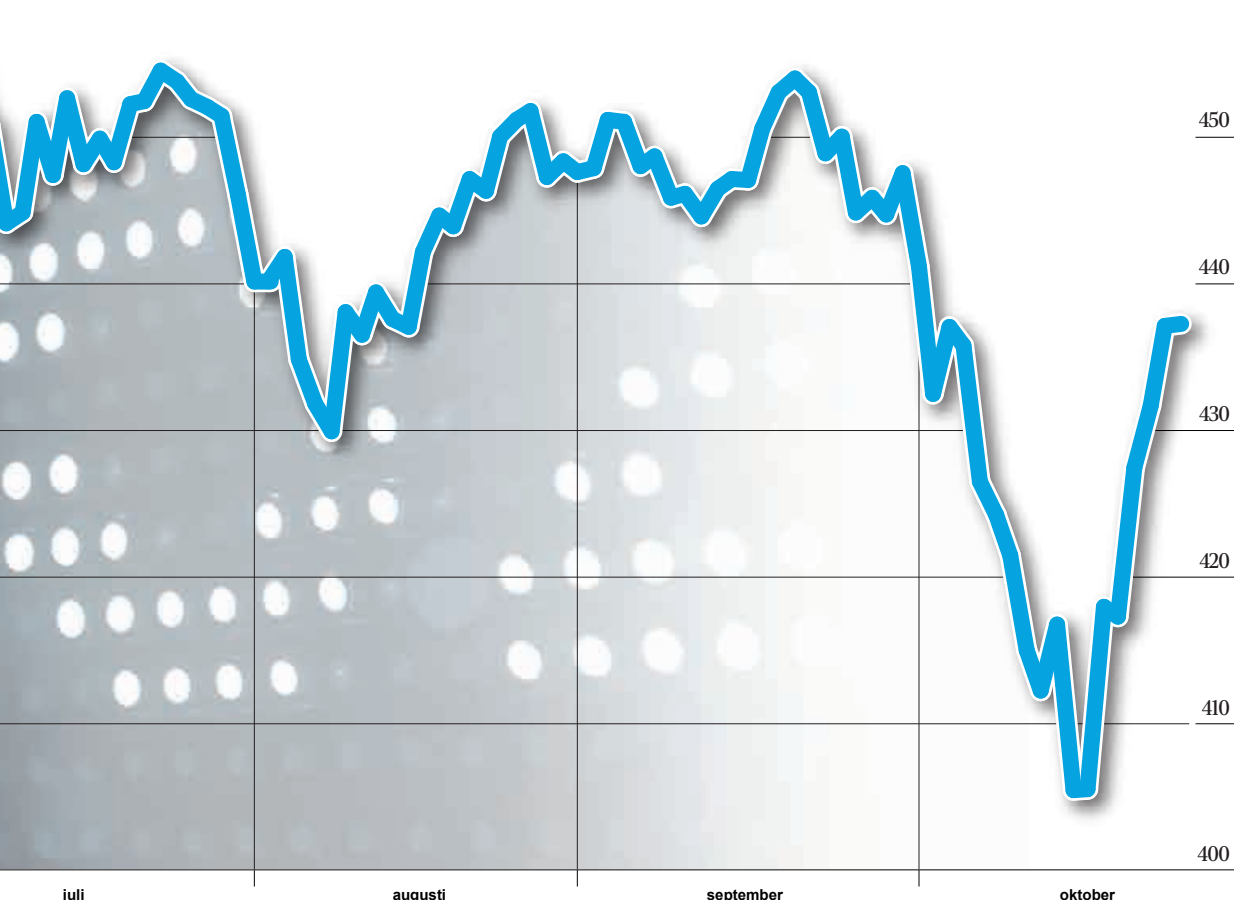
i sina utsikter fast vid att efterfrågan sammantaget ”ökar något”, men han var måttligt entusiastisk om Europa. Ökad Europaoro är ett tema som har bekräftats av många fler bolag, däribland Electrolux.

”Där har jag tyvärr inga bra nyheter, det ser inte så starkt ut. Det finns plus och minus men Europa är svagare än vad vi väntade oss i början av året”, sa vitvarujättens vd Keith McLoughlin när han samtidigt presenterade en rapport som tjänar som ett talande exempel för det här kvartalet. För trots att både volymerna och priserna gick ned i Europa ökade Electrolux affärsområdets rörelsemarginal från 1,3 till 5,5 procent och sopade därmed banan med aktiemarknadens förväntningar.

Ett konststycke som handlade om att få betalt för ett långt arbete med kostnadssänkningar och effektiviseringar men också om att välja rätt och att välja bort. Att fokusera på de produkter, segment och kunder där det går att hitta tillväxt och bra lönsamhet i stället för att försöka vara allt för alla.

Liknande tongångar förklarar Trelleborgs framgångar och ytterligare bevis på att det går att styra sitt eget öde på en trög marknad bjöd Hexagon och Assa Abloy på. Båda Melker Schörling-bolagen överraskade positivt i tillväxsväg och lyfte

Högre marginal glädjer

	Prognos	Utfall	Avvikelse
Omsättning, miljoner kronor	575 418	584 379	1,6%
Resultat före skatt, miljoner kronor	66 838	68 604	2,6%
Vinstmarginal, procent	11,6	11,7	

juli	augusti	september	oktober
STORA ENSO	TRELLEBORG	ASSA ABLOY	AUTOLIV
-0,8%	2,7%	3,6%	-2,6%
23 129	5 614	14 727	16 008
1 325	810	2 364	1 138
-2%	0%	3%	-2%
-17%	4%	4%	-8%
HOLMEN	MTG	NOKIA	SAAB
5,0%	3,5%	3,3%	1,5%
3 956	3 669	30 581	5 130
488	326	neg	229
5%	3%	10%	-1%
26%	10%	13%	-20%
SEB	TELE 2	TIETO	ERICSSON
-1,4%	4,4%	2,3%	-3,3%
12 653	6 584	3 183	57 643
6 665	958	neg	3 876
2%	3%	-3%	5%
1%	37%	41%	-9%
JM	NCC	SWEDISH M.	VOLVO
-3,0%	-2,5%	-0,6%	7,1%
3 208	14 796	3 416	67 222
2 845	881	862	2 285
13%	5%	1%	5%
-2%	-3%	2%	307%

GRAFIK: LOTTA EKSTRÖM

börsuppgång

fram en hög andel nya produkter som en viktig förklaring.

Att offensiva satsningar och egen produktutveckling lönar sig är glädjande, men det kommer inte att betyda att sparivern lättar. Volvo och Swedbank är två färskare exempel på bolag som tog nya kostnads-grepp i sina rapporter och det bestående intrycket är att ingen vd vill, vågar eller har sin styrelses tillåtelse att vänta in medvind i Europa. Om lönsamheten ska bestå eller förbättras så måste det ske med effektiviseringar och intern portföljhantering – en piggare Europakonjunktur får bli en bonus om den behagar komma.

För börsens del är det positivt att storbolagen kan åstadkomma förbättringar även i en trög marknad och det minskar beroendet av en stark USA-marknad som räddare i nöden.

Tittar man på hur de rapporter som hittills har släppts står sig mot förväntningarna så är bilden också överraskande ljus. Som diagrammet ovan visar har styvt hälften av de bolag som SME Direkt sammanställer prognoser på redovisat en högre vinst än väntat, definierat som mer än 2 procent över snittprognosen.

Det placerar den här rapportperioden, om utfallet

Di Guide

? Vad
■ Rapportperioden är ett fall framåt.

= Varför
■ Flest positiva överraskningar på tre år.

! Slutsats
■ Ett bra stöd för årets börsavslutning.

står sig, som den bästa sedan tredje kvartalet 2011 och den tredje i följd där andelen positiva överraskningar ökar jämfört med föregående kvartal.

Den summerade omsättningen och vinsten hos de bolag som hittills har rapporterat bekräftar också att det är lönsamhetsökningen, snarare än tillväxten, som ligger bakom de positiva överraskningarna.

Hyllningarna av rapporterna på börsen har varit både många och stora vilket ovanstående lista över kursreaktionerna för de storbolag som har rapporterat den här veckan visar. Till viss del beror det förstås på att många kurser hade tryckts ned i de senaste veckornas börsoro, men i många fall handlar det om en rättmätig belöning för bättre vinstutsikter.

Hittills i år har det tyngsta argumentet för börsen, lite hårdtaget, varit att alternativa ränteplaceringar är så dåliga att alla andra kommer att sätta sina pengar i aktier och därför bör jag också göra det. Det är ett farligt motiv.

Att köpa aktier för att vinsterna stiger, inte för att värderingen sträcks ut, är ett betydligt tyngre argument. Det positiva rapportutfallet ingjuter nu en högre trovärdighet i vinstprognoserna och minskar även osäkerheten. Det talar för att Stockholmsbörsen står högre vid årsskiftet än i dag.

Di Podd

Lyssna här

■ Varje fredag kommenterar Di:s experter veckan som gått och förbereder dig för den som kommer.
■ Gå till di.se/analyspodden För att lyssna på senaste avsnittet. Där finns även tidigare poddar.

LÄS MER

sidorna 6–10

Allt om rapporterna

Volvo körde fredagsrally

Det blev rally i Volvos aktie i går sedan koncernchef Olof Persson presenterat ett resultat som var 40 procent bättre än väntat. Samtidigt utökade han bolagets pågående besparingsprogram med hela 3,5 miljarder kronor.

”När besparingarna är genomförda är vi på god väg mot målet att bli ett av de två mest lönsamma lastbilsbolagen”, säger han.

Volvo har under de senaste åren ofta lämnat resultat som har varit sämre än marknadens förväntningar, men i går överraskade fordonsjätten positivt. Rörelseresultatet före omstruktureringkostnader blev 2,91 miljarder kronor, att jämföra med väntade 2,05 miljarder kronor, enligt SME Direkt.

Både Volvos lastbilar och anläggningsmaskiner lyckades under kvartalet förbättra rörelsemarginalen jämfört med samma kvartal förra året trots att antalet levererade fordon minskade betydligt.

Ska spara 3,5 miljarder kronor

Det är ett styrkebesked och tyder på att koncernens ansträngningar för att minska kostnaderna börjar ge effekt.

Trots resultatförbättringen är Volvos rörelsemarginal, exklusive omstruktureringkostnader, på 4,3 procent långt i från tillfredsställande och för att minska koncernens strukturella kostnader adderade Olof Persson besparingar på 3,5 miljarder kronor till Volvos pågående åtgärdsprogram. **Varför lanserar ni dessa just nu?**

”Jag har varit väldigt tydlig med att när vi hittar nya sätt att arbeta som är mer effektiva så måste vi adressera dem. Nu är vi redo att lansera aktiviteterna”, säger Olof Persson.

Måste ni göra stora personaluppsägningar för att kunna spara ytterligare 3,5 miljarder kronor?

”Vi har en rad saker som vi tittar igenom. Men det är bara att konstatera att detta kommer att ha en effekt på antalet anställda i Sverige, men hur mycket det blir får vi återkomma till under det fjärde och första kvartalet.”

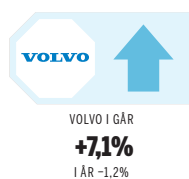
I de nya besparingarna ingår ytterligare kostnadsänkande åtgärder inom Volvo Anläggningsmaskiner och en omorganisering av Volvos lastbilsförsäljning för att sänka kostnaderna och öka effektiviteten. Dessutom ska bolaget se över vad som är kärnverksamhet och icke-kärnverksamhet inom Volvo it.

Säger ni att delar av Volvo it ska säljas?

”Nej, det gör vi definitivt inte. Vi gör en genomlysning av vad som är kärn- och icke kärnverksamhet inom vår it-verksamhet. Det är bra att vi en gång för alla gör den här genomlysningen ordentligt eftersom det varit mycket diskussioner och spekulationer.”

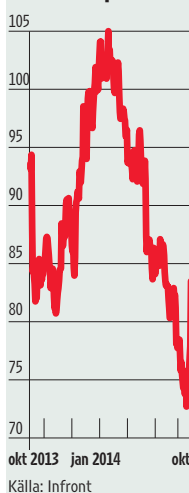
Med de nya besparingarna ska Volvo reducera sina strukturella kostnader med sammanlagt 10 miljarder kronor med full effekt från 2016.

I går uppgav Volvo att de strukturella kostnadsminskningar som hittills har genomförts uppgår till 2,4 miljarder kronor i årstakt. Inom det programmet ska antalet anställda minskas med 4 400 i år, hittills har drygt 2 100 av dem lämnat Volvo. Olof Persson effektiviserar även Volvos koncernledning där antalet medlemmar sjunker från sexton till tio.

Volvo

■ Kronor per aktie

”När vi gav oss ut på den här förändringsresan 2011 var det alldeles nödvändigt att alla koncernens funktioner förstod vad som hände. Nu går vi in i en ny fas och då är 16 personer en väldigt stor grupp, nu vill jag få en tajtare grupp”, förklarar Olof Persson.

Kan ni nå styrelsens mål för rörelsemarginalen när alla planerade åtgärder och kostnadsbesparingar är genomförda vid utgången av 2015?

”Jag tror vi har kommit en väldigt bra bit på väg men vi får se var vi ligger då.”

Volvos lastbilsverksamhet gynnas av en stigande efterfrågan i Nordamerika medan den europeiska marknaden blev mer osäker under det tredje kvartalet. Volvos prognos är att den nordamerikanska lastbilsmarknaden växer nästa år medan den europeiska inte förändras jämfört med i år. Den svagaste lastbilsmarknaden är alltså den sydamerikanska, där räknar Volvo med en fortsatt nedgång nästa år. Även på den kinesiska marknaden för anläggningsmaskiner förväntas nedgången fortsätta under 2015.

ANDERS HÄGERSTRAND

anders.hagerstrand@di.se
08-573 654 91

Rapport

Volvo

■ Juli–september

MKR	2014	2013
Omsättning	67 222	64 880
Rörelseresultat	2 250	2 398
Resultat efter skatt	1 545	1 415
Vinst/aktie, kronor	0,74	0,68
Eget kap/aktie, kr	39,15	37,49

Ta inte ut segern i förskott

Di Kommentar

ANDERS HÄGERSTRAND

anders.hagerstrand@di.se

08-573 654 91

Olof Persson har blivit allt mer ifrågasatt under hösten till följd av Volvos usla resultatutveckling. Men efter gårdagens rapport borde pressen från besvikna aktieägare minska – åtminstone tillfälligt. Delvis för att resultatet för det tredje kvartalet var betydligt mindre dåligt än väntat, men framför allt för att Olof Persson visar handlingskraft genom att utöka kostnadsbesparingarna. Åtgärden är definitivt nödvändig eftersom det blir allt tydligare att en hårdnande konkurrens sänker lönsamheten i hela lastbilsindustrin.

Signalvärdet i att Olof Persson nu före-

faller öppna för en försäljning av delar av Volvo it ska heller inte underskattas – stora delar av aktiemarknaden vill se en renodling. Att han lyfter ut personer från koncernledningen som har varit hans nära kolleger under lång tid och flyttar huvudkontoret understryker också att läget är skarpt och att det inte finns några heliga kor som får stoppa lönsamhetslyftet.

Något som visar på självförtroende är att Volvo från och med nu blir berömligt transparent med hur bolagets kostnads-sänkingsprogram fortlöper. Vid varje kvartalsrapport kommer det att redogöras för hur mycket koncernens strukturella kostnader sjunker – levererar inte Olof Persson på den punkten kommer det att bli väldigt tydligt.

Ett litet minus är dock att Volvo blir mindre öppet med i vilken utsträckning bruttomarginalen på nya lastbilar förbättras. Just en högre bruttomarginal var en hörnsten när Olof Persson lanserade

”Det understryker att läget är skarpt och att det inte finns några heliga kor som får stoppa lönsamhetslyftet.”

sitt stora åtgärdsprogram 2011. Något som sannolikt har haft stor betydelse för beslutet är att bruttomarginalen på den tidigare så lönsamma brasilianska marknaden har kollapsat under det senaste året.

Det är starkt att Volvo lyckades höja sin rörelsemarginal på årsbasis under det tredje kvartalet trots att fordonsleveranserna föll för både lastbilsrörelsen och anläggningsmaskiner.

Det är uppenbart att Volvos besparingar nu börjar ge effekt, därtill verkar produktionen ha blivit bättre på att hantera svängningar i efterfrågan.

Aktien steg i går med 7 procent i ett lättadrsrally. Rapporten var ett steg i rätt riktning, men någon behaglig resa uppåt väntar knappast för aktieägarna. Marknadsläget är på flera håll utmanande och internt blir det en allt större utmaning för Volvo att göra stora omorganiseringar och personalneddragningar utan att tappa tempo i försäljningen.

Lämnar anrika huvudkontoret

I skuggan av Volvos kursrusning efter att bolaget presenterat sina kvartalssiffror kom en annan nyhet lite i skymundan: Volvokoncernen kommer att lämna det huvudkontor som PG Gyllenhammar en gång byggde, betongbunkern som kallats både Pehrstorp och Örnäsetet.

Under 2016 ska flytten ske. Det nya huvudkontoret ska i stället ligga i Lundby, också det beläget på Hisingen i Göteborg, där bolaget redan bedriver en stor del av sin verksamhet.

Hur stor flytten blir och vad den kommer att kosta kan Volvo i dagsläget inte ge några uppgifter om.

”På det huvudkontor vi har i dag sitter ungefär 140 personer. Men sedan har vi huvudkontorsfunktioner som sitter i andra delar av Göteborg, så vi har inte riktigt bestämt ännu vilka som ska vara på det nya stället och vilka som till exempel ska vara kvar på Lindholmen. Vi har huvudkontorsfunktioner spridda nästan i hela staden i dag”, säger Kina Wileke som är chef för Volvokoncernens medierelationer.

Vill flytta närmare verksamheten

Redan i dag är en stor del av Volvos verksamhet förlagd till Lundby.

”Vi vill komma närmare verksamheten. Vi kommer att ha vårt globala försäljnings- och marknadshuvudkontor på lastbilssidan i Lundby, så det är ett sätt att komma närmare verksamheten, korta beslutsvägarna och arbeta mer effektivt”, fortsätter hon.

I dag är det bara ”det andra” Volvo som har tillverkning i Torslanda, det vill säga personbilsföretaget Volvo.

”Vi har i dag ingen verksamhet alls där vi har vårt huvudkontor. När detta huvudkontor byggdes på 1980-talet ägde vi fortfarande Volvo Cars. När vi nu tittar ut genom fönstret ser vi hela Torslanda-fabriken, men där gör man personbilar”, säger Kina Wileke.

Lastbilstillverkningen ligger i Tuve, även det på Hisingen. I Lundby ligger bland annat Volvo Penta och mycket av Volvos utvecklingsverksamhet.

”Majoriteten av vår verksamhet i Göteborg ligger just i detta område”, säger Kina Wileke.

Stark symbolhandling

Flytten av huvudkontoret skulle kunna tolkas som en stark symbolhandling, ett steg ifrån det gamla Volvo. Kina Wileke tonar dock ned de kulturella konsekvenserna av beslutet.

”Var sak har sin tid. Ska man prata kultur så finns den ju i allra högsta grad där vi har vår verksamhet. Vi har suttit i ett landskap där bara Volvo Personvagnar har sin verksamhet och ny flyttar vi dit vi har vår verksamhet. Det känns som ett naturligt steg.”

**CATHRINE
HOFBAUER**

cathrine.hofbauer@di.se

08-573 650 00

ÖVERGES. Volvo vill närmare verksamheten och lämnar sitt huvudkontor i Torslanda.

FOTO: MATS GOTANDER

EU:s kartellmistankar kvarstår

EU-kommissionens kartellmisstankar mot Scania, Volvo, Daimler och MAN ingår i samma utredning där gryningsrader genomfördes mot företagen den 18 januari 2011, uppger källor i kommissionen till nyhetsbyrån Direkt.

Ännu har kommissionen inte skickat några formella meddelanden om invändningar till företagen (statements of objections), upp gav källorna.

Sådana varningsbrev informerar företag i en kartellundersökning om vilka misstankar kommissionen har för att ge dem en möjlighet att försvara sig. Försvaret kan ske skriftligt eller i en muntlig hearing. Därefter fattar kommissionen beslut om företag ska frias eller bötfällas för den misstänkta kartellen på upp till 10 procent av företagets årsomsättning.

Inga formella tidsgränser finns i kartellundersökningar och tidsrymden efter meddelandet om invändningar beror helt på hur komplicerat fallet är och i vilken utsträckning företagen samarbetar med kommissionen. Företag som först uppmärksammar kommissionen på kartellen kan slippa böter.

Kommissionen understryker att ett meddelande om invändningar inte nödvändigtvis innebär att företagen kommer att fällas. Även Iveco, Volvos Renault Trucks och Paccars DAF Trucks uppges ingå i utredningen (Direkt)

PÅ RÄTT VÄG. Volvo, med vd:n Olof Persson, levererade ett bättre resultat än väntat för det tredje kvartalet.

FOTO: SAMMY STEEN

För hård dom för

Di Kommentar

MIKAEL
VILENIUS

mikael.vilenius@di.se

08-573 652 78

Anej, inte igen, var börsens dom när Ericsson efter glädjehocken i halvårsrapporten var tillbaka i sitt gamla jag som resultatmissare. I stället för ett något bättre resultat än i fjol som analytikerna hade räknat med sjönk kvartalsresultatet före skatt med 13 procent till 3,7 miljarder kronor.

Det var åttonde resultatmissen på de senaste 14 rapporterna för världsettan på mobil infrastruktur och telekomtjänster. Sådana återfallsförbrytare har placerarna normalt lite tålamod med. Ericsson var inget undantag och aktien backade med drygt 3 procent igår.

Även om marknaden alltid är tvärsäker så var det här rapport med många å ena sidan – å andra sidan, och att väga kort mot lång sikt. Det trista först.

► **Valutasmällan.** Stigande dollar är bra för Ericsson som exporterar mycket till USA från Sverige. Men det betyder också att valutasäkringarna sjunker i värde. Och 0,8 miljarder kronor var sannolikt långt över vad de flesta hade räknat med och många valde tydligen att främst titta på de negativa kortsiktiga effekterna.

► **Nordamerika vänder ned.** Efter uppvisningen från nätverkskonkurrenten Nokia och en gryende förhoppning i halvårsrapporten om att Ericssons försäljningstrend hade vänt upp igen backade omsättningen med 3 procent. Enligt vd:n Hans Vestberg handlar det om att teleoperatörerna fokuserat mer på kassaflöde. Någon strukturell nedgång för Ericssons största marknad för mobil infrastruktur ser han inte. Men de flesta lär framöver fråga sig hur länge marknaden kommer att minska snarare än när den vänder upp.

► **FoU-kostnaderna ökar.** De ska vara höga för att Ericsson ska kunna spruta ut nya produkter i snabbare takt än priserna på de gamla pressas. Men 9,3 miljarder kronor, eller 16,1 procent av omsättningen, oroar dem som tror det är illa investerade pengar.

Och så till glädjeämnena, där tillväxten var det största.

► **Ericsson växer igen.** Efter två kvartal med vikande tillväxt sålde bolaget under kvartalet för 9 procent mer än i fjol och rensat för valutamedvind och strukturförändringar för 3 procent mer. Totalt var omsättningen på 57,6 miljarder långt över förväntan. Och alla delar – nätverk, globala tjänster och stödsystem – växer, och det fortare än marknaden räknat med.

► **Långsiktiga förutsättningar.** Telekomkonsulten Dell'Oro gissar att marknaden för mobil infrastruktur krymper 2015. Hans Vestberg säger inget om utsikterna för nästa år. Men är hans observation korrekt att teleoperatörerna i en alltmer uppkopplad värld konkurrerar alltmer på prestanda och därför behöver investera mer i kapacitet och funktionalitet via Ericssons lönsamma mjukvara kan resultatet mycket väl öka samtidigt som försäljningen minskar.

Placerarna valde att se nettot med negativa och kortsiktiga glasögon. Långsiktigt har väldigt lite förändrats i Ericsson.

BAKSLAG. Ericsson, med vd:n Hans Vestberg, missade målet för åttonde gången på de 14 senaste rapporterna.

”Man kommer inte att

8

Frågor till...

Hans Vestberg

■ vd för Ericsson.

Ni ökade försäljningen organiskt med 3 procent jämfört med i fjol. Men på er största och viktigaste marknad, Nordamerika sjönk försäljningen igen efter förra kvartalets uppgång. Din förklaring är att teleoperatörerna just nu optimerar sina kassaflöden. Hur länge brukar det pågå?

”Några av våra kunder har spenderat mycket under början av året och har nu av olika skäl kassaflödesoptimerat. Ofta

är det för en given tidpunkt. Den underliggande efterfrågan från konsumenter och nya innovationer händer big time i Nordamerika. Det här är inte strukturellt.”
Senast skönjde du en trend mot att teleoperatörerna på de mest avancerade 4g-marknaderna värderar upp vikten av nätprestanda och investerar mer i ökad kapacitet via Ericssons lönsamma programvara. Har den trenden blivit tydligare?

”Vi glömmer ibland att av världens 7,1 miljarder mobilabonnemang är 4,5 miljarder fortfarande gsm, 2g och när vi får in mer 4g- och 3g-mobiler i näten händer det saker. I början var det på tre marknader – USA, Korea och Japan – men nu händer det på fler marknader. Då blir det automatiskt så att teleoperatörerna tänker mer på kvalitet. För fem år sedan marknadsförde man sig med bäst täckning. Nu pratar man om den bästa kvaliteten på näten eller hastigheter.”

Men har du blivit säkrare på den saken jämfört med senast?

Di Rapport

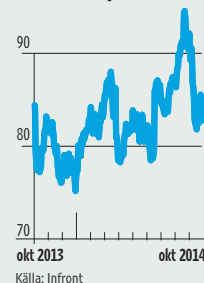
Ericsson

■ Juli-september

MKR	2014	2013
Omsättning	57 643	52 981
Rörelseresultat	3 876	4 219
Resultat efter skatt	2 624	3 010
Vinst/aktie, kronor	0,82	0,91
Eget kap/aktie, kr	44,44	41,51

Ericsson

■ Kronor per aktie

”Jag träffade tre kunder i går (läs torsdag) och alla kundbesök startade med hur kvaliteten i näten ska öka och om förtätning av näten.”

Vilka blir de viktigaste trenderna 2015?

”Vi kommer att få mer förtätning i näten, mer tjänster, mer video. Självklart måste man optimera näten mer, ha fler lösningar för tv, media och innehåll.”

I kvartalet beslutade ni att lägga ned

Återfallet

FOTO: JACK MIKRUT

lyckas med allt”

er modernrörelse. Är alla större strukturgrepp tagna nu?

”Tittar du tillbaka har jag som vd tagit rätt många strukturgrepp de senaste fem åren. Vi har avyttrat Sony Ericsson och slutat med fasta nät. Man kan hoppas att det inte blir lika många i framtiden. Men jag kan inte lova. Vi tittar konstant på områden. Det är bara att inse att man inte kommer att lyckas med allt.”

Mobil infrastruktur och globala tjänster är er kärnaffär. Men bäst fart är det i 10-miljardersaffären Support Solutions där ni har samlat mjukvarubaserade stödsystem för operatörer – organisk tillväxt fyra kvartal i rad och upp med 10 procent i det senaste. Vad har hänt?

”Många operatörer har byggt sina it-system för näst intill en fast telefon. Nu har man hundratals apparater från nätanslutna bilar till smarta mätare och konsumenter med en massa olika apparater. Samtidigt måste du kunna ta betalt för data. Det ändrar hela deras it-nät. Det är inga små förändringar och det tar sin tid.”

ERICSSON I GÅR

-3,3%

I ÅR +5,4%

Ännu är resultatet kring nollan. När blir det här en lönsam affär?

”Först ska man se det som en helhet. En del är mjukvaran Support Solutions. Men det behövs mycket systemintegratörer som byter ut och optimerar mjukvaran. Det driver minst lika mycket affärer på tjänstesidan. Slår du ihop det med tjänstesidan betalar det sig. Sedan vill vi självklart ha högre lönsamhet i Support Solution. Vi har en bra portfölj, men vi har en stor del gamla system och generationsskiftet är svåra.”

Har det blivit enklare eller svårare att vara vd för Ericsson?

”Vi har fler områden och kunder. Vi säljer nya saker. Jag kan ha en dag då jag pratar med en mobiloperatör, efter det med BBC:s ordförande och sedan ha Volvo personvagnar här. Jag skulle inte säga att det har blivit svårare, men jag arbetar i ett bredare spektrum.”

MIKAEL VILENIUS

mikael.vilenius@di.se, 08-573 652 78

DRAGLOK. Både NCC och JM vittnar om en stark svensk bostadsmarknad.

NCC: regeringen har skapat oro

Byggjätten NCC:s ordergång blev ett sänke i rapporten för det tredje kvartalet.

Inför 2015 står förhoppningarna till Sverige och Norge, medan Finlands svaga ekonomi är ett bekymmer.

NCC:s vd Peter Wågström summerade årets tredje kvartal som gott, med ett resultat före skatt som var drygt 130 miljoner kronor bättre än i fjol och ett stabilt orderflöde.

Finland tynger

I Sverige är det bostadsmarknaden som drar, medan vägar, tunnlar och annan infrastruktur är de största projekten i Norge.

”Den största utmaningen är Finland, som har en svag ekonomi. Därför är jag nöjd över att vi under det senaste kvartalet fick in en lika stor ordermängd som i fjol”, säger Peter Wågström.

Analytikerna hade dock räknat med bättre fart i orderböckerna och aktien backade 2,5 procent under fredagen. Även rörelseresultatet på 989 Mkr var något sämre än väntat.

När det gäller bostadsproduktionen är efterfrågan störst i Sverige och Tyskland, som också är de två största mark-

naderna för NCC mätt i ordervärde. Nummer tre i storlek är ryska S:t Petersburg. NCC har närmare 8 000 bostäder i pågående produktion, vilket är drygt 1 500 fler än vid årsskiftet.

Ny regering oroar

Peter Wågström är mindre nöjd med industriaffären som visar upp en lägre försäljning under det senaste kvartalet. Även fastighetsutvecklingen var en besvikelse, då rörelsemarginalen sjönk.

Vad ser du för hot vid horisonten?

”Den nya regeringen har skapat en oro kring hur det går med stora projekt som Förbifart Stockholm och Slussenbygget. Vi vet inte när och om de blir av. Det finns även en osäkerhet om järnvägsinvesteringar”, säger Peter Wågström.

”I den positiva vågskålen finns en ökad efterfrågan på byggprojekt kopplade till sjukhus och andra offentliga fastigheter, som börjar bli till åren”, säger han.

HANS BOLANDER

hans.bolander@di.se, 08-573 651 19

JM föll på mållinjen trots en stark bovåg

JM rider på den starka bostadsvågen och visar överraskande stark försäljning, men marginalerna sviker.

Byggkoncernens vd Johan Skoglund räknar med fortsatt högt tryck på bostadsmarknaden.

Byggbolaget JM slog analytikernas förväntningar vad gäller omsättningen som ökade med 14 procent till 3 208 miljoner kronor. Med 2 277 produktionsstartade bostäder ökar JM takten något.

”Marknaden i Stockholm är väldigt stark, men även i övriga Sverige går det bra med ett starkt bokinnsläge. Uppsala och Göteborg går mycket bra och nu ser det också bättre ut i Skåne”, säger Johan Skoglund, vd JM.

Klarade inte att höja marginalen

Han pekar på att i många projekt, till exempel Kviberg i Göteborg, har över hälften av bostäderna bokats tidigt vilket kan jämföras med en normal nivå på 30 procent. Även andelen sålda eller bokade bostäder i förhållande till pågående produktion är med 77 procent större än normalt. Däremot har JM inte lyckats omsätta det starka efterfråganläget i högre marginaler. För koncernen back-

ade rörelsemarginalen från 12,6 till 12,0 procent, medan analytikerna hade räknat med en förstärkning till 13,3 procent

I JM:s utländska verksamhet är både försäljning och pågående produktion på en låg nivå i Finland och Danmark. Det är framför allt i Norge som JM ser en stark återhämtning.

Av koncernens totala pågående bostadsproduktion på 6 000 bostäder står utlandsdelen för 1 200 bostäder.

Johan Skoglund räknar med en fortsatt stark efterfrågan i Sverige och stigande priser.

”Vi tror på en prisuppgång på uppemot 5 procent de kommande tolv månaderna”, säger han.

Men han vill inte ha en för stark uppgång.

”För oss är det bra med en stabil prisutveckling över tid. Vi vill inte egentligen att priserna ska dra iväg så mycket som de gör nu.”

HANS BOLANDER

Locket på från Match

Swedish Match lägger locket på när det gäller hur bolaget ska agera i spåren av den svenska snusskatt höjningen. Aktien föll 0,6 procent efter rapporten för det tredje kvartalet.

”Vi spekulerar inte särskilt mycket i det politiska läget men vår bedömning är att det sannolikt är nuvarande budgetförslag som kommer att få effekt från den 1 januari. Däremot kommenterar vi inte eventuella prisförändringar”, säger Swedish Matchs vd Lars Dahlgren.

I regeringens höstbudget som presenterades på torsdagen uppgavs att punktskatten på snus ska höjas med 12 procent från och med den 1 januari 2015. Lars Dahlgren är förtegen om hur bolaget ska agera på prissidan. På frågan vad skattehöjningen kan komma att innebära för dynamiken mellan premie- och lågprissegmentet konstaterar han att skatteeffekten, rent teoretiskt om den förs vidare, leder till ett absolut prisgap mellan segmenten i kronor som ökar men ett procentuellt prisgap som minskar.

Ökar inom lågprissegmentet

”Vi är måna om att fortsätta öka vår andel inom lågprissegmentet för att fortsätta stabilisera vår totala marknadsandel. Vår ambition är att behålla vår starka position inom premiesegmentet. Under det här året är det väldigt konsekvent att vi har ökat vår andel inom lågprissegmentet. Vi har fortfarande ett alltför stort tapp i totala marknadsandelar om man tittar ett år tillbaka, men det är en betydligt stabilare utveckling under året”, säger Lars Dahlgren.

Bolagets rapport var något bättre än väntat med en omsättning på 3 416 miljoner kronor (3 230), en rörelsemarginal på 29 procent (28,6) och ett nettoresultat på 695 Mkr (629). (Direkt)

Di Rapporter

BOLAG	OMS, MKR, KV 3		NETTORES, MKR, KV 3		UTDEL. KR. PER AKTIE, 2013 (12)	AKTIEN I GÅR, %
	2013	2012	2013	2012		
Kungsleden	552	419	273	214	x	0
Poolia	163	165	1,9	1,7	x	+1,1
Betsson	782	603	193	141	188	-2,5
Cybercom	287	249	9	5	6	+5,3
Rezi-dor*	2 217	2 088	104	89	x	+14,4
Concentric	520	496	64	49	59	-2,7
Corem Property	157	141	78	81	x	-2,1
Diös	324	324	92	72	x	-1,6
Elos	84,9	82,7	7,6	5,9	x	+0,7
Ework	1 042	776	8,1	4,8	x	+2,7
Lagercrantz	652	577	46	42	x	-0,2
Micro S.	45,9	32	10	1,2	x	+12,9
Midsona	228	29	18	17	x	+2,9
Sagax	280	231	105	92	x	+0,3
Sanitec*	1 601	1 610	160	67	x	0
Swedish Match	3 416	3 230	695	629	676	-0,6
Addnode	355	301	19	0,9	x	+5,1
Bilia	355	301	19	0,9	x	-1,6
Formpipe	81,9	70,3	2	5	x	-7,0
Hexpol	2312	2039	280	232	x	-0,7
Dedicare	145	121	10,7	5,4	x	+15,7
Rottne-ros	404	349	41	-91	x	+1,8

*Omräknat till eurokursen 9,2

MYCKET PÅ SITT BORD. Kinneviks vd Lorenzo Grabau har under hösten haft fullt upp med börsnoteringarna av Rocket Internet och Zalando.

FOTO: JESPER FRISK

”Man ska aldrig döma för snabbt”

Kinneviks vd om bolagets turbulenta börshöst

Kinneviks börsnoteringar innebar att substansvärdet ökade med 12 procent under det tredje kvartalet.

Samtidigt föll aktiekursen med 9 procent, vilket gör att aktien nu handlas till rabatt.

Kinneviks vd Lorenzo Grabau har haft fullt upp under det gångna kvartalet med två stora börsnoteringar av Rocket Internet och Zalando på Frankfurtbörsen. Dessutom har han haft att hantera MTG:s utsatta position efter att nya medielagar som begränsar utländskt ägande har införts i Ryssland. Fullt upp har det också varit för den som har försökt hänga med i kurssvängningarna i Kinneviks aktie som sedan halvårsskiftet har tappat 25 procent av sitt värde, trots att investmentbolagets substansvärde under samma period har ökat.

Uppblåsta förväntningar

Det senaste kvartalets stora skillnad mellan substansvärdeutvecklingen och börskursen är närmast unik och kan bara förklaras av att marknaden hade för höga förväntningar på värdena som skulle realiserars genom börsnoteringarna av Rocket Internet och Zalando, samtidigt som de utlöste ett säljtryck i Kinneviks aktie när en del placerare valde att direktinvestera i de nynoterade e-handelsbolagen.

Vad säger du om utvecklingen för Kinneviks del under det tredje kvartalet?

”Jag är mycket nöjd med att vi har fortsatt vår satsning på framtidsmarknader inom mobil, e-handel och finansiella

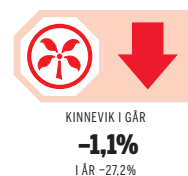
tjänster. Våra noterade innehav MTG, Tele 2, Millicom och Cdon ökade alla omsättningen under kvartalet och vi lyckades börsnotera Zalando och Rocket Internet trots en mycket turbulent tid på börsen. I Ryssland möter vi ekonomisk försämring och en försvagning av rubeln samtidigt som vi har lagförändringar som är negativa för MTG respektive CTC (ett intressebolag till MTG, Di:s anm.).”

Under kvartalet ökade Kinneviks substansvärde med 12 procent samtidigt som börskursen föll med 9 procent. Hur ser du på denna diskrepans?

”Det har varit turbulent på börsen vilket har påverkat värderingarna. Vårt mål är att öka substansvärdet och skapa aktieägarvärde över tiden. Det är inte ovanligt att det blir sådana rörelser. Det hände också Yahoo och Softbank i samband med noteringen av Alibaba”, säger Lorenzo Grabau.

Hur ser du på de stora kursrörelserna i samband med noteringarna av Zalando och Rocket? Aktierna har rört sig 30 procent upp och ned på mindre än en månad.

”Återigen, vi har haft en mycket turbulent period på börsen och det är inte ovanligt att nyintroducerade bolag rör sig mycket initialt. Noteringarna skedde när marknaden var väldigt volatil. Men vi är nöjda med att vi lyckades med två noteringar under så kort tid. Rocket Internet är den största börsnoteringen hittills av ett e-handelsbolag i Tyskland och man ska inte döma ut en notering efter några veckor. Genom börsintroduktionen har exempelvis Rocket Internet ett tillgängligt kapital på 15 miljarder kronor, vilket ger bolaget en stor styrka.”

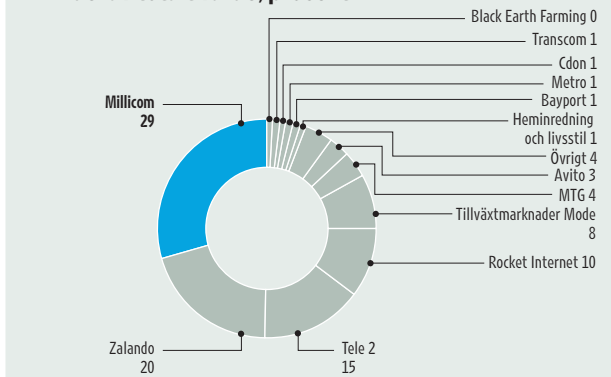
Kinnevik har i dag en nettokassa på 700 miljoner kronor, vilket är mindre än en procent av substansvärdet och där dessutom Cdots emission kommer att dra drygt 160 Mkr av kapitalet. Hur ska du finansiera nya investeringar?

”Vi är beredda att sälja våra innehav och göra strukturaffärer för att finansiera nya verksamheter. Vi har dessutom ett outnyttjat låneutrymme på 6–7 miljarder kronor som vi inte tvekar att använda om vi hittar rätt investeringar. Men fokus i dag ligger främst på att genomföra operativa förbättringar i våra portföljbolag.”

Kinneviks portföljbolag

■ Andel av totalt värde, procent

Timbros nya vd på krigsstigen

Vill rädda vinster i välfärden

Hon tänker göra livet surt för den nya regeringen. Karin Svanborg-Sjövall ska som vd för Timbro samla borgerligheten och sänka uppgörelsen om vinst i välfärden.

”Det är dags att trappa upp konflikt-nivån”, säger hon.

När regeringen presenterade vinstuppgörelsen med Vänsterpartiet för ett par veckor sedan gjorde Karin Svanborg-Sjövall ett kort inlägg på mikroblogger Twitter som fick stor uppmärksamhet.

”Nu är det krig”, skrev hon, då i egenskap av ansvarig för välfärdsfrågor på Timbro.

Nu kliver hon upp och tar över som vd för den liberala tankesmedjan efter Markus Uvell.

Vad menade du med krigsförklaringen?

”Nu måste både näringslivet och borgerligheten vakna. Det är på riktigt nu. Många tycker att det bara handlar om en utredning, men direktiven är skarpa och intentionerna otroligt tydliga. Skolor och vårdcentraler står på spel. Nu måste folk släppa sargen”, säger Karin Svanborg-Sjövall.

Ogillar V:s inflytande

Hon beskriver det som ett stort politiskt misslyckande att Vänsterpartiet fått ett så avgörande inflytande och att vi i dag står så pass nära långtgående vinstbegränsningar.

I kompromissen mellan

S-MP-regeringen och Vänsterpartiet enades man om att utreda hur vinsterna ska återinvesteras i verksamheten, även om partierna inte är riktigt överens om vad uppgörelsen innebär. Karin Svanborg-Sjövall vill nu mobilisera alla de småföretag som berörs för att utredningen, som ska vara klar 2016, aldrig resulterar i lagstiftning och praktisk politik.

”Orimliga konsekvenser”

”Det avgörande blir att man måste höja den politiska kostnaden för att gå på den här vansinneslinjen som regeringen nu har satt”, säger hon.

”Det handlar om att man bit för bit plockar isär de förslag som regeringen nu ska utreda och visa att konsekvenserna är orimliga. Vi ska få upp en bred allmän förståelse för hur allvarligt det här är.”

Karin Svanborg-Sjövall skräder inte orden när hon beskriver Stefan Löfvens regering, som enligt henne är ”historiskt opålitlig”. Men det är egentligen inte Socialdemokraterna och vänstern som Timbro syftar till att påverka.

”Vår huvudsakliga uppgift

är att bedriva en inomborgerlig idédebatt och den blir ännu viktigare när alliansen nu är lösare i tyglarna och det kommer att krävas uppgörelser över blockgränsen. Det är viktigt att det blir tydligt vilka värden man inte kan kompromissa om”, säger hon.

En del anser att ni är alltför radikala för att tas på allvar, hur ser du på det?

”Vår roll är att vara en högerflank. Jag tror att vi om något behöver radikaliseras.”

Hur då?

”Vi måste syresätta den borgerliga debatten. Det börjar bli dags att gå tillbaka och prata mer om vikten av att ha mer privat finansiering och vikten av att välfärdsstaten minskar”, säger hon.

Karin Svanborg-Sjövall tillträder i slutet av oktober.

TOMAS NORDENSKIÖLD

tomas.nordenskiold@di.se

08-573 651 53

Di Fakta

Karin Svanborg-Sjövall

- **Gör:** Vd för Timbro.
- **Bor:** Lidingö.
- **Ålder:** 34 år.
- **Karriär:** Tidigare ansvarig för välfärdsfrågor på Timbro. Har en bakgrund som ledarskribent på bland annat DN, författare, politiskt sakkunnig (FP) vid regeringskansliet och kanslichef i Bryssel.

PÅ NY PLATS. Karin Svanborg-Sjövall tar över som vd för den liberala tankesmedjan Timbro.

”Vi måste syresätta den borgerliga debatten”, säger hon.

FOTO: JACK MIKRUT

SER MÖRKT UT. Den sista september hade spotpriset på järnmalm rasat med 42 procent sedan årsskiftet.

FOTO: PER LARSSON

Storförlust för LKAB

Ett sjunkande järnmalmspris och tunga kostnader för omvandlingen av samhället i Malmberget slog mot den statliga gruvjätten LKAB under det tredje kvartalet.

Rörelseresultatet exklusive kostnaderna för samhällsomvandling minskade med 63 procent till 1074 miljoner kronor, motsvarande

en rörelsemarginal på 22 procent. Före skatt gjorde bolaget en förlust om 1195 Mkr.

”Vi har ju avsatt totalt 12 miljarder kronor till och med tredje kvartalet, så det blir väldigt mycket pengar i år. Sedan kommer samhällsomvandlingen de närmaste åren att vara på betydligt lägre nivå”, säger vd:n Lars-Eric Aaro till TT.

(TT)

PROMISEDAGEN 5 NOVEMBER

Årets konferens inom HR och digitalt lärande. Anmäl dig nu!

www.promise.se

TACK

Annorlunda Catering, Bankgirot, Berns Group, Bostadsbolaget, Bring Express, Cervera, Cision, Coca Cola Drycker Sverige AB, Connecta, Deutsche Bank, DIBS, DMM, DTZ, Edge HR, Ernst Rosén, eWork, ExperBuy, Friskvårdschecken, Fritidsresor, Företagslitteratur, Gaia Ledership, GE Healthcare, Henkel Norden, Keolis, King, KPMG, K2 Search AB, Lantmännen, Linklaters, Lärarnas Riksförbund, Max Hamburgerrestauranger, MTR Stockholm, Red Bull, Rikshem, SAP, SAS Eurobonus, SAS Institute, SATS, Scholz & Friends, Skanska Sverige, STCC, Svensk Bilprovning, Svenska Lärarförsäkringar, Teracom Boxer, The Royal Bank of Scotland, Thomas Cook, Villeroy & Boch, Wise Group, VRE Education, Zurich Insurance.

För att ni fattar grejen.

Tack vare er får ungdomar en extra vuxen i sina liv. Någon som lyssnar utan att döma och svarar utan att gräla.

Sugen på att hjälpa till? Gå in på www.mentor.se

Mentor

Avanza sänker courtage

Avanza chocksänker courtaget till 1 krona. Förhoppningen är att locka fler småsparare till banken.

"Vi hoppas att fler väljer att månadsspara i aktier i stället för i fonder", säger Martin Tivéus, vd för Avanza.

Avanza chocksänker minimicourtaget till 1 krona för den som vill köpa riktigt små aktieposter. Priset gäller för order upp till 400 kronor och därefter betalas ett rörligt courtage på 0,25 procent, skriver banken i ett pressmeddelande.

Enligt Avanzas egen statistik har volymen per avräkningsnota minskat med 25 procent de senaste fem åren. Däremot visar statistiken också att få kunder handlar riktigt små poster, vilket till stor del beror på att en hel del av kapitalet då äts upp av courtaget.

Viktigt för kunderna

Därför sänker Avanza minimicourtaget till 1 krona. Martin Tivéus berättar att man på Avanza har märkt att courtaget spelar väldigt stor roll för kunderna:

"I våras gjorde vi en sänkning på aktiehandeln på USA-börsen så att courtaget ligger på 89 kronor. På en storbank kostar det ungefär 900 kronor att handla. Så köper man Google-aktier så måste man köpa ganska många för att det ska löna sig. Sedan vi sänkte courtaget har handeln på den amerikanska börsen gått upp 60 procent. Och vi ser att det är väldigt många som gillar att handla varumärken de känner igen i mindre poster."

Är det här en flört med småspararna?

"Ja. Det är det definitivt."

Avanzas förhoppning är framför allt att kunna "omvända" många fondsparare till att i stället bli aktiesparare.

"Den här prisklassen passar dem som handlar oerhört små poster. Det är många som månadssparar i dag och det gör man nästan bara i fonder. För fonder kostar ju ingenting att köpa och ha. Men om du skulle vilja handla för 1 000 kronor åt gången i olika aktieposter så kan du inte betala 99 kronor i courtage, för då försvinner 10 procent på en gång. Det här gör det möjligt för människor som småsparar att köpa små poster. Det är det vi hoppas på. Det finns en hel del fondsparare som skulle kunna börja handla aktier i stället", säger Martin Tivéus.

Hos storbankerna ligger minimicourtaget i dag på 69–99 kronor. Hos Skandiabanken ligger det sedan april i år på 8 kronor för Stockholmsbörsen och 18 kronor för övriga listor. Avanzas nya erbjudande om minimicourtage gäller för alla listor på Stockholmsbörsen och First North.

JOHANNA SCHREIBER

johanna.schreiber@di.se
08-573 650 57

Martin Tivéus, vd för Avanza.

ÖKAR INSYN. "Vi har en god och konstruktiv dialog med våra banker och vi kommer att fullfölja våra avtal", säger Stefan Kercza, koncernchef för Eniro.

"Spekulationerna påverkar bolaget"

Eniros vd om miljardförluster och rykten

Miljardförlust, avgångsrykten och vikande försäljning. Eniro skakade knappast av sig sin krisstämpel med sin senaste kvartalsrapport.

Nu utlovar bolagets vd Stefan Kercza ökad transparens.

Karusellen i Eniro har den senaste tiden närmast kunnat liknas vid fritt fall. När bolaget under gårdagen presenterade sin rapport för det tredje kvartalet fortsatte de dystra nyheterna att radas upp.

Det börsnoterade sökbolaget redovisades en brakförlust på 1,82 miljarder kronor för kvartalet, vilket kan härledas till kraftiga nedskrivningar av immateriella tillgångar, främst på grund av förvärvet av norska Findexa 2005.

Under förväntan

Bolagets rörelseresultat före avskrivningar landade däremot på 125 miljoner kronor, vilket förvisso var avsevärt lägre än de 168 Mkr som förväntades, enligt Six News/Inquiry Financial analytiker.

Rörelseintäkterna uppgick i sin tur till 744 Mkr, vilket är en minskning med 13 procent jämfört med föregående år.

Enligt Stefan Kercza, bolagets koncernchef, kommer den dystra kvartalsrapporten dock inte att påverka helårets prognostiserade rörelseresultat före avskrivningar på 700 Mkr som sattes i september.

Räknar med att nå målet

"Vi känner oss trygga i att vi kommer att nå vårt mål i slutet av året. Det fjärde kvartalet är det starkaste för oss när det gäller försäljning", säger han.

Efter att Di i torsdags publicerat uppgifter om att det nordiska bankkonsortiet, som lånat ut 2,3 miljarder kronor till bolaget, uttryckt önskemål

Di den 11 och 24 oktober.

om att ta in konsultfirman Deloitte för att övervaka ledningens arbete störtök Eniros aktie med 20 procent.

Stockholmsbörsen beslutade sig därefter för att stoppa köp av aktien, men handeln återöppnades under fredagen.

Uppgifter gjorde även gällande att bolagets styrelse hade planer på att hoppa av, vilket på fredagsmorgonen dementerades av Eniro.

"Vi kommenterar inte den här typen av rykten", säger koncernchef Stefan Kercza.

Tonar ned oron

I samband med att bolaget presenterade sin delårsrapport ställdes det många frågor om bolagets finansiella situation och kassaflöde.

Om Eniro inte uppnår helårsresultatet på 700 Mkr skulle det kunna försämra bolagets möjligheter att amortera på sina lån.

Stefan Kercza, som tillträdde som koncernchef i mitten av augusti efter att den tidigare vd:n Johan Lindgren lämnat bolaget på grund av felaktig-

heter i redovisningen, gjorde dock sitt bästa för att tona ned oron.

"Vi har en god och konstruktiv dialog med våra banker och vi kommer att fullfölja våra avtal", säger han.

Öppnar böckerna

Med anledning av den senaste tidens spekulationer och rykten meddelade Stefan Kercza att bolaget framöver har som målsättning att bli mer transparent gentemot medierna. Han ville dock inte kommentera spekulationerna kring en nyemission.

"Självklart påverkar spekulationerna företaget. Det är förstås inte bra för något bolag", säger han.

"Än så länge har vi dock inte sett att spekulationerna påverkat försäljningen."

**JON MAUNO
PETTERSSON**

jon.pettersson@di.se

08-573 650 47

Skandal att miljöpremien missas

Di Kommentar

**HÅKAN
MATSON**

hakan.matson@di.se

08-573 651 83

Allt talar för att miljöminister Åsa Romson (MP) har klanat till det rejält med supermiljöbilspremien.

De som har köpt en supermiljöbil under hösten kommer inte att få statens premie på 40 000 kronor, eftersom pengarna har tagit slut.

Detta drabbar uppskattningsvis uppemot 1 000 bilköpare. Hade de väntat med köpet till efter nyår hade de fått premien, eftersom kassan fylls på – men först då.

Detta är naturligtvis ett oacceptabelt, och närmast skandalartat sätt att hantera frågan, som har starkt symbolvärde.

Alliansregeringen anslög från början 200 Mkr, som skulle räcka till 5 000 bilar under de tre åren 2012–2014. Men försäljningen av bilarna, som måste släppa ut mindre än 50 gram koldioxid per kilometer, gick bättre än politikererna hade trott.

Det har därför inte varit någon väl förborgad hemlighet att anslaget till supermiljöbilarna skulle ta slut.

Redan i början av året slog branschorganisationen Bil Sweden larm om att kassan var på väg att sina och i augusti var pengarna i praktiken slut. Många rapporterade om saken, inte minst vi på Dagens industri.

Det enda rimliga hade naturligtvis varit att skjuta till mer pengar, så att alla supermiljöbilar som säljs under den beslutade perioden, alltså till och med 2014, får premien.

Men alliansregeringen var oerhört senfärdig och det dröjde ända till den 25 augusti innan den kom med ett förslag om att fylla på kassan med 75 Mkr, som skulle ha räckt till ytterligare 1 875 bilar.

Sedan kom valet, alliansen förlorade men hann ändå lägga en höständeringsbudget

”Det enda rimliga hade naturligtvis varit att skjuta till mer pengar, så att alla supermiljöbilar som säljs under den beslutade perioden, alltså till och med 2014, får premien.”

för 2014. Många trodde att förslaget skulle finnas kvar när budgeten för 2015 presenterades i torsdags, något som tidigare varit praxis.

Men där fanns inga pengar. Däremot anslås 100 Mkr per år för 2015 och 2016.

Miljöminister Åsa Romson är uppenbarligen medveten om problemet med årets redan sålda bilar, men säger vagt och lamt till tidningen Miljöaktuell att hon ”hoppas att det finns en lösning för att kunna använda pengarna för 2015”.

Men det duger inte att hoppas.

De kunder som redan har köpt de mycket dyra supermiljöbilarna måste få besked om vad som gäller, inte fromma förhoppningar.

Och de som efter nyår funderar på att köpa en supermiljöbil ska veta att premien visserligen förlängs – men att det sker med ”ändrade regler”, som det står i budgeten. Ingen vet, till exempel, om det fortfarande är 40 000 kronor som gäller.

Om Romson tänker ta av nästa års budget och därmed nagga den i kanten kommer pengarna på nytt att ta slut, lagom till nästa höst.

TOMT PRAT. Miljöminister Åsa Romsons uttalande om miljöbilspengar för 2015 duger inte för dem som har köpt supermiljöbilar i år, tycker Di:s Håkan Matson.

FOTO: JANERIK HENRIKSSON

Di Fakta

Nya skatter för bilägare

■ **Fordonskatten höjs** för de flesta bilar. Det sker genom att nivån för när koldioxidbeloppet börjar tas sänks från 117 gram/km till 111 gram/km. Dessutom höjs själva beloppet från 20 till 22 kronor per gram.

■ **För bilar** som körs på alkohol eller fordonsgas blir höjningen från 10 till 11 kronor. Höjningarna ligger i linje med vad alliansregeringen föreslog redan i våras. Införs den 1 januari 2015.

■ **När det gäller** den årliga fordonsskatten höjs bränslefaktorn som används vid beräkningen från 2,33 till 2,37. Det införs den 1 januari 2015. Dessutom höjs energiskatten på dieselbränslet med 20 öre/liter, utöver den årliga indexomräkningen.

■ **Befrielsen från** energiskatt på biodrivmedel som ersätter fossilt dieselbränsle, som Fame och HVO, minskas med motsvarande belopp från den 1 juli 2015.

Kaupthing ger upp miljonkrav

41 sparare har fått ett slut på en flera års lång process mot Acta Kapitalförvaltning och Kaupthing Bank.

Förlikningen nåddes bara några dagar innan huvudförhandlingarna i Stockholms tingsrätt skulle hållas.

Konflikten har handlat om att Acta Kapitalförvaltning har rätt kunder att investera i en sparprodukt som blev värdeflös i och med konkursen i Lehman Brothers.

Spararna råddes att ta lån för att göra investeringen, och dessa lån tillhandahölls av Kaupthing Bank, som också satte samman den sparprodukt som Acta Kapitalförvaltning förmedlade på Kaupthings uppdrag.

Oklart om lån

”Kunderna uppfattade inte att det fanns något annat alternativ än att belåna placeringen, det var den belånade varianten som presenterades som enda alternativ. Vissa har inte ens förstått att det var ett lån inblandat”, säger Hanna Vikström på Avenir advokater, som har företrätt spararna tillsammans med Henrik Stenberg.

”De pengar kunderna själva har gått in med, som de trodde tillhörde investe-

ringen, har egentligen bara varit ränta och courtage”, säger han.

Fler processer på gång

De återbetalningskrav som Kaupthing har riktat mot de 41 spararna var på cirka 18 miljoner kronor. Genom förlikningen ska de nu endast betala ungefär 1,8 Mkr tillsammans. Acta Kapitalförvaltning betalar enligt förlikningen 7,5 Mkr kronor till Kaupthing. Resterande del får Kaupthing helt enkelt skriva av.

Totalt är ytterligare nästan 400 sparare inblandade i liknande processer.

CATHRINE HOFBAUER

cathrine.hofbauer@di.se

08-573 650 33

GÖR UPP. Kaupthing Bank sänker återbetalningskravet till en tiondel av det ursprungliga.

FOTO: HANNA WEMMENHAG

CSR

– Hur gör andra?

Socialt ansvarstagande är mer aktuellt och angeläget än någonsin. Välkommen till en inspirerande eftermiddag där företagsledare generöst delar med sig av sina erfarenheter och utmaningar.

Några av eftermiddagens föreläsare:

BMW

- Provkörning som gör skillnad

Anders Brocknäs
VD BMW Group Sverige

Niclas Egels-Zandén

Professor
Göteborgs universitet

Eftermiddagen avslutas med en paneldiskussion som modereras av Anna Bellman. Företagsledare från The Good Divider AB, Good Cause Ideas, BMW Group, Design House Stockholm, Kalaskompis deltar, och du har chans att ställa frågor och dela med dig av dina tankar!

När: Onsdag 5 november kl. 14-16

Var: World Trade Center, Stockholm

Program och anmälan: Anmäl dig på barncancerfonden.se/csr/anmalan

Telefon: 08-584 209 00

Antal platser är begränsat. Först till kvarn gäller.

Din medverkan kostar inget, men vi tvingas tyvärr fakturera 200 kronor om du uteblir utan att avboka din plats.

**BARNCANCER
FONDEN**

Pg 90 20 90-0

Ubåtsjakten avslutad

Försvaret har avslutat ubåtsspaningen i den svenska skärgården. Någon typ av undervattensfarkost har "troligen" varit där, enligt insatsledningen, men ingen hittades. En konventionell ubåt är uteslutet enligt Försvaret.

Operationen beräknas "mellan tummen och pek-fingret" ha kostat 20 miljoner kronor. Ungefär lika mycket som en veckas insats under skogsbranden i Västmanland kostade i somras. Insatschefen Anders Grenstad bedömde det som inom ramen för budget, på en presskonferens.

"Det har varit värt det, eftersom vi med alla till buds stående medel måste förhindra att sådan här verksamhet pågår i våra vatten", säger Grenstad. (TT)

Ny ambassadör från USA i Sverige

USA:s Sverigeambassadör Mark Brzezinski slutar. Ny ambassadör blir Azita Raji, landets första kvinnliga ambassadör i Sverige, meddelar ambassaden i ett pressmeddelande.

Azita Raji har tidigare arbetat som investerare, finansanalytiker samt innehaft en rad poster inom olika civila och icke vinstdrivande institutioner i USA. 2012 var hon biträdande ekonomisk chef för president Barack Obamas återvalskampanj. (TT)

Skogsbrandsnota på 620 Mkr

Försäkringsbolaget Länsförsäkringar har åkt på en rejäl smäll efter skogsbranden i Västmanland. I bolagets kvartalsrapport skriver man att den tidigare positiva trenden inom skadekostnader brutits, främst till följd av storbranden i Västmanland och översvämningsskador i Skåne.

"Skadekostnaderna för storbranden och för översvämningarna uppgick till 620 Mkr", skriver bolaget i kvartalsrapporten. (Di)

Bukowskischef säljer och slutar

Dagens industri avslöjade på fredagen att tre Bukowskischefer, varav kvalitetsauktionsansvariga Anna-Karin Pusic, sålt sitt ägande i auktionshuset och fått miljonbelopp.

Ägandet i auktionshuset uppstod när ägarfamiljen Lundin erbjöd en mindre post aktier för några år sedan. Kvalitetsauktionschefen Anna-Karin Pusic har även sagt upp sig.

"Med det här mejlet vill jag bekräfta att Anna-Karin Pusic valt att lämna Bukowskis. Det är naturligtvis väldigt tråkigt men vi respekterar hennes val att gå vidare", skrev vd Anna-Karin Laurell i ett mejl på fredagen. (Di)

SKARP KRITIKER. "Jag kan inte påminna mig att något land gjort något liknande sedan Argentina på 1970-talet. Det skulle göra Sverige till en bananrepublik om man genomför det förslaget", säger Krister Andersson på Svenskt Näringsliv.

FOTO: SÖREN ANDERSSON

Näringslivet ratar nytt skattesystem

Svenska storbolag tar fram den största släggan mot förslaget till nya företags-skatte. Det hämmar tillväxt, investeringar, och kan leda till att bolag flyttar sina huvudkontor, varnar toppchefer i några av Sveriges största företag.

"Mycket gediget", kallade den tidigare finansministern Anders Borg (M) företags-skattekommitténs 900 sidor långa förslag. Också den nuvarande finansministern Magdalena Andersson var positiv, men tryckte på att man borde lyssna noga på remissinstanserna.

Nu kan Magdalena Andersson lyssna. Vid midnatt stängdes nämligen dörren för synpunkter.

Bolagsskatten kapas i praktiken i skatteförslaget från 22 till 16,5 procent i en engripande skatteomläggning som skapar nya vinnare och förlorare i företagssektorn. Men omdömena blir en i det närmaste samfällad sågning. Det står klart när en god del av remissvaren summeras.

"Typiskt sett så skulle vi gynnas mycket av förslaget eftersom det innebär en skattesänkning till 16,5 procent. Men eftersom vi kan drabbas av enorma valutakursförus-

ter, så kan det bli negativt och oförutsägbart", säger Ulf Sand som är skattechef på Atlas Copco.

H&M är det enda bolag som är försiktigt positivt av dem som svarat på fredags-eftermiddagen.

Stora pengar

Många pekar på att det är svårt för bolag att skilja på räntekostnader och andra kostnader, vilket kommittén föreslår. Och det handlar om stora pengar.

"Ett enskilt år kan det handla om miljarder kronor i osäkerhet till följd av oklara regler. Så mycket kan det slå på vinsten för ett stort bolag", säger Krister Andersson, skattexpert på Svenskt Näringsliv.

SKF:s skattechef Anders Fredriksson spår att bolaget skulle behöva starta en ny leasingavdelning och bygga om sina it-system till "en betydande kostnad".

Många bolag kritiserar samtidigt att företag blir skattepliktiga för positiva kapitalnetton utan att få dra av för negativa variationer som kan uppstå vid valutasvängningar.

"De oförutsägbara skattekonskvenserna kan påverka skatteunderlaget med miljarder kronor", säger Ulf Sand på Atlas Copco.

Sverige kan utarmas

Dessutom hamnar globala bolag i en besvärlig sits om Sverige skaffar sig ett världs-unikt system där kapitalkostnader inte går att dra av. Det öppnar dörren vidöppen för skatteplanering för multinationella bolag, enligt Svenskt Näringsliv.

"Om räntan på externa lån inte skulle vara avdragsgill så finns det i förlängningen en risk att Sverige utarmas på moderbolag och huvudkontor", säger SKF:s skattechef Anders Fredriksson i sitt svar.

Lastbilskoncernen Volvos ledning är också orolig för jobben.

"Tillverkningsindustrin, vilken lastbilskoncernen Volvo tillhör, kräver mycket stora investeringar vilka förväntas leda till ökad sysselsättning", skriver bolagets ekonomichef Jan Gurander.

Magdalena Andersson har redan haffat ett av förslagen ur betänkandet – bankskatten – som om skattepaketet blir verklighet alltså kan införas två gånger och dra in totalt 8 miljarder kronor.

Kontroversiellt förslag

Inga goda nyheter om man får tro Swedbank.

"Skatten motverkar den finansiella stabiliteten och stör konkurrensen. Den beskattar lägre vinster hårdare", skriver bolagets finanschef Göran Bronner och skattechef Lena Swedenborg.

Ett av de kanske mest kon-

troversierliga förslagen är att halvera avdragsrätten för tidigare underskott, vilket drar in 5,3 miljarder. "Konfiskation" är ett ord som återkommer från flera företag.

"Jag kan inte påminna mig att något land gjort något liknande sedan Argentina på 1970-talet. Det skulle göra Sverige till en bananrepublik om man genomför det förslaget", säger Krister Andersson på Svenskt Näringsliv.

LINDA ÖHRN
JESPER B. HASSELL

red@di.se
08-573 650 00

Di Fakta

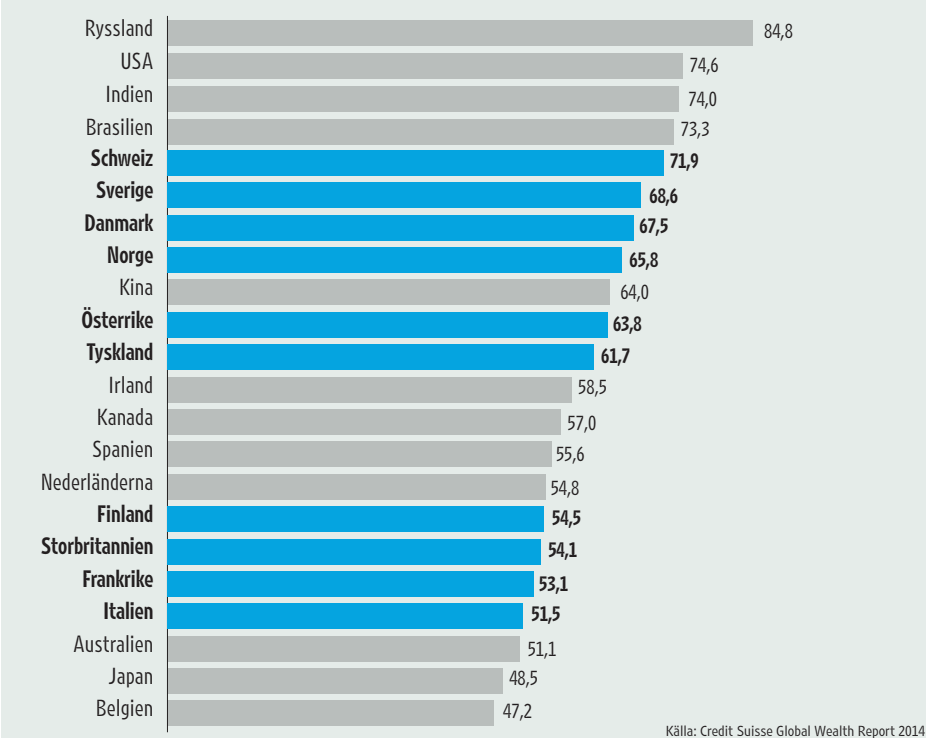
Förslaget i korthet

- **Endast finansiella** kostnader som motsvaras av finansiella intäkter får dras av.
- **I stället införs** ett generellt finansieringsavdrag, som motsvarar en sänkning av bolagsskatten med 5,5 procentenheter.
- **Syftet är** att minska möjligheten att skatteplanera med ränteavdrag och att göra att eget och lånat kapital behandlas skattemässigt lika.

- **Förslaget kommer**, enligt kommittén, att höja produktiviteten, lönerna och den ekonomiska tillväxten.
- **I ett alternativt förslag** från kommittén tilläts vissa ränteavdrag.
- **Förslaget** ska träda i kraft i januari 2016.
- **Di har tidigare skrivit** om att fastighetsbranschen spår att byggandet halveras om förslaget blir verklighet.

Liten grupp äger det mesta

■ Andel av landets förmögenhet som ägs av de 10 procenten rikaste individerna

Ojämn tillgång till tillgångarna

Världens förmögenheter har blivit alltmer koncentrerade efter finanskrisen.

I Sverige äger den rikaste tiondelen uppemot 70 procent av tillgångarna, vilket är en högre koncentration än i många stora europeiska länder.

Det är den schweiziska affärsbanken Credit Suisse som i rapporten Global Wealth 2014 granskar internationella trender när det gäller tillväxt och fördelning av förmögenheter. Den övergripande slutsatsen är att världens samlade förmögenhet har vuxit med 11,4 procent från mitten av 2013 till halvårsskiftet 2014. Huvudförklaringen är stigande börser, men även andra tillgångsslag som bostäder och obligationer har stigit i värde.

Schweizarna tätast

Den största biten, 35 procent, av världens samlade förmögenhet finns i Nordamerika. Mätt som medianförmögenhet per individ kniper schweizarna förstaplatsen med en förmögenhet på 581 000 dollar, motsvarande cirka 4,2 Mkr.

Därefter kommer Australien, Norge och USA. Sverige hamnar på femte plats med en medianförmögenhet på 2,4 Mkr.

Credit Suisse har också mätt hur fördelningen av förmögenheter har förändrats sedan millennieskiftet. Resultatet visar på en kraftig ökning när det gäller koncentration av förmögenheterna efter 2007.

Sverige hamnar högt upp på listan över ojämlik fördel-

FÖRDELNING. 10 procent av svenskarna sitter på 70 procent av Sveriges tillgångar.

ning, då närmare 70 procent av förmögenheten ägs av de 10 procenten rikaste individerna. Länder som USA, Ryssland och Schweiz har en mer ojämlik förmögenhetsfördelning, medan många stora europeiska länder har förmögenheten mer spridd. Det gäller till exempel Tyskland, Storbritannien, Frankrike, Italien och Nederländerna.

Motsägelsefullt

”Det kan verka lite motsägelsefullt att vi internationellt sett har ganska små inkomstskill-

nader men ändå har stora förmögenhetsskillnader”, säger Jens Magnusson, privatekonom på SEB.

Han påpekar också att studierna ska tas med en nypa salt då Sverige inte längre har ett uppdaterat förmögenhetsregister.

Vad beror koncentrationen på?

”På flera saker. Förmögenhetsutvecklingen styrs dels av de disponibla inkomsterna, och dels av avkastningen på det kapital man redan har. I ett långt tidsperspektiv så har de mest förmögna både haft bättre utveckling av inkomsterna och en bra avkastning på det förvaldade kapitalet, vilket gör att förmögenhetsskoncentrationen har ökat.”

”Avskaffandet av arvs- och gåvoskatten och förmögenhetsskatten har också bidragit till koncentrationen. Ytterligare en förklaring är att vi har en ovanligt stor koncentration av några verkligt rika familjer som ensamma drar upp förmögenheten för den gruppen”, säger Jens Magnusson. **Hur tror du utvecklingen blir framöver?**

”Med en god utveckling på börserna, i fonder och för onoterade aktier kommer förmögenhetsskillnaderna att öka medan en kris eller börsfall kommer att trycka ihop fördelningen.”

HANS BOLANDER

hans.bolander@di.se

08-573 651 19

H&M-familjen ökar volymen i Spotify

H&M-klanen har i det tysta blivit investerare i musiktjänsten Spotify Business.

Dessutom ryktas det att bolaget Djursholm Investment Group börjat köpa aktier i Spotify.

Djursholm Investment Group drivs av Karl-Johan Perssons sväger Martin Söderström och äger i dag 5,7 procent av bolaget bakom Spotify Business.

Den del av musiktjänsten Spotify som säljer till företag drivs i ett separat bolag vid namn Soundtrack your brand som erbjuder tjänsten Spotify Business till exempelvis butiker som vill spela bakgrundsmusik för kunderna.

Tagit in riskkapital

Största ägare är grundarna Ola Sars och Andreas Liffgarden, men även ursprungsbolaget Spotify, som riktar sig till konsumenter, äger en större aktiepost.

Di:s podd Digitalpodden har tagit del av dokument som visar att bolaget också har tagit in riskkapital vid flera

Di Fakta

De äger Spotify Business

■ **Grundarna** Ola Sars och Andreas Liffgarden äger tillsammans 45 procent. Ursprungsbolaget Spotify äger 30 procent. Resten ägs av riskkapitalbolagen Wellington, Creandum, Northzone samt av familjen Persson-Söderström. En grupp affärsänglar äger mindre poster.

■ **Bolaget** har tagit in totalt 50 Mkr i riskkapital genom nyemissioner och konvertibellån.

tillfällen. Bland delägarna finns dels väntade namn som de svenska riskkapitalbolagen Northzone och Creandum, som även har investerat i Spotify, dels mer oväntade placereare.

Släktband

Av dokumenten framgår att bolaget Djursholm Investment Group äger 5,7 procent

av aktierna i Soundtrack your brand, som vid investeringen värderades till 79 Mkr.

Djursholm Investment Group drivs av Martin Söderström som är gift med H&M-ordföranden Stefan Perssons dotter Charlotte Söderström.

Charlotte Söderström äger liksom bröderna Karl-Johan Persson och Tom Persson 10 procent av bolaget Ramsbury Invest som i sin tur äger familjens aktier i klädbolaget H&M. Övriga 70 procent ägs av Stefan Persson.

Onoterat bolag

Enligt uppgift till Di har Djursholm Investment Group också börjat köpa aktier i Spotify – alltså ursprungsbolaget vars musiktjänst riktar sig till konsumenter. Trots att Spotify än så länge inte är börsnoterat pågår det en relativt flitig handel med aktierna, som vanligtvis säljs av före detta Spotifyanställda som vill få in kontanter.

OLLE ARONSSON

olle.aronsson@di.se

08-573 654 81

Fler än dom som har flest

Var letar du bostad?

Förutom de bostäder som du också kan hitta på andra sajter, visar vi unika *Kanske till salu-* och *Snart till salu-*objekt. Det innebär att du hittar bostäder hos oss som inte finns på någon annan bostadssajt.

HittaHem.se
flytta på dig

i samarbete med

DN. **Di** **SYDSVENSKAN**

Klarna betalar sig

Klarna fortsätter att gå som tåget. Under första halvåret 2014 växte betalbolaget med 38 procent.

Nu vill vd:n Sebastian Siemiatkowski kapa åt sig marknaden för köp av digitala bussbiljetter, nyhetsartiklar och allt annat som inte är fysiska produkter.

Sedan Klarna grundades av tre studenter 2005 har bolaget vuxit till Nordens största bolag för e-handelsbetalningar.

Under årets första sex månader steg omsättningen till över 1 miljard kronor och bolaget var fortsatt lönsamt. En liten del av uppgången kommer från förvärvet av den tyska konkurrenten Sofort, som slutfördes i januari, men det mesta är organisk tillväxt.

Expanderar i Tyskland

”Det mesta av vår tillväxt kommer i dag från utlandet, bland annat Tyskland där vi nu expanderar. Det andra som vi kan se är att vi växer inom alla betalningar som inte har med fysiska produkter att göra”, säger Sebastian Siemiatkowski.

Klarna har strax över en tredjedel av marknaden för e-handelsbetalningar i Sverige vad gäller fysiska produkter som böcker och kläder.

”Vår plan är att göra samma sak för digitala produkter. Det handlar om kunder som SAS och SL (Storstockholms lokaltrafik) men även om till exempel artiklar på nyhetssajter”, säger Sebastian Siemiatkowski.

Fler tjänster

Klarna har under de senaste två åren gått från att vara ett bolag som skickar ut fakturor till ett bredare betalbolag.

Tjänsten Klarna Checkout, där alla sorters betalsätt finns samlade, står numera för 50 procent av omsättningen.

I Klarna Checkout sparar betalbolaget konsumenternas kortuppgifter. Sebastian Siemiatkowski säger att poängen med modellen är att göra det enklare att betala men att den också givetvis medför ökat ansvar.

”Det där en del av förklaringen till att vi är 1 200 personer på företaget. Vi har ingenjörer och säkerhetsexperter och jurister som alla sysslar med frågeställningar om data och integritet”, säger han.

Ökad konkurrens

Samtidigt som Klarna expanderar i Tyskland, USA och Storbritannien hårdnar konkurrensen på betalmarkna-

den. Elektronikjätten Apple ligger exempelvis i startgroparna för att lansera tjänsten Apple Pay och storbankerna ska lansera e-handelsbetalningar för mobilen Swish.

Sebastian Siemiatkowski tycker dock att det är fel att fokusera på enskilda lösningar.

Tror på bred lösning

”Hela poängen med Checkout är att allt ska kunna rymmas där. Om det är Swish eller Mastercard eller till och med bitcoin spelar ingen roll. Allt som folk vill använda ska byggas in där. Vi tror inte att en betaltjänst som fokuserar på en enskild metod kommer att kunna öka e-handlarnas försäljning så som vi kan göra med en bred totallösning”, säger han.

olle.aronsson@di.se 08-573 654 81

BREDDAR. Sebastian Siemiatkowski, vd för Klarna. FOTO: JESPER FRISK

HÄLSA

ANNONSBOOKNING: NEWSFACTORY AB
08-505 738 05 - DIBOKNING@NEWSFACTORY.SE

Förbättra din hälsa med Mat- och motionsskolan!

Mat och motion, två avgörande pusselbitar för vår hälsa. Nordeuropéer är bra på att motionera, men vi toppar också listan för mest stillasittande – en fara som har fått extra fokus de senaste åren.

Jobbet & motion – hur då?

Stillasittande är en riskfaktor som både kan leda till bukfetma, depression, hjärt- och kärlsjukdomar och diabetes – även om vi tränar på fritiden. Trots det är verkligheten för många ett arbete framför skärmar och i mötesrum. För att du ska bli en frisk medarbetare kan betydelsen av en bensträckare och vardagsmotion vara avgörande. Varför inte möten på gående fot? Använd benen istället för att maila en kollega. Du kan göra mycket!

Livsstilsmottagningen engagerar

På Allt för hälsan under fredagen den 7 och lördagen den 8 november får du som besökare tillgång till Mat- och motionsskolan som anordnas av Livsstilsmottagningen från Karolinska Universitetssjukhuset och Karolinska Institutet. Kom och lyssna på bland andra Mai-Lis Hellénus och få både kunskap och inspiration till att både minska ditt stillasittande, men också få del av uppdaterade kostråd.

ALLTFÖRHÄLSAN 6-9 NOV 2014

Stockholmsmässan

15 ÅR MED DI GASELL

Göteborgs stolthet.

Följ oss på Instagram och Twitter : @digasell #digasell

25 november, Konserthuset Götaplatsen, Göteborg. I Göteborg utser vi vinnarna i Västra Götalands och Hallands län. **Anmäl dig i dag!** www.di.se/gasell.

PÅ SCENEN FÅR DU LYSSNA TILL BLAND ANDRA:

Anders Lönner
entreprenör och grundare, Meda

Karin Söderlind
vd och grundare, House of Dagmar

Hampus Ericsson
vd, JCE Group

Annica Eklund
vd, Bolon Golv

Peter Fellman
chefredaktör, Dagens industri

Lotta Edling
redaktionschef, Dagens industri

HUVUDSPONSORER

SPONSOR

INFORMATIONSLIVERANTÖR

Banker underkända i stresstest

Det skakade till på börsen när källor uppgav att 25 av totalt 130 banker i ECB:s stresstest av banksektorn har underkänts. Enligt Bloomberg, som rapporterade om läckorna, behöver tio banker omgående ta in nytt kapital.

Facit redovisas av ECB vid lunchtid på söndag. Men om källornas uppgifter stämmer är antalet problembanker något fler än väntat.

Den amerikanska fondförvaltaren Pimco, som tidigare har stresstestat banker i Cypern och Spanien, har i en rapport i veckan identifierat kapitalproblem i 18 av de 130 bankerna.

I stresstestet, som är startskottet för ECB som huvudansvarig för kontrollen av banksektorn i euroområdet, har bankernas motståndskraft testats genom att simulera en tvåårig recession och en finanskris av det slag som följde på Lehman Brothers-kraschen 2008.

Nordeas chefsanalytiker Jan von Gerich tror att det i första hand rör sig om småbanker i Italien, Tyskland och Österrike som har stött på problem.

Vad gäller de nordiska bankerna väntas inga obehagliga överraskningar. (TT)

Ebolavaccin väntas bli klart under 2015

Hundratusentals dos av ebolavaccin är klara under första halvåret 2015, meddelade en representant för Världshälsoorganisationen, WHO, under en presskonferens i går.

WHO bekräftade att två vacciner, från läkemedelsföretagen Glaxo Smithkline och Newlink genetics, redan genomgår kliniska tester på människor.

Dessutom ska ytterligare fem ebolavaccin börja testas kliniskt inom en snar framtid. (TT)

Britterna vägrar betala EU-räkning

Storbritannien kommer inte att betala den överraskande uppräknings av landets EU-avgift med 2,1 miljarder euro, 19,3 miljarder kronor, den 1 december.

”Det är rent ut sagt ett oacceptabelt sätt för denna organisation att fungera, att ge så lite tid för att betala”, sa den brittiske premiärministern David Cameron efter gårdagens EU-toppmöte.

Han kräver ett extrainsatt möte där EU:s finansministrar noga undersöker siffrorna, som beror på nya mätmetoder. Italien måste betala en extraavgift på motsvarande 3,1 miljarder kronor medan Sverige preliminärt får tillbaka drygt 1,2 miljarder kronor. (Direkt)

PROTESTERAR. Storbritanniens premiärminister David Cameron.

FOTO: YVES LOGGHE

HAR MEDVIND. Presidentkandidaten Aécio Neves, här på väg till en presskonferens tillsammans med sin dotter Gabriela Falcao, pekas ut som vinnare i det brasilianska presidentvalet i den senaste opinionsmätningen. Siffrorna mottogs positivt av företagen och börsen i São Paulo steg. FOTO: FELIPE DANA

Uppåt i Brasilien

Företagsvänlig presidentkandidat gladdde börsen

BUENOS AIRES

Aktiekurserna på börsen i São Paulo vände uppåt vid fredagens öppning efter en vecka med brant fallande kurser.

Skälet var att en ny opinionsmätning indikerar att president Dilma Rousseff kommer att förlora valet på söndag.

Den företagsvänlige motståndaren Aécio Neves pekas ut som segrare.

Börsen hade inför fredagens öppning fallit cirka 9 procent på en vecka. Men i går steg börsens viktigaste index med 3 procent vid förmiddagens handel.

En opinionsmätning pekade mot att oppositionskandidaten Neves vinner med över 54 procent av rösterna på söndag.

Börshumöret svänger

Rousseff hade enligt två opinionsmätningar från i torsdags 49 procent av väljarna bakom sig, mot 42 procent för Neves. Det var första gången sedan den inledande valomgången i början av oktober som presidenten ledde starkt över Aécio Neves. Tidigare mätningar har mest pekat mot dött lopp mellan kandida-

terna. Beskedet i torsdags fick investerarna att fly São Paulo-börsen, som föll 3 procent under dagen.

Men den nya opinionsmätningen fick investerarna på bättre humör.

Realen blir svagare

Den börsnoterade, men statligt kontrollerade oljejätten Petrobras steg 6,5 procent under fredagsförmiddagen, efter att ha rasat 30 procent på två veckor.

Den brasilianska valutan real stärktes efter att under den senaste veckan har försvagats till sin lägsta nivå mot dollarn på sex år.

Valrörelsen har till stor del handlat om den ekonomiska politiken. Brasiliens stagnerade ekonomiska tillväxt och

Dilma Rousseff, Brasiliens president.

den alltför höga inflationen har gett Neves argument för ett maktskifte. Och någon ljusning är knappast i sikte. Enligt Centralbankens senaste enkät med fristående ekonomer väntas BNP nästa år öka med bara 1 procent.

Politiken kritiseras

Företag och investerare är kritiska mot Dilma Rousseffs politik med mycket detaljstyrning av näringslivet, priskontroller och frånvaro av strukturella reformer som näringslivet önskar.

Bland annat har bolagen krävt förändringar av det ytterst krångliga skattesystemet, som medför stora administrativa kostnader för arbetsgivarna.

Neves är mer lyhörd för företagens krav och anklagar Rousseff för att ha misskött ekonomin. Han har lovat att snabbt få fart på tillväxten och samtidigt hejda inflations-takten. Neves vill också få stopp på att Petrobras dräneras på miljarder av regeringen.

Dilma Rousseff hävdar att en seger för Neves kan innebära slutet för den social-ekonomiska politik som lyft

upp över 30 miljoner brasili-nare ur fattigdom under de drygt elva år som hennes arbetarparti PT innehått presidentposten. Neves planer innebär höjda räntor och förlorade jobb, anser presidenten.

Oddsens emot sig

Den som vinner på söndag har en tuff ekonomisk uppgift framför sig.

Budgetunderskott uppgår efter första halvårets recession till 4 procent av BNP. Impopulära nedskärningar i statens utgifter krävs oavsett vem som vinner.

Det är inte heller lätt att vända trenden med sjunkande industriproduktion och minskade investeringar.

”Ökade kostnader och en övervärderad valuta gör att många företag tappat konkurrenskraft på exportmarknaderna”, säger en företagsledare.

”Det är inte läge att investera för expansion.”

ANDERS DAVIDSON

ad@di.se

+54 11 487 179 01

Tyskland och ECB på kollisionskurs

Klyftan mellan Tyskland och ECB har aldrig varit större och relationen mellan ECB-chefen Mario Draghi och Bundesbank-chefen Jens Weidmann är usel.

Det rapporterar Reuters.

Konflikten mellan ECB och den tyska regeringen har nått nya höjder.

I början av oktober skickade ECB-chefen Mario Draghi Benoit Coeure, ledamot i ECB-rådet, till det tyska regeringskansliet för att diskutera tyska politikernas alltmer högljudda kritik av ECB. Det rapporterar nyhetsbyrån Reuters.

Långvarig konflikt

Enligt Reuters källor var beskedet från den tyska kanslern Angela Merkels rådgivare att även om Angela Merkel fortsättningsvis skulle ligga lågt offentligt kommer det att bli svårt att dämpa den allmänna kritiken, särskilt om ECB går vidare med så kallade okonventionella åtgärder, som stödköp av statspapper.

Konflikten mellan ECB och Tyskland är inte ny. För tre år sedan sa ECB-höjdarna Axel Weber och Jürgen Stark upp sig i protest mot ECB:s penningpolitik. Enligt det tyska

GÖR SITT DRAG. ECB-chefen Mario Draghi.

FOTO: GIUSEPPE ARESU

synsättet tänjer ECB på gränserna för vad den enligt fördraget får göra.

Men nu är klyftan större än tidigare, enligt Reuters. Angela Merkel ska ha känt sig förädd av Mario Draghis tal vid konferensen i Jackson Hole i augusti, då han tydligt signalerade att stödköp av statspapper, så kallade kvantitativa lättnader, kan bli aktuellt.

Den tyska regeringen ska också vara mycket kritisk till de åtgärder som annonserades i september: stödköp av förpackade företagslån och

säkerställda obligationer.

Enligt Reuters uppgifter är relationen mellan Mario Draghi och Bundesbank-chefen Jens Weidmann helt körd i botten.

”Det har blivit personligt. När Draghi och Weidmann är på någon tillställning ihop pågår vadslagning om i fall de kommer att stöta på varandra. Weidmann skyr Draghi som pesten”, säger en ECB-tjänsteman till Reuters.

Pressen ökar på CDU

En ny faktor är att det eurokritiska partiet AfD vinner mark i Tyskland. Det ökar pressen på styrande konservativa CDU.

”Tills nu var ECB säkra på Merkels och Schäubles (finansministern) stöd, trots mediekritiken i Tyskland. Men den senaste tidens kritik har varit en väckarklocka. Det är inte självklart att ECB har Berlins fulla stöd. Den tyska kritiken är ett stort orosmoln för ECB”, säger Marcel Fratzscher, före detta chef för ECB:s internationella analys och nu chef för det tyska forskningsinstitutet DIW, till Reuters.

VIKTOR MUNKHAMMAR
viktork.munkhammar@di.se
08-573 651 89

EN EGEN LINJE. Jens Weidmann, chef för tyska Bundesbank, uppskattar inte ECB:s metoder.

FOTO: MARIO VEDDER

”Det finns en vilja till reformer”

Den svenska riksdagsmannen Kent Härstedt, som leder tusen observatörer i Ukraina inför valet i morgon, oroas av våld men tror ändå på högt valdeltagande och stöd för reformer.

”Landets ekonomi är sammanflätat med att få ett fungerande parlament”, säger han.

Kent Härstedt är sedan två veckor på plats i Ukraina för att koordinera bevakningen av söndagens parlamentsval för säkerhets- och samarbetsorganisationen OSSE, där han är vice ordförande.

”Situationen är väldigt motsägelsefull. Det finns en politiktrötthet och utbredd besvikelse hos befolkningen samtidigt som många sätter stort hopp till valet. Många ser valet som början på ett nytt, bättre kapitel för Ukraina”, säger Kent Härstedt.

Valet beskrivs som avgörande för om president Petro Porosjenko ska kunna driva igenom de reformer som

krävs för mångmiljardstöd från Internationella valutafonden, EU och USA.

”Porosjenko är bara halva svaret. Han behöver parlamentet bakom sig för att få bukt med den omfattande korruptionen, få en frisk juridisk apparat och fungerande samhällsfunktioner. Men jag tror att det finns en historisk möjlighet och vilja till reformer”, säger Kent Härstedt.

Ser orosmoln

Trots ”krigssituationen” i östra Ukraina räknar han med att valet kan genomföras i fler distrikt än vid presidentvalet i maj.

”Prognoserna uppdateras i stort sett dagligen. Fronten böljar fram och tillbaka och det går inte att genomföra val där man inte kan garantera säkerheten”, säger Kent Härstedt som alltså ansvarar för omkring tusen observatörer, däribland 100 parlamentariker från 30 länder.

I samband med presidentvalet i maj tog de ryssvänliga rebellerna i östra Ukraina flera

I UKRAINA. Kent Härstedt, riksdagsman och vice ordförande i OSSE, är valobservatör i Ukraina.

OSSE-observatörer till fånga.

Kent Härstedt ser ”väldigt tydliga orosmoln” inför de närmaste två dagarna.

”Det har varit våldsamma demonstrationer och hot och våld mot enskilda kandidater. Säkerhetstjänsten har gjort flera tillslag och vapenbeslag, inte bara i östra Ukraina. Det finns en oro för grupperingar som ska störa valet, och även för attentat”, säger han.

Demokratisk utmaning

Mycket av ukrainarnas ilska vänds mot kandidaterna från den störtade presidenten Viktor Janukovyts ryssvänliga regeringsparti Regionernas parti.

”Partiet ställer inte upp i valet, men många kandidater återanvänds i nya skepnader. Så gör man här.”

Kent Härstedt säger att valfusk alltid är en risk i länder med omfattande korruption, men att det främst inte är felaktiga röstlängder eller fusk vid rösträkningen som hotar.

”Här är det lite mer subtilt, med kandidater som sponsras

av den ena eller andra oligarken.”

Andra demokratiska utmaningar vid morgondagens val är uppmot en halv miljon internflyktingar, tre miljoner ukrainare som bor i Ryssland och att omkring fem miljoner ukrainare i östra Ukraina och på Krimhalvön inte kan rösta även om de skulle vilja.

”Ukrainavalet är ett av de svåraste jag har varit observatör på. Det är svårare än det första valet i Tunisien efter den arabiska våren, och svårare än presidentvalet i Vitryssland som ledde till kravaller. Samtidigt gör många en kampinsats för att valet ska fungera.” Kent Härstedt säger att de första prognoserna väntas strax efter att vallokalerna stänger kl 20 på söndagen. Sedan lägger han fram OSSE:s valrapport på måndagen innan han åker tillbaka till vardagsjobbet som S-riksdagsman i Stockholm.

MIKAEL BJÖRK
mikael.bjork@di.se
+46 8 573 652 25

Kompromiss om miljömål får kritik

Tidigt på fredagsmorgonen enades EU-ledarna om nya klimatmål för 2030, med 40 procent mindre utsläpp och 27 procent förnybar energi.

För hårt, säger industrin. För lite, säger miljöorganisationer.

EU ökar tempot. Det förra målet var att få ned utsläppen av koldioxid med 20 procent till 2020. Efter gårdagens uppgörelse ska utsläppen kapas med 40 procent till 2030.

Svenskt Näringsliv anser att det blir ”utmanande” att klara det ambitiösa klimatmålet.

”EU ska på tio år göra det som hittills har tagit 30 år att göra. Många av de enkla och billigare åtgärderna är redan genomförda”, säger Maria Suner Fleming, ansvarig för miljö- och klimatfrågor på Svenskt Näringsliv.

Naturskydds-föreningens ordförande Johanna Sandahl.

”Risk att Europa väljs bort”

Hon säger att det är viktigt att EU ser över målet efter FN:s klimatomöte i Paris i december 2015.

”Det finns en risk att Europa väljs bort för investeringar, särskilt i energikrävande industrier, om vi inte får ett globalt klimatavtal i Paris”, säger Maria Suner Fleming.

SSAB-chefen Martin Lindqvist ser klimatmålet som en stor utmaning för europeisk stålindustri.

”Vi tycker dock det är positivt att beslutet tydligt belyser vikten av att upprätthålla den internationella konkurrenskraften. Förutsatt att det beaktas vid implementeringen av regelverket bör SSAB komma väl ut eftersom vi jämförelsevis tillhör de mest energieffektiva stålverken internationellt sett”, säger han.

Seger för polsk energi

Kompromissen med gratis utsläppsrätter till de fattigare EU-länderna och kapade krav på förnybar energi från 30 till 27 procent är en seger för Polens farska premiärminister Ewa Kopacz.

Naturskyddsföreningens ordförande Johanna Sandahl kritiserar att Polen får gratis utsläppsrätter.

”Det är ingen morot att ställa om utan kan ses som en gratisbiljett att fortsätta släppa ut”, säger hon till nyhetsbyrån TT.

MIKAEL BJÖRK

Di Fakta

EU:s klimatmål 2030

- **De totala utsläppen** av växthusgaser ska minska med 40 procent jämfört med 1990.
- **Andelen förnybar energi** ska öka till 27 procent.
- **Energieffektiviteten** ska öka till 27 procent.
- **Utsläppsrätterna** i EU:s handelssystem minskas med 2,2 procent per år mellan 2021 till 2030, mot en minskning på 1,74 procent nu.
- **10 procent** av utsläppsrätterna ges till de fattigare EU-länderna.

Källa: TT

Räntorna stängde nedåt

Europaräntorna följde de amerikanska räntorna svagt nedåt i fredagens handel.

Samtidigt försvagades dollarn.

USA-räntorna vände nedåt i fredagens asiatiska handel efter uppgifter om ett nytt ebolafall i USA, den här gången en läkare i New York som nyligen behandlat patienter i Guinea. Räntenedgången förklarades med att efterfrågan på säkra tillgångar ökade i samband med oro för att ytterligare spridning av det dödliga viruset ska tynga den globala ekonomin.

Vid svensk stängning var den **tyska tioåriga benchmarkräntan** ned 1 punkt till 0,88 procent, jämfört med svensk stängning dagen före, medan den svenska tioårsräntan stängde 2 punkter lägre till 1,26 procent.

Förmiddagens fokus riktades mot det första estimatet över **BNP-utvecklingen i Storbritannien** under tredje kvartalet, det första från ett G7-land.

Brittisk BNP ökade med 0,7 procent under tredje kvartalet, jämfört med kvartalet före, och med 3,0 procent jämfört med ett år tidigare, vilket var helt enligt marknadens förväntningar.

Di Noteringar 24/10

Kronor per euro	9,20	0,02
Kronor per dollar	7,25	-0,02
Kronindex, tcw	125,36	-0,27
Dollar per euro	1,27	0,00
Korta räntan, 6 mån	0,09	0,01
Långa räntan, 10 år	1,25	-0,02
USA-räntan, 10 år	2,27	-0,01

Utfallet innebar dock en nedväxling från utvecklingen under andra kvartalet då den brittiska ekonomin växte med 0,9 respektive 3,2 procent, och analytiker hänvisade till de tilltagande hoten mot återhämtningen som kommer från den svaga utvecklingen i euroområdet.

Ett tecken på en avmattning även i den brittiska ekonomin var en dämpad utveckling för produktionen inom tillverkningsindustrin och tjänstesektorn.

Förra veckan sa också Bank of Englands chefsekonom Andy Haldane att han blivit ”dyskrare” när det gäller den globala utvecklingen.

Ross Walker, ekonom på Royal Bank of Scotland, sa till nyhetsbyrån Bloomberg att 0,7 procent i sig är en respektabel tillväxttakt, men att oro framför allt gäller att denna information redan är överspelad av händelser och en mer allvarlig ”momentumförlust” i den globala ekonomin.

Men även om den brittiska

ekonomin kanske nu tappar kraft så har ekonomin vuxit sju kvartal i rad och BNP är nu 3,4 procent över sin tidigare topp 2008.

Euroområdets ekonomi väntas ha vuxit med 0,2 procent under tredje kvartalet.

På söndag ska **ECB/EBA** publicera resultaten av sina tillgångsgranskningar och stresstester.

En rad banker har i medierna sagts sakna kapital, men i de flesta fall rör det sig om relativt sett mindre banker. Senast var det irländska Permanent TSB Group som enligt Bloomberg uppgavs sakna mellan 700 och 800 miljoner euro.

Enligt ett utkast är det 25 banker som inte klarar **stresstestet**, medan 105 gör det. Förhandlingar uppgavs fortsatt föras med tio banker, rapporterade Bloomberg.

Amerikansk statistik på eftermiddagen visade att försäljningen av nya bostäder oväntat steg med 0,2 procent i september, i stället för att sjunka med väntade 6,8 procent. Men eftersom statistiken för juni–augusti reviderades var utfallet ändå lite svagare än väntat.

Den tioåriga USA-räntan var vid svensk stängning ned 1 punkt till 2,25 procent, från svensk stängning på torsdagen.

På valutamarknaden försvagades **dollarn** på fredagen till 1,269 mot euron, och mot yenen till 107,95. Samma tid på torsdagen stod de i 1,263 respektive 108,12.

Kronan stärktes med 2 öre till 6,25 mot dollarn och försvagades med 1,5 öre till 9,20 mot euron.

EU-toppmötet enades natten till fredagen om EU:s klimatomål fram till 2030. Grunden i klimatpolitiken blir att utsläpp av växthusgaser i EU ska minskas med 40 procent jämfört med 1990. Andelen förnybara energikällor ska öka till 27 procent, medan energieffektiviteten ska öka med 27 procent.

Vid en pressträff efter EU-toppmötet på fredags-eftermiddagen meddelade Storbritanniens premiärminister David Cameron att Storbritannien inte kommer att betala den överraskande uppräknigen av landets EU-avgift med 2,1 miljarder euro den 1 december och sade att ”Vi känner ilska över hur vi har behandlats”.

Sverige får preliminärt tillbaka motsvarande 1 miljard kronor från EU-budgeten den 1 december på grund av ett ändrade statistiska beräkningsmetoder och statsminister Stefan Löfven sade att det finns många håll att stoppa dessa pengar i. (Direkt)

Di Råvaror

BASMETALLER LME

TERMINSKONTRAKT, 3 MÅN	KÖP	SÄLJ	SENAST	ÄNDR, 1 D	LAGER, TON
ALUMINIUM USD/TON	avista 1984 termin 2090	1984 2100	1984 2100	12,5 100	4474500
KOPPAR USD/TON	avista 6718 termin 6693	6718 6694	6718 6694	-12 64	157500
TENN USD/TON	avista 19525 termin 19420	19530 19425	19530 19425	-70 -125	9155
BLV USD/TON	avista 2006 termin 2030	2006 2031	2006 2031	-31,5 -13	224675
NICKEL USD/TON	avista 14925 termin 15145	14950 15150	14950 15150	-275 -65	377538
ZINK USD/TON	avista 2230 termin 2257	2230 2258	2230 2258	-15 -2,5	714275

ÖVRIGA (SOFTS)

	SENAST BETALT	ÄNDRING, 1 D	BÖRS		SENAST BETALT	ÄNDRING, 1 D	BÖRS
BOMULL jul	86,3	0,12	ICEUS	SOJABÖNOR nov	986,2	-6,95	CBT
US CENT/LB okt	77,1	-0,54		USCENT/BUSL jan	993	-7	
KAKAO dec	1850	-16	LIF	SOJABÖNOLJA dec	32,4	-0,24	CBT
GBP/TON mar	1838	-18		USCENT/BUSL jan	32,7	-0,26	
KAFFE jul	177,5	-4,45	ICEUS	APELSINUJKE jul	159,4	3,3	ICEUS
US CENT/LB sep	179,9	-4,45		US CENT/LB sep	161,5	3,4	
SOCKER dec	500,8	-0,5	LIF	HAVRE dec	356	-4,4	CBT
USD/TON mar	508,2	-0,1		USCENT/BUSL mar	343	-5	
MAJS dec	356,5	-3,1	CBT	RAPS nov	324	0,25	LIF
USCENT/BUSL mar	370	-3,4		EUR/TON feb	333,8	1,25	
VETE dec	528,2	1,65	CBT				
USCENT/BUSL mar	541,2	1,05					

OLJA OCH OLJEPRODUKTER

	USD/FAT	SENAST BETALT	ÄNDRING, 1 D	BÖRS		SENAST BETALT	ÄNDRING, 1 D	BÖRS
LONDON,ICE					HEATINGOIL nov	2,50	-0,03	NYMEX
RAÖLJA,BRENT dec	87,04	2,23			USD/GALLON dec	2,50	-0,03	
jan	87,41	2,23			GASOLINE nov	2,20	-0,02	NYMEX
jan	90,80				USD/GALLON dec	2,10	-198785	
NEW YORK, NYMEX					NATURAL GAS nov	3,60	-0,06	NYMEX
RAÖLJA,WTI dec	82,09	-3,02			USD/MMBTU dec	3,60	-0,06	
jan	81,75	-14,05			GAS OIL nov	741,50	5,75	ICE
feb	81,46	-13,22						

RÅVARUINDEX

	SENAST	ÄNDRING, 1 D	BÖRS
CRB INDEX	270,4	-0,75	

ÄDELMETALLER

	FM FIX	EM FIX	ÄNDR*
GULD \$/troy	1232	1232,8	-11
SILVER cent/troy		1719	12
PLATINA \$/troy	1254	1254	-7
PALLADIUM \$/troy	787	784	11

*Dagens eftermiddagsfix jämfört mot föregående handelsdag.

Di Räntor

RIKSBANKENS STYRRÄNTOR

INLÄNING "GOLV"	-0,50
INLÄNING "TAK"	1,00
REPORÄNTAN 140910	0,25
ÖVRIGA OFFICIELLA RÄNTOR	
REFERENS RÄNTA	1,00
STATSLÄNERÄNTAN	1,06
SUBVENTIONS RÄNTAN	2,97
UTLANDET	
US FED FUND 081216	0,25
US DISKONTO 100219	0,75
UK BASE RATE 090305	0,50
EUROPEISK STYRRÄNTA 140910	0,05

SWAPRÄNTOR

SEK (ÄNDR = FÖRÄNDRING I PUNKTER, KÖP, FRÅN FÖREGÅENDE DAG)						
	KÖP	SÄLJ	ÄNDR		KÖP	SÄLJ ÄNDR
1ÅR	0,33	0,36	-1	6ÅR	1,02	1,06 -3
2ÅR	0,39	0,43	-1	7ÅR	1,19	1,23 -3
3ÅR	0,51	0,55	-2	8ÅR	1,33	1,38 -3
4ÅR	0,67	0,71	-3	9ÅR	1,46	1,50 -3
5ÅR	0,84	0,88	-3	10ÅR	1,57	1,61 -3

BORÄNTOR

PRODUKT	3 MÅN	1 ÅR	2 ÅR	3 ÅR	4 ÅR	5 ÅR	6 ÅR	7 ÅR	8 ÅR	9 ÅR	10 ÅR
DANSKE BANK	2,35	2,29	2,34	2,48		2,90					3,65
HANDELSBANKEN	2,37	2,34	2,36	2,52		2,91			3,63		3,82
ICA	2,35	2,31	2,34	2,49	2,73	2,89		3,23			3,62
IKANO BANK	2,35	2,31	2,34	2,49	2,73	2,89		3,23			3,62
LÄNSFÖRSÄKRINGAR	2,34	2,34	2,36	2,43	2,75	2,83		3,33			3,64
NORDEA	2,36	2,30	2,35	2,45	2,75	2,90			3,70		
SBAB	2,35	2,31	2,34	2,49	2,73	2,89		3,23			3,62
SEB	2,37	2,34	2,36	2,52		2,90					3,81
SKANDIA	2,35	2,33	2,39	2,54	2,89						
SWEDBANK	2,35	2,33	2,35	2,51	2,83	2,89	3,23	3,31	3,51	3,61	3,70
ÅLANDSBANKEN	2,45	2,45	2,50	2,65	2,95	3,15					4,00

RÄNTETERMINER

PRODUKT	SLUTMÅN	KÖP	SÄLJ	HÖGST	LÄGST
OMR 2	DEC 14	0,03	0,01	0,03	0,01
OMR 2	MAR 15	0,17	0,15	0,59	0,17
OMR 5	DEC 14	0,38	0,36	0,38	0,36
OMR 5	MAR 15	0,75	0,73	0,87	0,74
OMR 10	DEC 14	1,28	1,26	1,30	1,30
OMR 10	MAR 15	1,32	1,30	1,34	1,16
CASSIE 2	DEC 14	0,32	0,28	0,30	0,30
CASSIE 5	DEC 14	1,04	1,00	1,08	1,03

FRA-KONTRAKT

FORWARD RATE AGREEMENTS 3 MÅN STIBOR (1MM)		ÄNDRING PUNKTER
dec 14	0,32–0,34	-1
mar 15	0,32–0,34	-1
jun 15	0,33–0,34	-1
sep 15	0,35–0,37	-1
dec 15	0,39–0,42	-2
mar 16	0,45–0,47	-2
jun 16	0,51–0,54	-2
sep 16	0,57–0,60	-2
dec 16	0,66–0,70	-2
mar 17	0,76–0,80	-2
jun 17	0,86–0,90	-2
sep 17	0,95–0,99	-2

INTERNATIONELLA RÄNTOR AVISTA

	DAGSLÅN	5 ÅR	10 ÅR	30 ÅR
USA	0,09	1,50	2,27	3,04
TYSKLAND	-0,04	0,12	0,84	1,81
STORBR	0,47	1,52	2,23	2,95
FRANKR	-0,04	0,38	1,30	2,40
SPANIEN	-0,04	0,99	2,17	3,55
DANMARK	-0,02	0,25	0,86	1,79
NORGE	2,21			
ITALIEN	-0,04	1,26	2,52	3,86
BELGIEN	-0,04	0,34	1,23	2,41
HOLLAND	-0,04	0,30	1,05	1,85

RÄNTEINDEX

	VÄRDE	ÄNDR %	ÄNDR 1 ÅR	MOD duration
SVENSKA				
Bostadsobligationer	5861,81	0,04	4,36	2,38
Realobligationer	6143,23	0,12	8,16	7,05
Statsobligationer	6691,64	0,13	10,04	6,73
Statsskuldsväxlar	3232,12	0,00	0,46	0,21

UTLÄNDSKA			
Euro Overall	179,68	0,04	3,76
Euro Corporates	178,85	0,13	5,67
GB Overall	251,56	0,36	3,73
GB Corporates	235,77	0,28	6,24

MODIFIERAD DURATION UTTRYCKER HUR MÅNGA PROCENTINDEXPORTFÖLIENS VÄRDE ÖKAR (MINSKAR) NÄRRÄNTAN SJUNKER (STIGER) EN PROCENTENHET.

TERMINER

ALLA FUTURES KONTRAKT, LIFFE (LONDON FINANCIAL FUTURES AND OPTIONS EXCHANGE), UTOM EURODOLLAR SOM ÄR CME (CHICAGO MERCANTILE EXCHANGE) OCH EUR (EUREX).

LÖPTID	KONTR	KÖP	SÄLJ	ÄNDR
STORBR 90D	dec.	0,00	0,00	0,01
(SHORT STG)	mar.	0,00	0,00	0,01
10 ÅR	nov.	0,00	0,00	0,72
(LONG GILT)	jan.	0,00	0,00	0,77
TYSKLAND 90D	dec.	99,88	99,89	-0,02
(EURIBOR)	mar.	99,89	99,89	-0,01
10 ÅR	dec.	150,37	150,38	0,08
(BUND)	mar.	151,10	151,12	0,07
USA 90D				
JAPAN (EURDOLLAR)				
10 ÅR				
(GOV BOND)				

EUROPA-MARKNADSRÄNTOR

Alla noteringar Libor (London Interbank Offered Rates) utom DKK som är Copenhagen Interbank Offered Rates (Clibor) fixkurs kl 11.00 lokal tid och NOK som är Norway Interbank Offered Rates (Nibor) fixkurs kl 12 lokal tid. Fixkurs kl 10. GMT.

	30 D	60 D	90 D	180 D	360 D
USD	0,152	0,201	0,234	0,324	0,544
EUR	0,005	0,034	0,062	0,150	0,311
GBP	0,503	0,526	0,553	0,684	1,005
DKK	0,172	0,230	0,305	0,463	0,670
NOK	1,590	1,600	1,620	1,690	1,920
CHF		0,006	0,011	0,058	0,164
JPY	0,083	0,104	0,108	0,159	0,303

VALUTOR

LAND	VALUTA	FÖRKORTN	KÖP	AVISTA, KR	ÄNDR, ÖRE	3 MÅN TERMN KÖP	SÄLJ	6 MÅN TERMN KÖP	SÄLJ	RESEVAL 100 SEK
EMU	1 euro	EUR	9,1912	9,1957	1,5	9,1948	9,2018	9,1996	9,2053	10,88
USA	1 dollar	USD	7,2527	7,2558	-1,7	7,2536	7,2564	7,2517	7,2548	13,79
Japan	100 yen	JPY	6,7000	6,7100	1,0	6,7071	6,7177	6,7117	6,7233	1491,42
Storbritannien	1 pund	GBP	11,6635	11,6735	2,8	11,6630	11,6730	11,6610	11,6720	8,57
Kanada	1 dollar	CAD	6,4629	6,4729	0,0	6,4473	6,4580	6,4306	6,4426	15,46
Schweiz	1 franc	CHF	7,6172	7,6272	1,6	7,6234	7,6344	7,6294	7,6419	13,12
Danmark	1 kronor	DKK	1,2343	1,2353	0,2	1,2350	1,2363	1,2357	1,2373	80,98
Norge	1 kronor	NOK	1,0993	1,1003	-0,5	1,0957	1,0969	1,0922	1,0936	90,93

LAND	VALUTA	FÖRKORTN	KÖP
Argentina	1 peso	ARS	0,8543
Australien	1 dollar	AUD	6,3878
Brasilien	1 real	BRL	2,9527
Bulgarien	1 lew	BGN	4,6898
Chile	100 peso	CLP	1,2423
Egypten	1 pund	EGP	1,0145
Hongkong	1 dollar	HKD	0,

Index					Bästa fonderna/Sverige					Sämsta fonderna/Sverige					Bäst rating/Sverige				
Procentuell förändring sedan årsskiftet.					Procentuell förändring de senaste 3 månaderna.					Procentuell förändring de senaste 3 månaderna.					Morningstars Total Rating.				
Sverige ¹	Europa ²	Norden ³	IT ⁴		Handelsbanken Fonder AB					Danske Capital AB					Morningstars Total Rating.				
+4,7	+6,2	+10,5	+20,6		Handelsbanken AstraZeneca Allemansfond					Danske Invest Sverige Fokus					★★★★★				
Världen ⁵	USA ⁶	Pacific ⁷	Läkemedel ⁸		Spiltan Fonder AB					Gustavia Fonder AB					★★★★★				
+14,7	+21,3	+15,6	+28,5		Spiltan Aktiefond Stabil					Gustavia Småbolag					★★★★★				
1) MSCI Sweden (data från 23/10) 2) MSCI Europe (23/10) 3) MSCI Nordic Countries (23/10) 4) MSCI ACWI/Information Tech (23/10) 5) MSCI ACWI (23/10) 6) S&P 500 (23/10) 7) MSCI AC Pacific Ex Japan (23/10) 8) MSCI ACWI/Health Care (23/10)					Carnegie Fund Management Company S.A.					AMF Fonder					★★★★★				
					Carnegie Swedish Large Cap 1A					AMF Aktiefond Småbolag					★★★★★				
					Handelsbanken Fonder AB					DNB Asset Management AS, Filial Sverige					★★★★★				
					Handelsbanken Sverige Selektiv (A1) SEK					DNB Småbolagsfond A					★★★★★				
					Cicero Fonder AB					Skandia Fonder AB					★★★★★				
					Cicero Focus					Skandia Småbolag Sverige					★★★★★				

ANNONS FONDNOTERINGAR

För mer information om fondannonsering kontakta Dagens industri, Maria Bladholm, tel 08-573 650 44

FOND	FÖRVALTARE	NAV	SEN	ÄNDR	ÄNDR	RAT	
FOND		KURS	ÄNDR	31/12	3 ÅR	1-5	
allra							
StrategiFörsiktigB, kr		116,28	0,04	1,7			
StrategiLagomB, kr		131,25	0,10	6,2			
StrategiModigB, kr		137,08	0,13	3,9			
atlant FOND							
www.atlantfonder.se							
Edge, kr		4 273,21	-8,0	55			
Explora, kr		1 651,47	2,1	28			
Sharp, kr		1 510,90	0,61	2,0	51		
Stability, kr		1 326,68	-0,02	2,1	16		
BRUMMER & PARTNERS							
www.brummer.se							
1) Index NAV, ej köp-/säljkurser							
Archipel, kr		1 136,30	-2,9	-3			
BMSEuro, €		203,06	5,0	14			
Brummer & Partners Futuri, €							
368,48			3,6	-8			
Lynx, kr		232,55	-0,76	10,1	17		
Multi-S, 2xL, kr		1 550,97	2,3	24			
Multi-Str, kr		2 255,01	2,5	18			
Nektar, kr		2 402,73	1,5	18			
Zenit, kr		59 259,29	3,0	19			
CARMIGNAC							
Complete list at www.carmignac.se							
Co AEURacc, €		287,42	0,75	12,2	-5	3	
ED AEURacc, €		1 224,25	0,05	18,2	39	4	
Em AEURacc, €		748,79	-0,01	9,6	23	4	
EP AEURacc, €		103,54	-0,21	10,8	11	2	
In AEURacc, €		1 045,41	0,40	7,6	35	3	
Pa AEURacc, €		600,39	-0,15	9,3	22	4	
Carnegie							
CARNEGIE ASSET MANAGEMENT							
www.carnegieam.se							
Biotechnology, €		26,93	34,1	191	4		
Gl. Healthcare, kr		2 214,43	1,18	26,7	103	1	
Medical, kr		799,32	0,96	31,3	113	3	
Swedish Large Cap, kr		154,51	0,18	7,6	57	3	
Swedish Small Cap, kr		177,58	-0,39	9,5	67	3	
Worldwide, kr		705,01	0,11	17,4	58	3	
WorldWide Asia, kr		920,80	-0,34	23,3			
Worldwide Ethical, kr		122,28	0,02	19,4	61	4	
Carnegie FOND							
www.carnegie.se/fonder							
Afrika, kr		10,84	-0,40	8,7	34	3	
Asia, kr		152,86	-0,34	11,6	38		
CorpBnd, kr		388,17	0,04	3,6	24	5	
Emerging Markets, kr		19,71	0,11	5,3	13	2	
Indien, kr		317,60	0,32	53,7	46	3	
Likviditet, kr		1 208,26	0,01	1,3	8		
Obligation, kr		1 129,85	0,07	7,2	12	4	
Ryssland, kr		44,41	-0,51	-13,8	-2	5	
Småbolagsfond, kr		177,98	-0,72	22,3			
Strategi, kr		947,46	0,10	9,3	53		
Strategy, kr		3 810,79	0,09	8,6	57		
Sv Sel, kr		21,02	2,5		5		
Sverige, kr		1 739,25	0,31	9,3	68	5	
MORNINGSTAR							
www.morningstar.se							
CB FONDER							
Aktiv Etisk Långsiktig							
EuropeanQualityA, €		81,68	0,02	-4,4	26	3	
EuropeanQualityI, €		104,88	0,43	-3,5			
SaveEarthFundC, €		11,97	0,25	9,2			
SaveEarthFundRC, €		12,32	0,23	8,8	46	3	
CICERO FOND							
Avkastning, kr		114,89	0,00	1,5	14	4	
Focus, kr		132,96	-0,59	10,8	53	4	
Sverige, kr		142,89	0,20	7,5	53	2	
WA Selection, kr		107,52	0,67	2,0	22	3	
World 0-50, kr		111,80	0,25	1,0			
World Wide, kr		180,67	0,66	2,7	27	3	
coeli							
www.coeli.se							
Ekvator Absolut, kr		10,74	3,5	6			
Ekvator Glob.Mtr, kr		11,25	-0,26	9,3	45	3	
Ekvator Likv.Str, kr		10,74	-0,02	1,5	10	4	
Ekvator Total, kr		22,20	0,13	5,7		3	
Ekvator Trygghet, kr		13,31	1,0	5			
Multihedge, kr		9,66	-0,04	-0,6			
Multihedge 2xL, kr		8,28	-0,08	-3,0			
Norrsken, kr		11,39	0,18	-0,7	23		
Power, kr		9,01	0,68	0,2	-9		
S1FrontierMkt, €		110,94	-0,30				
Select Brasilien, kr		8,60	-2,00	0,9	0	5	
Select Sverige, kr		17,12	0,90	16,2			
Spektrum, kr		11,69	-1,27	4,8	-5		
DIDNER & GERGE							
www.didnergerge.se							
Aktie, kr		1 855,52	0,42	9,5	81	5	
Global, kr		157,65	0,09	10,2	52	4	
Small&Microcap, kr		97,06	-0,03				
Småbolag, kr		414,73	-0,06	9,6	94	5	
EAST CAPITAL							
www.eastcapital.se							
Balkan, kr		14,10	0,43	22,0	42	4	
Baltikum, kr		49,96	0,22	0,8	19	4	
ChinaA, €		142,50	-0,47	9,7	40	3	
ChinaEastAs, €		236,90	-0,57	9,0	37	2	
Ryssland, kr		863,38	-0,71	-28,4	-23	3	
Turkiet, kr		9,29	0,00	27,4	30	4	
Östeuropa, kr		29,68	-0,13	-13,6	-7	3	
EXCALIBUR							
www.excalfond.se							
Excalibur, kr		12 172,86		3,7	16		
Fidelity							
WORLDWIDE INVESTMENT							
America A Inc, \$		8,26	0,12	22,5	91	4	
ASEAN A Inc, \$		33,34	0,30	24,2	43	4	
SEN ÄNDR = Fondens avkastning i procent, räknat i svenska kronor mot förgånges dags kurs.							
FOND FÖRVALTARE							
FOND							
AsiaSpSi A Inc, \$		36,58	0,19	18,7	48	5	
CN Cnsmr AAcc, €		14,62	-0,04	9,5	66	4	
EmMkts A Inc, \$		23,15	-0,33	11,5	41	4	
EurAggr A Inc, €		14,68	0,17	1,2	45	2	
EurDynGrthAlnc, €		35,80	0,14	1,9	55	4	
EurGr A Inc, €		12,06	0,16	6,0	48	3	
EurHiYieASEKhdg, kr		249,30	0,16	3,2	42		
FASTEURPEUR, €		295,88	0,54	5,5	48	4	
GIFocus A Inc, €		41,57	-0,24	12,3	55	4	
IndiaFocus EUR, €		35,37	0,25	51,1	49	3	
Indone A Inc, \$		28,09	0,58	41,5	20	4	
LatAmer A Inc, \$		35,34	-2,40	5,7	-1	4	
Malaysia A Inc, \$		51,21	0,30	12,9	42	3	
Nordic A Inc, kr		830,00	0,12	2,5	77	4	
Pacific A Inc, \$		28,05	-0,06	15,0	67	5	
Singap A Inc, \$		53,97	0,38	17,7	44	4	
Thailand A Inc, \$		51,21	0,05	34,7	90	3	
US HiYi A USD, \$		12,25	-0,03	18,1	43	4	
FRANKLIN TEMPLETON INVESTMENTS							
AsiaGr A Acc, \$		35,57	0,28	23,6	32	3	
BRIC A, \$		14,19	-1,28	8,3	4	2	
China A Acc, \$		22,36	-0,61	9,6	20	2	
EmrMktBdSEKHdg, kr		12,13	0,08	2,1	21		
Eur SmMld Gr, €		29,15	0,24	-3,8	69	4	
FrontMktsA, \$		20,64	0,02	21,3	67	3	
GIbDASEKH1, kr		13,35	0,07	3,6	22		
GIbDASEKH2, kr		3,48	-1,14	4,8	-58		
GIbDASEKH3, kr		13,00	0,08	2,4	28		
India, \$		30,42	0,37	53,0	51	4	
LaAmer A Acc, \$		61,95	-2,13	-0,5	-10	3	
MENA A Acc, \$		7,46	-0,03	38,9	99	3	
Mut Europe, €		21,68	0,99	1,6	45	4	
Mut GI Disc, \$		17,18	0,85	7,4	50	3	
USOppSEKHdg, kr		15,50	1,71	2,9	58		
HealthInvest PARTNERS							
Asia, kr		141,45	0,29	10,7	52	2	
MicroCap, kr		135,98		7,8			
Value A, kr		349,49	0,50	28,2	108	5	
Value B, kr		129,12	0,50	27,8	105	3	
HolbergFondene							
www.holbergfondene.no							
Global Acc, NOK		156,75	0,82	16,6	64	4	
Kredit SEK, kr		102,79	0,01	3,4			
Norden Acc, NOK		249,71	0,64	6,3	35	2	
Norge Acc, NOK		323,36	0,45	2,3	18	2	
Rurik, NOK		138,18	-0,15	-0,5	35	5	
IKC FONDER							
Filippinerna Flex.A, kr		109,50	-0,35	24,2			
Global Brand, kr		148,32	0,30	10,0	44	3	
Sverige Flex., kr		137,08	1,20	0,8	32	4	
INSIDER							
www.insiderfonder.se							
Hedge, kr		118,52	0,90	-6,4	19		
InsActGI, kr		133,04	-0,30	0,8			
Inside Asia, kr		114,44	-0,29	11,0	19	2	
Inside Australia, kr		126,00	-0,59	2,6			
ÄNDR 31/12 = Fondens avkastning i procent, räknat i svenska kronor sedan senaste årsskiftet före senaste kurs.							
FOND FÖRVALTARE							
FOND							
Inside Canada, kr		141,09	1,46	17,9			
Inside Sweden, kr		134,13	1,26	5,2	52	2	
Inside UK, kr		109,02	-0,48	-2,9			
Inside USA, kr		151,32	1,21	13,0			
Inside USASmCap, kr		135,76	2,28	-0,3			
JRS FONDER							
JRS GAA, kr		1 073,52	0,37	0,8			
JRS GBO, kr		110,11	0,05	1,7	11		
JRS Growth, kr		153,92	0,26	2,7	39	3	
JRS Liquidity, kr		1 058,73	0,01	0,6	5		
JRS Trend, kr		1 052,95	-0,46	-3,2	15	2	
JRS Wealth, kr		110,31	-0,05	-0,4	10	1	
LANCELOT							
ASSET MANAGEMENT AB							
www.lancelot.se							
Avalon, kr		13 957,30	-4,5				
Camelot, kr		24 372,46	17,5	60	5		
Ector, kr		31,53	0,25	2,9	23	3	
Global Select, kr		10 571,87	-0,6				
LHV							
Persian Gulf Fund							
www.persiangulffund.com							
PersGIfA, €		15,34	0,16	29,8	117	3	
mobilis							
Kapitalförvaltning i rörelse							
Mobilis Aktiv, kr		106,29	0,57	4,1	21	3	
Mobilis Fokus, kr		101,54	1,18	6,0	34	1	
Mobilis Mix R, kr		98,60	0,73				
Mobilis Potential R, kr		98,72	1,09				
Mobilis Stabil R, kr		98,87	0,09				
Monyx							
Financial Group							
AktivRänta, kr		110,28	-0,05	2,3	11		
Genesis RC, kr		103,56	-0,16	2,9			
StrategiBalans, kr		131,20	-0,08	8,8	27	2	
StrategiNuMaMarkn, kr		99,84	-0,76	9,9	5	2	
StrategiOffr, kr		149,86	-0,11	11,6	43	1	
StrategiSv/VärI, kr		135,54	0,53	7,1	31	3	
StrategiTrygghet, kr		116,52	-0,04	6,2	16	3	
StrategiVärden, kr		136,58	-0,09	10,9	31	3	
SvenskaAktier, kr		242,41	1,24	6,5	57	3	
ODIN							
Em Mkts, kr		235,90	-0,01	10,0	37	4	
Europa, kr		141,80	-0,24	1,7	54	4	
Fastighet I, kr		144,92	0,93	11,3	45		
Finland, kr		6 225,37	-0,63	3,0	49	4	
Global, kr		163,67	-0,18	9,8	51	3	
Maritim, kr		804,66	-0,36	-14,3	11		
Norden, kr		1 726,40	-0,47	6,4	38	2	
Norge, kr		2 370,76	-0,28	7,7	19	1	
Offshore, kr		225,08	-0,70	-11,2	0	2	
Sverige, kr		2 554,73	0,01	0,1	74	3	
QQM							
Equity Hedge A, kr		105,12		8,5	19		
RAM							
www.ram-ai.com							
SF EmgMktsEq B, \$		160,02	-0,14	13,2	50	5	
SF EmgMktsEq Fp, kr		1 693,48	-0,21	11,4			
SF EmgMktsEq I, kr		1 698,00	-0,15	11,4			
SF Europeq B, €		304,39	0,46	5,2	55	4	
SF Europeq Ip, kr		3 138,46	0,63	2,1			
S							

Mest omsatta

Tio dagars vinnare/förlorare

Bolag	MKR	VINNARE		FÖRLORARE	
Volvo B	4 336,0	Sanitec	+47,3%	Africa Oil Corp.	-22,4%
Ericsson B	1 727,6	Doro	+26,4%	EnQuest PLC	-13,3%
SEB A	998,6	RNB Retail and B	+26,3%	Uniflex B	-12,8%
Swedbank A	823,8	Dedicare	+26,1%	Stockwik Förvalt	-12,5%
Nordea Bank	782,7	Odd Molly	+25,6%	Getinge B	-9,9%
Handelsbanken A	749,3	Arcam	+25,2%	Seamless Distrib	-9,6%

Di

Så läser du tabellerna

Tabellerna avser handeln under föregående börsdag om ej annat anges.

HANDELSPLATSER: Kolumnerna för "Ändring betalkurs", "Senast betalt", "Slutkurs", "Betalt" och "Omsatta antal aktier" avser även handelsplatserna Chi-X och Burgundy.

P/E-tal: SME Direkt svarar för prognoserna för drygt 90 bolag, markerat med * i p/e-talskolumnen. För dessa är p/e-talet kurs dividerat med prognostiserad vinst per aktie för räkenskapsåret 2014, efter schablonskatt. För övriga bolag beräknas p/e-talet på vinst för de senaste 12 månaderna

enligt kvartalsrapporter. SME Direkts prognoser är ett genomsnitt av ett tiugotal fondkommissionärs- och bankanalytikers bedömning.

UTDELNING: Senaste är utdelning för 2013. Värde markerat med * avser föreslagna utdelning. Prognos 2014 är prognostiserad

utdelning för räkenskapsåret 2014.

DIREKTAVKASTNING: Prognostiserad utdelning delat med aktiekursen.

BÖRSVÄRDE: Räknat på antalet noterade och onoterade aktier, angett vid det mest omsatta aktieslaget.

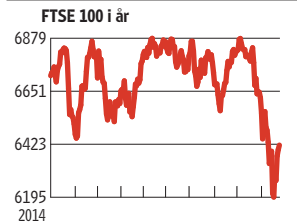
VINNARE & FÖRLORARE: Bolag som haft handel under dagen och någon av de senaste fem börsdagarna. Tio dagars vinnare och förlorare har haft handel minst två dagar under perioden.

Källa: Millistream, Bearbetning: EBI

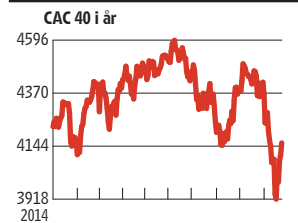
MEDELSTORA BOLAG Börsvärde mellan 150 miljoner och en miljard euro																															
66,6	6,4	-82	-21	*13	0	0	0,0	905	ENIRO	1,29	8,8	8,7	8,7	8,8	7,5	3061519															
526	245	-42	-30	*13	48,00*	48,00*	16,3		ENIRO AB PREF	34	294	283	294	294	245	23609															
151,5	66	+69	-12	26	7,25			4867	FAGERHULT	2,75	126,2	124,5	126,2	126,2	124,5	1974															
104,5	70	+21	+0	17	3,1			4906	FAST PARTNER	-1	88,5	88,2	90	88,5	88,5	800															
390	328	+9	-1	72	5				FAST PARTNE PREF	1	368	368	370	369,5	360	7067															
405	300		-8	21				4015	FENIX OUTDOOR B	-3	303	300	303	305	303	1719															
69	25,5	-28	-1	neg	0			2198	FINGERPRINT CA B	1,1	38,8	38,8	39,3	40,6	31,5	4364922															
43,9	42,5							3172	GRÄNGES	0	42,5	42,5	42,6	42,6	42,5	539331															
43,7	33,3	-8	-2	*12	1	1,27	3,3	2807	GUNNEBO	0	37	37	37,1	37,4	36,7	58948															
94,8	46,7	+40	-5	*27	2	2,23	2,5	3714	HALDEX	-1	84	83,8	84	85	83,5	146114															
87,2	72	+9	-1	18	1,2			3385	HEBA B	0	82	81	82	82	82	100															
120	96,2		+2	15	0			7476	HEMFOSA FASTIGH	-0,25	113,8	113,5	113,8	114	113	124717															
41,3	32,1	-5	+4	*16	2,6	2,6	7,2	1983	HIQ INTERNATIONAL	-0,7	37,6	37,5	37,6	38,3	37,6	55928															
249,5	129	+59	-1	37	3,5				IFS A																						
252	137	+44	+1	38	3,5			5556	IFS B	1	222,5	221	222,5	224	218,5	23056															
319,5	241	+2	-1	*18	7,05	8,11	2,7	10980	INDUTRADE	-0,5	274,5	273,5	274,5	277	272,5	35512															
69,8	54,2			22				3362	INVIDO	-1	58	58	58,5	60	57,5	57833															
154	65	+51	+4	29	3			4408	ITAB SHOP CONC B	-2,5	130	129,5	130	134	130	8378															
43,4	34,9	+4	+3	*18	0,75*	1,07	2,9	2964	KAPPAHL	-0,4	39,5	39,5	39,6	40	39,3	67597															
37,2	28	+22	+1	9	1,5			5812	KLOVERN	-0,5	34,9	34,9	35	35,9	34,9	352991															
173,5	145	+5	-6	42	10				KLOVERN PREF	0	158	157	158	159,5	157	17608															
52,1	37,2	+9	+5	7	1,25			8081	KUNGSLEDEN	0	44,4	44,4	44,7	44,9	43,8	429957															
162	102,5	+21	+12	20	4			3279	LAGERCRANTZ GR B	-0,25	141,5	141,5	142	144,5	140	9122															
83,7	52,4	-7	-7	*15	0	1,54	2,3	4628	LINDAB INTERNATI	0,75	58,8	58,6	58,9	58,9	57,2	186119															
217,5	141	+32	-4	*18	5	5,76	2,8	15131	LOOMIS B	-2	201	201	201,5	204	201	98870															
18,4	7,4	+45	+2	14	0,12			5550	LUCARA DIAMOND C	0,4	14,8	14,7	14,8	14,8	14,1	388405															
51,1	77,8	+57	+3	neg	0			4150	MEDIVIR B	-3,5	132,8	132,8	133,5	137,2	132,5	88236															
219,5	139	-24	-5	*16	7	7,42	4,6	5367	MEKONOMEN	-1,5	149,5	149,5	149,8	152	148	51853															
216	130,5	+9	-8	26	4			1792	NEDERMAN HOLDING	1	153	148	153	154	150	1184															
220	121,8	+57	+9	*32	0	3,55	2,0	8341	NET ENTERTAINM B	-0,5	209	208,5	209,5	211	208,5	81924															
47,3	26,8	-3	-7	*12	1	1,26	3,4	2123	NEW WAVE B	0,5	32	31,8	32	32,9	31	33660															
15,5	9,3		-17	neg				194	NGEX RESOURCES	0	10	9,8	10	10,1	9,6	18135															
64,5	48,6	+10	-4	*16	1	1,35	2,5	10518	NOBIA	-1	60	59,8	60	61	59,8	99199															
175,5	113,8	+4	-6	13	8			4012	NOLATO B	-2	152,5	152,5	153	155	151,5	21246															
35,9	24,2	-1	-10	19	0,85			4516	NORDNET B	-1,1	25,8	25,8	26	26,9	25,5	157463															
109,4	66,3	+12	+2	17	4			2091	OEM INTERNATIO B	2,75	90,2	90,2	92,8	90,2	89	2473															
15	7,6	-21	+2	48	0,06			2924	OPUS GROUP	0,2	11,6	11,6	11,6	11,8	11,2	513104															
183,5	90,8	-23	+2	neg	0			4325	OREXO	2	126	126	126,8	127,8	124	144621															
32,5	26,5	+7	-2	8	0,6			2777	PLATZER FASTIG B	0,1	29	29	29,1	29,5	28,7	13390															
28,3	17,3	-30	-21	12	0,6			1264	PROFFICE B	0	18,4	18,4	18,7	18,7	18,2	40232															
129	81	+1						4574	RECIPHARM	-1	123	123	124,8	124,2	122	70328															
47	27,4	-13	-7	23	0			5668	REZIDOR HOTEL GR	4,1	32,5	32,3	32,5	32,8	30,2	879743															
43,2	24,3	+47	+4	9	0,55				SAGAX A	0	39,5	38,7	39,5	39,9	38,7	972															
42,5	22,5	+47	-2	8	0,55			5670	SAGAX B	0,1	35,6	35,1	35,6	36	35	9575															
35,9	30,3	+12	-1	8	2				SAGAX PREF	0,4	35,4	34,9	35,4	35,4	34,9	46124															
21,5	10,5	-29	-6	*99	0	0	0,0	3931	SAS	0,05	11,7	11,7	11,8	11,8	11,1	407946															
540	379	+4	+4	*99	12,5				SAS PREF	5	406	403	406	407	400	9761															
54,2	44,3	+0	+0					3110	SCANDI STANDARD	0	51	50,8	51,2	51,5	51	39705															
115	66	+20	+8	55	0			4329	SECTRA B	1,25	92	92	92,2	92	90,5	29640															
33,9	14,6	+48	+5	neg				6787	SEMAFO INC.	0,67	249	25	25	25,3	24,2	92070															
92,5	75,5	+5	+3	24	2,50*			3273	SKISTAR B	0,5	83	82	83	83	83	6835															
124,5	80	+0	+4	*18	3,25	3,38	3,2		SWECO A	-0,5	102,5	94,2	102,5	103,2	102,2	273															
122,5	80,5	-5	+1	*18	3,25	3,38	3,2	9334	SWECO B	0,75	101	101	102	101,8	99	8826															
24	16,8	-15	-6	61	0,2			1165	SWEDOL B	0	18,2	18,2	18,5	18,2	17,5	12338															
136,8	89	-26	-1	21	3			5161	SYSTEMAIR	-1	99,2	99,2	100	100,8	99,2	1233															
92,5	59,2	+11	-17	11	0			2668	TETHYS OIL	0,75	75	74,5	75	75,5	74	106065															
115,8	52,2	-53	-14	12	6,5			1506	TRANSMODE AB	-0,75	54,2	54,2	54,8	55,2	53,8	18411															
40,2	32	-3	+1	15	0,5			1781	TRIBONA	-0,2	36,6	36,5	36,6	36,7	36,4	35245															
398,5	234	+36	+7	*10	12,04	15,6	4,0	11169	UNIBET GROUP	1	395	394,5	395	398,5	390	80358															
8,2	3,9	-12	-3	1	0			1366	VICTORIA PARK A	0	6,7	6,5	6,7	6,8	6,5	126773															
75	5,3		-1	1					VICTORIA PARK B	0,05	6,5	6,4	6,5	6,7	6,3	51901															
314	271,5	+4	-3	32	20,00*	20,00*	6,6		VICTORIA PA PREF	4	304	299	304	304	302	2556															
59	36,8	-21	-12	2	0			3832	VOSTOK NAFTA SDB	-0,9	42,6	42,5	42,8	44	42,1	66031															
13																															

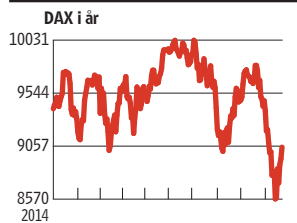
London -5,3%

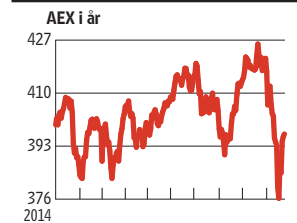
Paris -3,9%

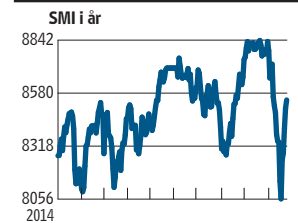
Frankfurt -5,9%

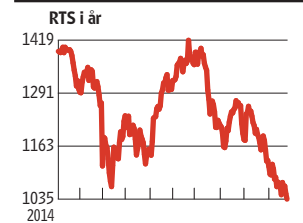
Amsterdam -1,4%

Zürich +3,8%

Moskva -28,0%

Tabellnyckel: Alla kurser i lokal valuta (euro i EMU-länder, USD i Ryssland). Alla förändringar i procent

Nedåt på bred front

Majoriteten av de europeiska börsernas storbolagsindex backade på fredagen. Kvartalsrapporter var fortsatt i fokus.

Euro Stoxx 50 var strax före klockan 17 cirka 0,4 procent lägre, och det bredare Bloomberg Europe 500 var lika mycket ner.

”Rapportperioden har varit svag i Europa. Vi har sett ett väldigt starkt rally sedan förra veckan, vilket borde stöta på motstånd snart”, sade Stewart Richardson, förvaltare på RMG Wealth Management i London, till Bloomberg News.

Kemikali-tillverkaren BASF backade 3,1 procent. Bolaget sänkte utsikterna för 2015,

efter att ha redovisat ett resultat för det tredje kvartalet som var nära 5 procent sämre än motsvarande kvartal föregående år.

Läkemedelsbolaget Shire kunde å andra sidan höja sin vinstprognos, efter en 32-procentig vinstökning under det gångna kvartalet. Aktien steg 3,7 procent.

På söndag presenterar den europeiska centralbanken, ECB, resultatet från dess senaste stresstest, och enligt Bloomberg News kommer 25 banker att underkännas. På fredagen gick dock banksektorn starkt – inom Euro Stoxx 600 bara slagen på fingrarna av telekom. (Direkt)

NEW YORK

DOW JONES: 16765,3
ÄNDRING I ÅR: 1,1

	SENAS	ÄNDR	HITTILL
	BETALT	1 DAG	I ÅR
S&P 500	1960,44	0,50	6,10
3M	147,97	2,00	5,50
ABBOTT LABORATORIE	42,33	-0,20	10,40
ADVANCED MICRO DEV	2,72	1,10	-29,70
AGILENT TECHNOLOGI	53,96	0,50	-5,60
ALCOA	16,48	1,50	55,00
ALIBABA	97,92	3,70	
AMERICAN EXPRESS	85,98	0,40	-5,20
AMERICAN GROUP INT	52,09	0,00	2,00
AT&T	33,84	0,50	-3,70
AUTOLIV	90,25	-0,40	-1,70
AVON PRODUCTS	11,48	-0,20	-33,30
BANK OF AMERICA	16,66	0,40	7,00
BARRICK GOLD	13,42	-0,20	-23,90
BAXTER INTERNATIONAL	69,85	1,10	0,40
BEST BUY	33,08	-0,10	-17,00
BOEING CO	121,49	-0,40	-11,00
BOSTON SCIENTIFIC	12,97	2,10	7,90
BRISTOL-MYERS SQUI	53,72	2,30	1,10
BRUNSWICK	44,80	-0,20	-2,70
CATERPILLAR	99,06	-0,20	9,10
CHEVRON	115,92	-0,20	-7,20
CITIGROUP	51,83	0,80	-0,50
CLEAR CHANNEL OUTD	6,75	0,90	-33,40
COCA-COLA CO	41,03	0,40	-0,70
COLGATE-PALMOLIVE	65,61	0,90	0,60
COMPUTER SCIENCES	59,58	0,80	6,60
CONOCOPHILLIPS	70,00	0,00	-0,90
CORNING	18,77	0,50	5,30
DISNEY	88,24	0,30	15,50
DOW CHEMICAL	47,84	0,30	7,70
DUPONT PONT	68,98	0,60	6,20
EATON CORPORATION	62,95	0,30	-17,30
ELI LILLY	65,85	2,30	29,10
EMC	27,91	0,80	11,00
EXXON MOBIL	94,28	0,20	-6,80
FEDEX	164,10	1,00	14,10
FORD MOTOR CO.	13,77	-0,40	-10,80
GAP	36,84	-0,80	-5,70
GENERAL DYNAMICS	131,41	0,80	3,70
GENERAL ELECTRIC	25,56	0,50	-8,80
HALLIBURTON	55,09	-1,40	8,60
HARLEY-DAVIDSON	63,03	0,00	-9,00
HARRIS	67,05	0,40	-4,00
HEWLETT-PACKARD	34,88	-0,20	24,70
HOME DEPOT	94,83	0,00	15,20
HONEYWELL INTERNAT	94,31	0,80	3,20
IBM	161,68	-0,30	-13,80
INGERSOLL-RAND	60,00	0,00	-2,60
INTERNATIONAL PAPE	49,88	0,60	1,70
JOHNSON & JOHNSON	102,97	0,30	12,40
KIMBERLY-CLARK	113,06	0,90	8,20
KROGER	54,25	-0,10	37,20
LOCKHEED MARTIN	181,11	0,20	21,80
MARSH & MCLENNAN	51,52	0,70	6,50
MCDONALDS	91,69	0,70	-5,50
MERCK & CO	57,15	0,90	14,20
MONSANTO	113,27	0,40	-2,80
MORGAN STANLEY	34,30	1,00	9,40
NABORS INDUSTRIES	18,63	-1,90	9,70
NATIONSTAR MORTGAG	33,12	1,60	-10,40
NEWMTON MINING	21,85	-0,70	-5,10
NIKE	90,58	0,20	15,20
NOKIA	8,32	-0,90	2,70
NORFOLK SOUTHER	108,85	0,90	17,30
OCCIDENTAL PETROLE	90,23	-0,90	-5,10
PARKER HANNIFIN	116,59	0,20	-9,40
PEPSICO	94,63	0,90	14,10
PFIZER	29,10	1,70	-5,00
PHILIP MORRIS	87,83	0,20	0,80
PRAXAIR	127,52	0,70	-1,90
PRECISION CASTPART	222,34	-0,80	-17,40

SVENSKA AKTIER I NEW YORK

DOLLARKURS:	7,26	USD	SENAS	ÄNDR	HITTILL
			BETALT	1 DAG	I ÅR
ABB	21,44	155,55	154,5	1,05	724225
ASTRAZENECA	70,19	509,23	505	4,23	1406391
AUTOLIV	90,25	654,77	657,5	-2,73	398099
ERICSSON	11,44	83	82,75	0,25	3605976

LONDON

FTSE 100: 6388,7
ÄNDRING I ÅR: -5,3

	SENAS	ÄNDR	HITTILL
	BETALT	1 DAG	I ÅR
FTSE AIM	709,03	0,00	-16,70
FTSE TECHMARK 100	3139,33	0,40	-1,80
FTSE 350	3478,13	-0,40	-5,30
3I GROUP PLC	379,60	0,60	-1,40
AFREN PLC	94,80	-2,00	-44,00
ALLIANCE TRUST PLC	445,00	0,00	-1,10
ARM HOLDINGS PLC	817,00	-0,60	-25,70
ASTRAZENECA	4327,50	-0,20	21,10
AUTONOMY	2551,00	0,10	69,50
AVIVA PLC	507,00	0,20	12,70
BAE SYSTEMS PLC	441,50	-0,50	1,50
BARCLAYS PLC	226,35	0,20	-16,80
BG GROUP PLC	1043,00	-1,30	-19,60
BHP BILLITON PLC	1627,00	-1,90	-12,90
BP PLC	432,85	-1,40	-11,30
BRITISH AMERICAN T	3362,50	-0,10	3,80
BRITISH LAND CO PL	714,00	-0,70	13,50
BRITISH SKY BROADC	861,50	0,20	2,10
BT GROUP PLC	370,00	-1,80	-2,50
CABLE & WIRELESS C	47,34	1,20	-15,80
CAIRN ENERGY PLC	152,10	-3,70	-43,60
CARNIVAL PLC	2349,00	-0,10	-6,10
CENTAMIN PLC	57,40	-2,20	28,80
CENTRICA PLC	292,70	-1,40	-15,80
DIAGEO PLC	1771,50	-0,20	-11,40
EASVJET PLC	1438,00	-0,90	-6,40
GAZPROM OAO	6,40	0,00	-24,70
GKN PLC	307,60	-0,90	-17,60
GLAXOSMITHKLINE PL	1415,50	0,20	-12,20
HAYS PLC	117,80	-1,30	-9,20
HIBU PLC	0,17	-22,70	-47,70
HOWDEN JOINERY GRO	334,00	-1,00	-3,10
HSBC HOLDINGS PLC	629,80	-0,40	-4,90
INCHEAPE PLC	664,50	-0,40	8,10
INVENSYS PLC	509,50	0,40	0,20
J SAINSBURY PLC	123,20	0,40	-34,70
KINGFISHER PLC	292,80	0,40	-23,90
LADROCKS PLC	116,90	-3,50	-34,70
LAND SECURITIES GR	1084,00	-0,80	12,50
LEGAL & GENERAL GR	222,60	0,90	0,00
LLOYDS BANKING GRO	76,72	0,50	-2,70
LONDON STOCK EXCHA	1916,00	-0,70	10,60
MAN GROUP PLC	120,10	-0,90	41,30
MARKS & SPENCER GR	414,20	-1,20	-4,30
MISYS PLC	349,70	0,00	50,50
NEXT PLC	6500,00	-1,90	19,30
OLD MUTUAL	184,70	0,70	-2,30
PEARSON PLC	1139,00	-2,60	-15,10
PRUDENTIAL PLC	1374,00	0,20	2,50
PSION PLC	87,75	-1,30	100,00
RECKITT BENCKISER	4981,00	-1,90	3,90
REED ELSEVIER PLC	978,00	-0,40	8,80
RENTOKIL INITIAL P	118,50	-0,80	2,30
REXAM PLC	466,80	-0,20	-12,00
RIO TINTO PLC	3012,50	-1,60	-11,60
ROLLS-ROYCE HOLDIN	795,00	-0,80	-37,60
ROYAL BANK OF SCOT	364,20	-0,90	7,70
SHELL B	2287,00	-0,50	0,30
SHELL A	27,98	1,00	8,00
SABMILLER PLC	3357,50	-0,20	8,30
SAGE GROUP PLC/THE	366,80	0,10	-11,10
SCHROEDERS PLC	2309,00	0,10	-9,10
SECURITIES TRUST O	139,25	-0,60	-4,10
SEVERN TRENT PLC	1988,00	-0,30	16,60
SMITH & NEPHEW PLC	981,50	-0,90	14,00
STANDARD CHARTERED	1115,00	1,50	-18,00
TATE & LYLE PLC	580,00	-0,50	-28,30
TESCO PLC	168,75	-1,30	-49,50
TOTTENHAM HOTSPUR	39,25	0,00	-0,60
UNILEVER PLC	2406,00	-1,40	-3,10
VODAFONE GROUP PLC	206,50	1,90	-15,40
WHITBREAD PLC	4310,00	-0,90	14,90
WOLSELEY PLC	3210,00	-0,30	-6,30

MILANO

FTSE MIB: 19495,7
ÄNDRING I ÅR: 2,8

	SENAS	ÄNDR	HITTILL
	BETALT	1 DAG	I ÅR
AZA SPA	0,76	1,40	-10,60
ANSALDO STS SPA	8,93	1,20	13,80
ASSICURAZIONI GENE	16,00	1,20	-6,40
ATLANTIA SPA	18,01	-1,00	10,70
AUTOGIRILL SPA	5,45	0,90	-11,20
BANCA MONTE DEI PA	1,00	10,90	475,40
BANCA POPOLARE DI	0,64	1,70	43,20
BANCO POPOLARE SC	12,32	2,00	783,80
BENETTON GROUP SPA	4,59	0,00	55,40
BUZZI UNICEM SPA	10,89	0,00	-17,20
DAVIDE CAMPARI-MIL	5,49	-0,80	-9,80
DIASORIN SPA	29,28	-1,50	-13,90
ENEL SPA	3,85	0,70	21,40
ENI SPA	16,43	-0,80	-6,20
FIAT CHRYSLER AUTO	7,49	-1,60	25,90
FINMECCANICA SPA	7,22	-0,70	31,00
INTESA SANPAOLO SP	2,35	1,40	30,70
LUXOTTICA GROUP SP	38,62	-0,50	-0,60
MEDIASET SPA	2,75	-1,20	-20,30
MEDIOBANCA SPA	6,87	1,60	7,90
PARMALAT SPA	2,40	-0,50	-3,20
PIRELLI & C. SPA	10,45	-1,90	-16,90
PRYSMIAN SPA	13,40	-1,30	-28,30
SAFILIO GROUP SPA	10,54	-2,00	-38,10
SAIPEM SPA	14,95	-3,50	-3,70
SNAI SPA	1,36	-2,20	-1,70
SNAM SPA	4,17	-0,30	2,60
STMICROELECTRONICS	5,51	0,00	-4,60
TELECOM ITALIA SPA	0,84	1,50	16,30
TENARIS SA	15,34	-0,10	-3,30
TENARIS SA	15,33	-0,30	-3,50
TERNA RETE ELETTRI	3,92	0,00	7,60
TOD'S SPA	71,30	-2,40	-41,20
UNICREDIT SPA	5,88	0,30	9,40
UNIONE DI BANCHE I	6,30	0,90	27,80

PARIS

CAC 40: 4128,9
ÄNDRING I ÅR: -3,9

	SENAS	ÄNDR	HITTILL
	BETALT	1 DAG	I ÅR
ACCOR SA	31,73	-0,50	-7,50
AIR FRANCE-KLM	6,76	-2,90	-10,90
AIR LIQUIDE SA	92,66	-1,20	-9,90
AIRBUS GROUP N.V	45,29	-0,50	-18,80
ALCATEL-LUCENT	2,02	-3,40	-38,00
ALSTOM SA	27,08	0,60	2,30
AUTOROUTE PARIS RH	42,63		
AXA SA	17,91	-0,30	-11,40
BNP PARIBAS SA	49,51	0,60	-12,60
BOUYGUES SA	26,18	-0,20	-4,50
BUREAU VERITAS SA	18,14	-0,60	-14,60
CAP GEMINI SA	51,21	-1,30	4,20
CARREFOUR SA	22,64	-1,50	-21,40
CASINO GUICHARD PE	79,14	-0,30	-5,50
CHRISTIAN DIOR	135,70	0,00	-1,20
CIE DE ST-GOBAIN	33,40	-0,60	-16,40
CIE GENERALE DES E	66,77	-0,40	-13,60
CREDIT AGRICOLE SA	11,72	1,10	26,00
DANONE SA	50,60	-0,80	-3,30
ELECTRICITE DE FRA	22,36	0,00	-12,90
ESSILOR INTERNATIO	84,10	-0,50	8,80
KERING	145,70	-5,10	-5,20
L'OREAL SA	119,70	-0,90	-6,30
LAFARGE SA	52,90	-0,50	-2,90
LAGARDERE SCA	19,21	-0,70	-28,90
LVMM MOET HENNESSY	128,25	-0,20	-3,30
ORANGE	11,58	1,40	28,70
PERNOD RICARD SA	87,84	-0,60	6,10
PEUGEOT SA	9,20	-2,60	-2,50
RENAULT SA	55,15	-0,80	-5,60
SANOFI	84,60	-0,40	9,70
SCHNEIDER ELECTRIC	57,89	-1,10	-8,70
SOCIETE D'EDITION	5,76	-0,30	-7,10
SOCIETE GENERALE S	38,84	0,60	-8,00
SOCIETE TELEVISION	10,84	-0,60	-22,70
SODEXO	74,03	-0,50	0,50
STIMICROELECTRONICS	5,50	0,00	-5,70
THALES SA	38,00	0,30	-18,80
TOTAL SA	44,85	-2,10	0,70
VALLOUREC SA	30,59	-0,30	0,70
VEOLIA ENVIRONNEME	13,15	-1,30	11,00
VINCI SA	49,49	-1,60	-7,60
VIVENDI SA	18,64	-0,20	-2,70

AMSTERDAM

AEX: 396,1
ÄNDRING I ÅR: -1,4

	SENAS	ÄNDR	HITTILL
	BETALT	1 DAG	I ÅR
AEGION NV	6,20	0,00	-9,60
AKZO NOBEL NV	51,14	-0,90	-9,20
APERAM	21,84	-2,10	63,10

Metso tyngde finskt index

De nordiska storbolags-indexen fluktuerade på fredagen kring noll-strecket. Finländska H25, som var ensamt om att hålla sig i negativt territorium under hela dagen, hade den svagaste utvecklingen, tyngt av bland annat Metso.

OMXN40, som inte innehåller norska aktier, var strax före klockan 17 ned 0,6 procent till 1.328.

Oslobörsens OBX-index stängde 0,1 procent högre. Golden Ocean och REC Sillcon blev dagens förlorare med nedgångar på 4,4 respektive 3,9 procent. REC Solar och Royal Caribbean, som båda

redovisade starkare kvartalsresultat än väntat på torsdagen, klättrade 1,8 respektive 2,2 procent. Även Telenor gick starkt med en uppgång på 1,7 procent.

Danska C20 Cap försvagades 0,5 procent, men livsmedelsbolaget Chr. Hansen steg 2,8 procent till 232,40 danska kronor, efter att Société Générale höjt rekommendationen för aktien till köp och skruvat upp riktkursen från 240 till 260 danska kronor.

Teleoperatören TDC återfanns också bland vinnarna med en uppgång på 0,7 procent. Enligt en analytiker på Meriten, en del av den amerikanska storbanken BNY

Mellon, går den europeiska telesektorn mot ljusare tider efter en period då höga investeringsnivåer sammanfallit med intensiv konkurrens.

Helsingforsbörsens H25-index hade med en nedgång på 1,1 procent den svagaste utvecklingen av de nordiska storbolagsindexen. Nokian Tyres, Metso och Outokumpu backade mellan 2,6 och 3,6 procent, vilket gav aktierna dagens jumboplatser.

Av de få aktier som trotsade den breda nedgången var Outotec mest övertygande med en uppgång på 2,0 procent. Även YIT och Kesko stack ut med uppgångar på 0,7 respektive 1,2 procent. (Direkt)

HELSINGFORS									
VINNARE					ÄNDRING PROCENTSENAST BETALT, EUR				
PÖYRY					+4,0				
HKSCAN A					+3,3				
VALMET CORPORATI					+3,2				
FÖRLORARE					ÄNDRING PROCENTSENAST BETALT, EUR				
MUNKSJÖ					-4,0				
OUTOKUMPU					-3,4				
METSO CORPORATIO					-3,3				

BETALT SEN 12 MÅN HÖGST LÄGST		ÄNDRING % UNDER 1 2014		P/E- TAL	UTDELNING, DKK SENAST PROG 2014		DIREKT- AVKAST- NING %	BÖRS- VÄRDE DKK	AKTIESLAG	ÄNDRING BETAL- KURS, DKK	SENAST BETALT	SLUTKURS KÖP SÄLJ	BETALT HÖGST LÄGST		OMSÄTTA ANTAL AKTIER	
16,6	13,8	-1	-7	19	0,4			1773	AMER SPORTS A	-0,13	15	14,9	15	15,1	14,9	301367
34,7	20,6	-14	-12	*21	0,41	0,71	2,7	1501	CARGOTEC	-0,22	23,3	23,3	23,4	23,5	23,1	517183
8,9	5,4	-31	3	>99	0,02			771	CAVERION	-0,04	6,1	6,1	6,2	6,2	6,1	77036
17,8	10	-24	3	12	0,6			510	CRAMO	0,13	11,6	11,6	11,6	11,7	11,4	82421
22,9	17,6	7	-2	*14	1,3	1,33	6,5	3459	ELISA CORPORATIO	-0,18	20,7	20,6	20,7	20,9	20,6	771568
22	17,3	1	-3	17	0,67			1614	FISKARS CORPORAT	0,04	19,7	19,7	19,8	19,9	19,6	20380
20,3	15,1	7	-9	*6	1,1	1,08	5,7	15848	FORTUM CORPORATI	-0,17	17,8	17,8	17,8	18	17,7	1980026
22	15,9	8	-5	22	0,57			2166	HUHTAMÄKI	-0,54	20,1	20,1	20,1	20,5	19,9	389823
12,3	10	-13	-2	*15	0,53	0,55	5,4	1648	KEMIRA	-0,21	10,6	10,6	10,6	10,8	10,6	272771
32,3	24,1	5	3	16	1,4				KESKO A	0,26	28	27,7	28	28,6	27,7	14532
33,4	23,7	9	4	17	1,4			2914	KESKO B	0,19	29,1	29,1	29,2	29,6	29,1	370479
34,8	27,3	0	2	*21	1	1,16	3,6	17085	KONE CORPORATION	-0,06	32,7	32,6	32,7	32,8	32,5	1747595
27,6	18,6	-16	1	25	1,05			1370	KONECRANES	-0,5	21,7	21,7	21,7	22,2	21,6	307957
32	21,7	-16	-9	*19	1	1,08	3,5	3941	METSO CORPORATIO	-0,89	26,2	26,2	26,2	27,1	26,1	970243
18,2	13,1	18	7	*15	0,65	0,63	4,4	4356	NESTE OIL CORPOR	-0,2	17	17	17	17,2	16,8	944347
7	4,9	14	-2	*17	0,37	0,22	3,7	24829	NOKIA CORPORATIO	-0,11	6,6	6,6	6,6	6,7	6,6	21928280
6	5,5			*17	0,37	0,22	3,7		NOKIA CORPORATIO			4,8				
38,7	22,3	-31	1	17	1,45			3217	NOKIAN RENKAAT	-0,5	24,1	24,1	24,1	24,6	23,9	836599
11,1	8,9	3	-4	*11	0,43	0,59	5,9	40338	NORDEA BANK FDR	-0,01	10	9,9	10	10	9,9	928387
31,1	18,5	33	-10	*19	1,25	1,22	4,4		ORION A	-0,16	27	27	27,3	27,3	26,8	4825
31,3	18,5	31	-11	*19	1,25	1,22	4,4	3784	ORION B	-0,35	26,8	26,8	26,8	27,3	26,7	486538
7,5	3	25	-20	neg	0	0	0	1857	OUTOKUMPU	-0,16	4,5	4,5	4,5	4,6	4,4	6178880
9,3	5,1	-27	-14	11	0,2			1022	OUTOTEC	0,1	5,6	5,6	5,6	5,6	5,4	1075039
26,3	13,1	-42	-18	22	0,7			335	PKC GROUP	0,12	14	14	14	14,1	13,8	102852
38,9	33	4	-3	*13	1,65	1,86	5	20871	SAMPO A	0,05	37,3	37,2	37,2	37,3	37	575485
7,3	4,2	-32	-16	*7	0,1	0,15	2,5	711	SANOMA	-0,08	4,4	4,4	4,4	4,5	4,3	230881
4,1	3,3	7	-1	11	0,18			1033	SPONDA	0,04	3,6	3,6	3,6	3,7	3,6	150009
7,3	5	-18	neg	0					SSAB A	-0,06	5,5	5,4	5,6	5,6	5,4	17580
6,6	4,3	-17	neg	0				2657	SSAB B	-0,08	4,8	4,8	5	5	4,8	27825
12,4	8,2	-25	-8	12	0,4				STOCKMANN A	-0,02	8,3	8,3	8,4	8,4	8,3	2280
12,6	7,5	-25	-9	12	0,4			593	STOCKMANN B	0	8,2	8,2	8,3	8,3	8,1	33752
8,3	5,7	-12	0	*16	0,3	0,24	3,8		STORA ENSO A	-0,13	6,5	6,5	6,5	6,6	6,5	3658
8,4	5,7	-12	-1	*16	0,3	0,24	3,8	5067	STORA ENSO R	-0,12	6,4	6,4	6,4	6,5	6,4	3128679
6,2	4,9	-13	-4	13	0,34			22646	TELIASONERA	-0,02	5,2	5,2	5,2	5,3	5,2	801467
22,6	15,2	16	-5	*16	0,9	1,08	5,5	1406	TIETO	-0,06	19,1	19,1	19,1	19,4	18,9	95865
13,5	10,1	-11	-3	*10	0,6	0,6	5,4	5811	UPM-KYMMENE	-0,15	10,9	10,9	10,9	11,1	10,9	2883151
15,8	9,1	-28	-8	27	0,38			745	UPONOR	-0,33	10,2	10,2	10,2	10,6	10,1	104192
9,2	6	1	neg	0,15				1183	VALMET CORPORATI	0,24	7,9	7,9	7,9	8,1	7,5	747604
43,8	31,8	-3	-3	*18	1,05	1,12	3,1	6868	WÄRTSILÄ B	-0,53	34,8	34,8	34,8	35,5	34,8	735423
10,7	5	-44	-12	10	0,38			719	YIT CORPORATION	0,04	5,7	5,7	5,7	5,7	5,6	562595

KÖPENHAMN									
VINNARE					ÄNDRING PROCENTSENAST BETALT, DKK				
ÖSSUR HF.					+6,9				
CHR. HANSEN HOLD					+2,9				
ROCKWOOL INTERNA					+2,8				
FÖRLORARE					ÄNDRING PROCENTSENAST BETALT, DKK				
VESTAS WIND SYST					-3,5				
ONXEO					-3,4				
SPAR NORD BANK A					-2,6				

BETALT SEN 12 MÅN HÖGST LÄGST		ÄNDRING % UNDER 1 2014		P/E- TAL	UTDELNING, DKK SENAST PROG 2014		DIREKT- AVKAST- NING %	BÖRS- VÄRDE DKK	AKTIESLAG	ÄNDRING BETAL- KURS, DKK	SENAST BETALT	SLUTKURS KÖP SÄLJ	BETALT HÖGST LÄGST		OMSÄTTA ANTAL AKTIER	
14780	9888	15	-9	*1	1400	288,14	2,2		A.P. MÖLLER - A	-100	12840	12840	12850	12910	12810	4619
15390	10530	12	-9	*1	1400	288,14	2,2	58147	A.P. MÖLLER - B	-70	13230	13210	13220	13310	13180	17663
34,3	20,1	32	-4	29				5500	ALM. BRAND A/S	-0,4	31,7	31,5	31,7	32,4	31,5	284688
322	166	65	-1	27				7790	AURIGA INDUSTRI B	-0,5	305,5	305,5	306	307,5	305	34843
74	43,2	-3	-22	neg		0	0	1922	BANG & OLUFSEN H	-0,3	44,5	44,5	45,1	45,4	44,5	139307
204,5	65,5	117	80	neg				5053	BAVARIAN NORDIC	5	193,5	193,5	194	194,5	183,5	491208
637,5	513	-13	-4	*14	8	9,46	1,8		CARLSBERG A A/S	-0,5	542,5	541	545	542,5	542,5	19
613,5	480,8	-15	-5	*14	8	9,46	1,8	78185	CARLSBERG B A/S	-0,5	512,5	512,5	513	515	510,5	252543
245,4	198,2	8	2	32	0,49		0,2	31271	CHR. HANSEN HOLD	6,5	232,5	232,5	232,6	236,4	226,6	982728
534	313	34	0	*41	10	11,69	2,4	97162	COLOPLAST B A/S	0,1	481	480,9	481	485,6	476,1	444923
291,2	122,4	-48	-3	neg	27,03	3,42	2	6212	D/S NORDEN	-1,2	147,2	147,2	147,3	148,9	144,9	81308
166	119,1	26	-3	*12	5,01		3,2	158454	DANSKE BANK A/S	-1	157,1	157,1	157,2	157,9	156,6	1522193
186,9	149,9	-8	-4	*20	1,5	1,74	1	29304	DSV A/S	-2,7	162,8	162,8	162,9	165,7	162,5	605876
340	250,7	-10	-7	*19	14	6,38	2,2	13725	FLSMIDTH & CO. A	-4,7	267,8	267,8	267,9	272,7	267,8	293218
25,5	20,2	2	0	1				36850	G4S	-0,54	23,8	23,7	23,8	24,4	23,7	112191
260	180,1	17	5	*82		0	0	14120	GENMAB A/S	-3,9	248,5	248,5	248,7	255	248,3	220680
164,1	121,9	1	9	*24		1,16	0,9	22599	GN STORE NORD A/	1,1	134,5	134,3	134,5	135	133,6	510448
203,1	149,1	1	1	*21		6,01	3,3	30617	ISS	-0,8	164,9	164,8	164,9	165,7	164,4	228905
341,1	271	5	-2	*11		3,69	1,2	21833	JYSKE BANK	-0,6	306,3	306,3	306,5	310,5	305,4	271391
3169	2465	-4	-5	21	66,41			20892	KÖBENHAVNS LUFTH	-28	2662	2662	2675	2719	2650	211

KÖPENHAMN FORTS.

BETALT SEN 12 MÅN HÖGST LÄGST		ÄNDRING % UNDER 1 2014 PÅ 20 DAGAR		P/E- TAL	UTDELNING, DKK SENAST PROG 2014		DIREKT- AVKAST- NING %	BÖRS- VÄRDE DKK	AKTIESLAG	ÄNDRING BETAL- KURS, DKK	SENAST BETALT	SLUTKURS KÖP SÄLJ		BETALT HÖGST LÄGST		OMSÄTTA ANTAL AKTIER
173,6	111,5	-10	-5	neg	2,77	0,51	0,4	24175	LUNDBECK	1,2	123,1	123,1	123,3	123,5	120,8	207064
163	122,5	-17	-8	*13		8,07	5,6	5077	MATAS	-2,5	124,5	124,5	125	127,5	124	61576
390,4	247,3	11	-8	*24		4,94	1,4	7083	NKT HOLDING A/S	-4	296	296	296,3	301	294,3	53618
82,8	66,3	3	-4	13	3,21			29966	NORDEA BANK	-0,3	74	74	74	74,5	73,8	1104197
286,2	182,7	34	-4	*24	4,5	4,75	1,9	590976	NOVO NORDISK B B	-2,4	267,1	267	267,1	270,3	263,4	3206987
283,6	204,4	14	2	*35	2,5	2,81	1	83697	NOVOZYMES B A/S	-0,4	261,8	261,7	258,7	263	255,2	1375157
17,3	8,8	62	10					5583	ÖSSUR HF.	1,1	17	17	17,2	17,3	16,3	412392
186	69,5		-41					2845	OW BUNKER	0	79	79	79,5	81,5	79	1058667
474,5	235	61	4	*18	6,5	7,91	1,9	60522	PANDORA A/S	-0,9	472,4	471,9	472,4	474,5	471	712915
1127	777,5	-11	0	*19	10,4	12,55	1,3		ROCKWOOL INTER A	23	849	849	875	849	826	1675
1130	774,5	-12	-1	*19	10,4	12,55	1,3	18459	ROCKWOOL INTER B	7,5	840	839,5	840	845,5	834	132151
1033	665	29	-3	*19		26,07	3	10577	ROYAL UNIBREW A/	0	953	953	957	959	939	10859
226	151,5	-21	-1	24	4,03			6993	SIMCORP A/S	-1	168,5	168,5	169,5	169,5	167,5	26380
63,5	46	15	-4		1			3224	SPAR NORD BANK A	-1,5	56,5	56,5	57	58,5	55,5	89336
180,8	130,1	22	0	*12		4,63	3,1	13009	SYDBANK A/S	-1,2	175,2	175,2	175,2	177	174,3	162093
57,7	40,4	-15	1	*11	3,7	3,7	7	36754	TDC	0,31	44,5	44,5	44,6	44,9	43,9	3427663
185,3	135,5	29	4	*14	0		0	21137	TOPDANMARK A/S	-0,7	183,8	183,8	184	185,3	183,1	1841553
629,5	480,1	20	5	*15	27	28,25	5,1	37548	TRYG A/S	1,5	629	628,5	629	629,5	623	100246
303	137,4	19	-19	neg				42686	VESTAS WIND SYST	-6,9	190,5	190,5	190,6	197	190,3	2378037
543,5	409,9	-17	0	*20		0	0	24852	WILLIAM DEMANT H	0,6	438,6	438	438,6	439	432,7	120308

OSLO

↑

VINNARE

ÄNDRING PROCENTSENAST BETALT, NOK

NEL TR

+66,7

0,1

NORWEGIAN ENERGY

+41,2

3,6

PETROLIA

+11,4

8,6

↓

FÖRLORARE

ÄNDRING PROCENTSENAST BETALT, NOK

NICKEL MOUNTAIN

-33,3

0,0

NAPATECH

-7,5

36,0

NICKEL MOUNTAIN

-6,4

1,0

BETALT SEN 12 MÅN HÖGST LÄGST		ÄNDRING % UNDER 1 2014 PÅ 20 DAGAR		P/E- TAL	UTDELNING, NOK SENAST PROG 2014		DIREKT- AVKAST- NING %	BÖRS- VÄRDE NOK	AKTIESLAG	ÄNDRING BETAL- KURS, NOK	SENAST BETALT	SLUTKURS KÖP SÄLJ		BETALT HÖGST LÄGST		OMSÄTTA ANTAL AKTIER
41,7	20,6	-39	-26	*8	4,1	4,04	4,3	6494	AKASTOR	-0,12	23,7	23,7	23,7	23,9	23,3	1048648
245,5	161	-23	-19	16	13			12412	AKER	-1,5	170,5	170,5	171,5	175	170	56411
70	43,7							12876	AKER SOLUTIONS	-1,67	47,3	47,3	47,5	49,2	47,1	956902
12,4	4,5	39	-23	neg				3965	ARCHER	0,22	6,9	6,9	6,9	7	6,5	2545328
44,4	33,6	20	2	9	1,6			8615	AUSTREVL VOLL SEAFOO	-0,2	42,9	42,4	42,5	42,8	42,2	297365

AKTIEOPTIONER

Noterde vid Stockholmsbörsen. Endast optioner handlade under dagen.

LÖSEN	SENAST KÖP	SÄLJ	BET	SENAST HÖGST LÄGST	VOL Ack.	ÖPPEN BALANS
ABB				H:156 L:154 B:134 V:16,37		
NOV 14						
C155	2,75	3,05	2,75 2,75	2,75	100	800
P155	3,15	3,45	3,4 3,4	3,2	150	1674
DEC 14						
C160	2	2,2	2,05 2,4	2	225	1762
JAN 15						
C165	1,4	1,6	1,45 1,5	1,45	80	140
ASSA ABLOY B				H:382 L:375 B:378 V:21,62		
NOV 14						
C380	7	7,75	7,25 8	7,25	125	650
P360	2,55	2,8	2,3 3,25	2,25	360	170
DEC 15						
P310	9,75	11	10,35	10,35	1000	0
ASTRAZENEA				H:506 L:494 B:505 V:22,47		
NOV 14						
C500	15,5	18	15,25 15,25	12,25	105	240
DEC 14						
C540	8,5	10,25	10,25 10,25	8,25	140	627
C570	4,4	4,75	3 3	3	210	971
ATLAS COPCO A				H:204 L:200 B:203 V:20,7		
NOV 14						
C205	3,5	3,95	3,3 3,3	3	300	2163
P195	1,95	2,3	2,15 2,4	2,15	106	855
DEC 14						
P190	2,3	2,65	2,6 2,6	2,35	280	15065
MAR 15						
C230	2,05	2,65	2,15 2,15	2,15	1000	2584
AUTOLIV SDB				H:666 L:650 B:658 V:19,53		
DEC 14						
C750	0,4	0,7	0,65	0,65	100	329
JAN 15						
C630	38,25	40,5	39 39,25	39	100	260
C645	28,75	31	29 29,5	29	100	20
ELECTROLUX B				H:202 L:200 B:202 V:29,83		
NOV 14						
C200	6	6,5	6,5 6,5	6	130	825
C205	3,5	3,85	3,4	3,4	100	2072
P180	0,4	0,65	0,6 0,6	0,6	500	1268
DEC 14						
P185	1,7	2	2 2	2	833	255
MAR 15						
C190	19,25	20	19,5 19,5	19,5	100	477
C200	13	13,75	13,25 13,25	13,25	100	150
JUN 15						
C150	52	54,5	52	52	100	100
ELEKTA B				H:73 L:69 B:72 V:26,05		
NOV 14						
C7703	0,4	0,6	0,65 0,65	0,45	140	412
DEC 14						
C69,57	4,5	5,5	5,5 5,5	4,75	200	360
C74,54	2,2	2,9	2,75 2,75	1,95	330	830
ERICSSON B				H:87 L:82 B:83 V:19,02		
OKT 14						
P82,5			0,2 0,3	0,2	150	20
NOV 14						
C82,5	2,05	2,3	2 2,25	2	330	893
C85	1	1,15	1,05 2,35	1,05	220	6697
C90	0,2	0,35	0,3 0,45	0,2	845	8811
P77,5	0,5	0,65	0,5 0,5	0,35	5040	6468
P82,5	1,85	2,15	1,6 1,6	1,15	420	1694
P85	3,2	3,55	3,25 3,25	2,5	140	2632
P87,5	5	5,75	5,5 5,5	3,3	260	20900
DEC 14						
C85	1,6	1,8	1,8 2,65	1,8	120	13668
P77,5	0,9	1,15	0,75 0,75	0,75	100	1240
P80	1,55	1,85	1,5 1,5	1,1	450	8747
JAN 15						
P82,5	2,85	3,2	2,4 2,4	2,4	200	750
P87,5	5,75	6,25	5,75 5,75	5	150	0
MAR 15						
P85	5	6	5 5	4,75	90	720
JUN 15						
P80	5,25	6	5 5	4,75	150	3334
GETINGE B				H:163 L:158 B:161 V:39,11		
DEC 14						
P150	2,2	2,6	3,15 3,15	3,15	250	421
MAR 15						
C150	16,25	17,25	16,5 16,5	16,5	100	10
C160	10,25	11,25	10 10	10	100	70
H&M B				H:283 L:279 B:280 V:20,15		
NOV 14						
P270	1,75	2,4	2,1 2,15	2,1	130	1330
DEC 14						
C280	8	8,75	7,6 8,1	7,6	100	496
JAN 15						
P250	1,6	1,9	1,95 1,95	1,95	100	10284
JUN 15						
P270	14,25	15,25	15,1 15,1	15,1	100	5628
SEP 15						
P250	9,5	10,25	10 10	10	100	1302
DEC 15						
P270	18,5	21,25	20 21	20	195	1474
HANDELSBANKEN A				H:346 L:340 B:344 V:18,81		

LÖSEN	SENAST KÖP	SÄLJ	BET	SENAST HÖGST LÄGST	VOL Ack.	ÖPPEN BALANS
NOV 14						
C350	3,1	3,65	3,55 3,9	3,55	90	774
P330	1,6	2,2	1,65 1,8	1,65	110	294
DEC 14						
P330	3,4	3,9	3,45 3,6	3,45	2000	220
P344,62	8,25	9	8,25 8,25	7,75	115	169
JAN 15						
C360	3,35	3,9	3,5 3,8	3,5	120	1378
P344,62	9,5	10,25	10,25 10,75	10	95	402
MAR 15						
C344,62	12,5	14,5	13,5 13,5	13,5	100	3835
JUN 15						
P310	8	9	8,5 8,5	8,5	1000	4120
HOLMEN B				H:239 L:236 B:237 V:19,01		
DEC 14						
C250	1,05	1,45	1,5 1,5	1,5	700	225
INDUSTRIVÄRDEN C				H:53 L:52 B:53 V:22,37		
DEC 14						
P49	0,4	0,65	0,7 0,7	0,7	3333	0
INDUSTRIVÄRDEN C				H:125 L:122 B:124 V:19,07		
MAR 15						
C130	1,85	2,65	1,9 1,9	1,9	100	100
INVESTOR B				H:247 L:244 B:245 V:21,15		
NOV 14						
C245	4,25	5	3,9 3,9	3,9	100	158
C250	2,25	2,6	2 2	2	100	1445
DEC 14						
C290	3,85	4,5	4,25 4,25	4,05	510	1160
P235	2,55	3,15	2,5 2,5	2,5	100	185
JAN 15						
P230	2,3	2,7	2,7 2,7	2,45	100	1872
KINNEVIK B				H:222 L:216 B:217 V:43,83		
NOV 14						
C260	0,25	1,4	0,4 0,45	0,4	205	255
DEC 14						
C250	1,7	2,55	2 2	2	80	203
LUNDINMININGCORPORATIONSDB				H:33 L:33 B:33 V:32,09		
P36			4,25 4,25	4,25	200	0
LUNDIN PETROLEUM				H:103 L:100 B:100 V:29,24		
NOV 14						
C105	1,65	2	1,8 2,3	1,8	205	340
C112,5	0,45	0,65	0,7 0,8	0,7	150	101
C117,5	0,2	0,4	0,4 0,4	0,4	88	650
DEC 14						
C110	1,3	1,6	1,6 1,6	1,6	150	240
C120	0,35	0,55	0,65 0,65	0,55	100	313
P170	68,25	71	70,25 70,25	69,5	132	1174
JAN 15						
C110	1,75	2,1	2 2	1,95	270	157
C140	0,01	0,8	0,25 0,25	0,2	100	498
MAR 15						
C105	4,5	5,5	5,25 5,25	5	150	0
MEDA A				H:97 L:95 B:96 V:31,82		
MAR 15						
C130	3,75	4,75	3,6 3,6	3,6	100	30
NOKIA CORPORATION				H:62 L:61 B:61 V:28,32		
JAN 15						
C62	2,5	2,8	2,75 2,85	2,7	150	50
C64	1,7	1,95	1,95 1,95	1,7	120	0
SEP 15						
P66	8,75	10	9,5 9,5	9,5	75	0
NORDEA BANK				H:92 L:91 B:92 V:23,81		
NOV 14						
P85	0,4	0,55	0,5 0,5	0,5	150	16201
P87,5	0,7	0,95	0,95 0,95	0,75	210	3668
P92,5	2,4	2,85	2,6 2,6	2,6	300	988
DEC 14						
C92,5	2,25	2,5	2,35 2,35	2,3	100	1535
JUN 15						
P90	7	7,75	7,25 7,25	7,25	95	1465
ORIFLAME COSMETICS SDB				H:124 L:120 B:120 V:35,58		
P110			2,9 2,9	2,9	80	0
SANDVIK				H:81 L:80 B:81 V:19,67		
NOV 14						
C80	2,95	3,4	3,15 3,45	2,5	3073	14803
C82,5	2	2,05	2 2	1,4	1090	31325
C85	0,8	1,15	1,05 1,05	0,8	210	5937
P72,5	0,35	0,55	0,5 0,5	0,5	440	16
P75	0,65	1	0,85 0,9	0,7	2620	107
P77,5	1,2	1,55	1,5 1,5	1,2	686	3321
P80	2	2,35	2,05 2,25	2,05	427	582
P82,5	3,25	3,65	3,3 3,55	3,3	200	3417
DEC 14						
C80	3,65	4	3,7 3,7	3,3	1020	2673
C82,5	2,35	2,75	2,54 2,54	2,1	4240	20550
C85	1,35	1,8	1,6 1,6	1,3	245	919
P75	1,1	1,4	1,3 1,3	1,2	1170	1965
P77,5	1,7	2,1	1,75 1,75	1,75	340	7300
JAN 15						
C80	3,9	4,5	4,25 4,25	3,8	2003	3166
C82,5	2,7	3,15	2,7 2,7	2,7	100	200
P75	1,35	1,7	1,65 1,65	1,65	100	900

LÖSEN	SENAST KÖP		SÄLJ	BET	SENAST HÖGST LÄGST		VOL Ack.	ÖPPEN BALANS
MAR 15								
C90	1,35	1,85		1,6	1,6		100	5867
P70	0,9	1,7		1,25	1,25	1,25	100	10503
DEC 15								
C80				7,25	7,25	7	155	30
SCA B						H:168 L:167 B:167 V:16,82		
NOV 14								
C170	2,3	2,75		2,5	2,9	2,5	140	1739
SEB A						H:91 L:89 B:91 V:23,29		
NOV 14								
C92,5	0,9	1		1	1	0,85	130	7260
DEC 14								
C90	2,7	3		2,8	2,8	2,5	320	7425
C92,5	1,55	1,75		1,4	1,5	1,4	380	1213
SEP 15								
C90	5,25	5,75		5	5	5	120	30
DEC 15								
P66	0,8	1,7		1,3	1,3	1,3	100	200
SKF B						H:147 L:145 B:146 V:19,32		
NOV 14								
C150	1,15	1,4		1,35	1,35	1,35	1000	3537
C160	0,05	0,3		0,2	0,2	0,2	1582	10408
DEC 15								
P150	15,5	18,25		15,25	16	15,25	130	40
SSAB A						H:51 L:50 B:51 V:31,93		
NOV 14								
C90	2,3	2,65		2,35	2,35	2,35	80	180
C51	1,75	2,05		1,9	1,9	1,75	135	120
C52	1,35	1,65		1,45	1,45	1,45	85	130
C93	0,95	1,25		1,1	1,1	1,05	1120	265
C34	0,69	0,95		0,85	0,85	0,75	2505	335
C5	0,5	0,75		0,65	0,65	0,55	260	5272
P45	1,35	0,55		0,4	0,4	0,4	1000	25
P49	1,2	1,45		1,35	1,35	1,35	200	2500
DEC 14								
C90	2,9	3,15		2,85	2,85	2,85	100	457
C50								
JAN 15								
C56	0,9	1,3		1	1	1	250	0
MAR 15								
C70	0,1	0,4		0,3	0,3	0,25	170	2216
SWEDBANK A						H:190 L:187 B:189 V:19,53		
NOV 14								
C195	0,8	1,15		0,6	0,6	0,6	92	100
P175	0,25	0,5		0,4	0,5	0,4	150	623
DEC 14								
P180	1,35	1,75		1,8	1,9	1,8	247	4674
JUN 15								
P70	6	6,75		6,1	6,1	6,1	600	2523
DEC 15								
P150	3,55	4,75		4,15	4,15	4,15	7500	2585
SWEDISH MATCH						H:230 L:226 R:228 V:13,0		

BETALT SEN 12 MÅN HÖGST LÄGST	ÄNDR 2014 %	BÖRS- VÄRDE MKR	AKTIESLAG	ÄNDR BETALD KR	SENAST BETALT	SLUTKURS KÖP SÄLJ	BETALT* HÖGST LÄGST	OMSATT* ANTAL AKTIER
NGM EQUITY								
2,30	1,20		34 AIK FOTBOLL COELI PRIV P2			1,50	1,69	
						253,00		
12,00	5,80		174 CROWN ENERGY	0,20	6,20	5,80	6,20	1512
4,00	2,50		182 GLYCOREX TR B	0,05	3,00	2,83	3,00	5250
18,90	8,05		77 GUIDELINE GEO	0,20	10,20	9,40	9,90	24755
1,03	0,26		39 LIFEASSAYS B	-0,01	0,34	0,29	0,34	12000
148,00	94,00		247 NGS GROUP	-1,00	116,00	115,00	116,00	1390
12,00	4,50		140 OBDUCAT B	0,05	6,25	5,90	6,25	3568
1,34	0,31		58 PAYNOVA	0,03	0,40	0,39	0,40	32300
13,41	4,00		109 SOTKAMO SILVE	0,00	5,30	4,60	5,30	5399
15,10	11,76		618 SVERIGES BOST	0,00	15,00	14,80	15,00	2307
NGM NORDIC MTF								
1,08	0,52		50 ADVANCED MTF	-0,04	0,61	0,60	0,62	37000
0,80	0,14		46 BIOLIGHT	0,00	0,19	0,18	0,19	238120
3,75	0,26		8 EXEOTECH MTF	0,10	0,40	0,35	0,40	50613
0,36	0,14		56 FINI	0,01	0,15	0,14	0,15	270001
14,50	8,40		672 FORTNOX	0,10	11,50	11,00	11,40	75022
14,30	4,01		14 HYRESFASTIG B			12,80	13,80	
16,50	1,99		4 KILIMANJA MTF	-0,19	2,15	2,00	2,12	7001
82,00	60,00		1504 KOPPARBERGS B	1,00	73,00	72,50	73,00	10589
1,80	0,47		16 LC-TEC	0,35	0,90	0,80	0,90	57292
2,26	12,00		342 MERTIVA AB	-0,70	18,30	17,50	18,00	12184
3,28	1,50		9 MVV HOLDING B			2,05	2,30	
0,97	0,22		109 SCANDINAV MTF	-0,04	0,39	0,38	0,39	9297709
OBSERVATIONSLISTAN FÖR NGM NORDIC MTF								
0,13	0,03		21 FREEZMOVE MTF	0,00	0,05	0,04	0,05	456000
0,26	0,01		11 METALLVÅR MTF	0,00	0,03	0,02	0,03	1234313
AKTIETORGET								
10,00	2,62		141 A1M PHARMA	0,09	4,85	4,68	4,85	8110
5,50	1,01		22 ABELCO	-0,07	3,23	3,25	3,72	4799
3,02	0,75		15 ACCELERATOR N	0,00	0,94	0,84	0,94	11325
9,60	3,47		23 AHA WORLD	0,01	3,90	3,90	4,00	2447
2,00	0,71		81 ALPHAHXEL MO	0,03	1,54	1,48	1,54	14500
7,90	2,50		36 ALTECO MEDICA			3,29	3,39	
23,30	11,00		32 AMBIA TRADING	-0,20	17,00	16,30	16,90	1030
45,00	22,20		257 AMHULT 2 B	1,30	41,70	39,80	41,70	2778
5,50	2,51		22 AMNODE AB			3,20	4,83	
3,00	0,69		88 ANGLER GAMING	0,00	1,56	1,56	1,70	1968
107,00	70,50		1425 AQ GROUP	0,00	79,00	78,50	80,00	2200
53,00	8,00		285 ARC AROMA P B	-4,70	38,20	38,20	38,33	73702
0,20	0,07		7 ARCHELON B	0,00	0,10	0,09	0,10	17512
11,14	4,80		141 AROCCELL	0,05	6,00	6,00	6,05	8103
11,00	4,40		31 AXON KIDS			4,40	4,70	
90,50	58,00		925 BAHNHOF B	-1,25	86,00	85,25	86,00	14903
0,82	0,20		51 BEOWULF M SDB	0,02	0,24	0,22	0,24	185001
0,78	0,10		26 BIOTECH-IGG B	-0,02	0,26	0,25	0,28	2404442
1,35	0,56		44 BOTNIA EXPLOR	-0,04	0,56	0,58	0,60	26592
7,50	2,70		88 BRAINCOOL	-0,35	5,15	4,99	5,15	93449
1,15	0,06		4 BUSINESS CONT	0,02	0,14	0,11	0,14	30000
3,00	1,20		12 C SECURITY SY			1,21	1,80	
0,95	0,31		7 CAUCASUS OY			0,45	0,51	
40,50	23,30		382 CHERRY AB S B	0,60	29,80	29,80	30,70	2245
21,50	9,30		175 CLINICAL LA B	0,10	10,25	9,95	10,25	30482
0,26	0,08		18 COMMUNITY ENT	0,02	0,11	0,08	0,11	201999
0,21	0,70		27 CONPHARM A			1,20	1,61	
1,83	0,41		1 CONPHARM B			0,70	0,74	
0,28	0,08		56 CONSENSUS A B			0,08	0,10	
1,71	0,73		5 CWS COMFORT W			0,48	1,00	
1,25	0,75		61 DELFAMO B	0,11	0,96	0,86	0,98	1000
0,35	0,19		15 DELTA MINER B	0,00	0,23	0,23	0,23	68333
6,40	3,46		26 DENTWARE SCAN	0,00	3,80	3,70	3,90	7500
30,00	8,90		302 DEXTech MEDIC			21,00	21,90	
4,34	2,68		158 EASYSILL B	0,14	3,25	3,16	3,35	21860
9,25	3,62		27 ECOCLIME COMF	-0,22	4,19	4,01	4,22	1053
5,51	1,06		27 ECOMB	0,00	2,65	2,25	2,61	5000
5,50	1,60		51 ECORUB B	0,03	2,92	2,74	2,92	21019
42,70	31,00		237 ELVERKET VALL			36,50	38,00	
35,00	15,70		47 EMOTRA	-0,20	18,00	16,50	18,00	1720
6,40	4,00		23 ENVIROLOGIC B			3,12	5,45	
25,22	9,50		272 ENZYMATICA	0,40	10,90	10,60	10,90	20908
7,81	3,40		65 EQL PHARMA	0,30	4,00	3,76	4,00	5300
14,75	5,60		154 EUROCINE VACC	0,00	11,80	11,55	12,00	14497
3,90	3,05		129 EUROCOM CONSU			3,10	3,28	
1,20	0,26		3 EUROPEAN IN B			0,48	0,65	
1,81	0,34		3 FX INTERNATIO	-0,57	1,23	1,28	1,80	233
12,45	3,15		47 GENESIS IT			5,00	5,50	
1,25	0,80		57 GREATER THAN	1,70	8,95	6,95	8,95	3647
1,25	0,17		22 GRIPEN OIL &	0,00	0,21	0,19	0,21	45537
3,30	1,75		17 GULLBERG & JA	-0,30	2,90	2,90	3,08	7900
2,65	0,85		15 H1 COMMUNIC B	-0,06	1,58	1,58	1,65	200
8,60	5,85		118 HOMEAMM HE B			6,70	6,95	
0,66	0,27		123 HQ	-0,01	0,45	0,45	0,47	42108
2,57	0,82		44 IDL BIOTECH B	-0,34	1,60	1,52	1,74	12400
12,00	5,95		65 IGRENE	0,50	10,50	10,00	10,40	2010
7,00	3,13		31 INEV STUDIOS			4,00	4,65	
10,00	1,00		91 INTERFOX RESO	-0,10	3,60	3,60	3,65	172575
9,80	1,90		15 JOKA COMMUNI	0,12	2,40	2,30	2,48	19914
22,00	3,50		666 JOSAB INTERNA	0,70	14,00	13,75	14,00	155710
25,00	11,75		36 KLICK DATA B			14,70	16,60	
8,63	6,67		93 LATVIAN FOR B	0,05	7,30	7,10	7,25	5000
39,70	27,00		120 LOVISAGRUVAN	0,00	35,00	34,50	35,00	5296
5,45	2,02		11 LUCENT OIL	0,00	5,00	5,00	5,60	
2,40	0,94		32 MASSOLIT ME B	-0,20	1,80	1,80	1,89	38855
22,00	10,20		188 MEDFIELD DIAG	-0,20	12,50	12,50	12,70	9961
2,53	0,81		55 MEDICPEN	0,02	0,94	0,91	0,94	83834
19,00	9,35		5 MEDIROX A			13,55	15,00	
18,90	8,60		77 MEDIROX B	0,00	13,00	12,90	13,00	13000
5,00	0,50		22 MEDIRÄTT	0,00	2,80	2,48	2,80	4240
4,90	2,02		105 MICROPOS MEDI	-0,11	2,79	2,80	2,90	28200
0,46	0,08		12 MIRIS HOLDING	0,01	0,10	0,08	0,09	157500
1,09	0,17		23 MOBILE LOYALT	-0,05	0,31	0,30	0,35	36007
4,25	1,05		13 MORETIME PROF	0,05	1,25	1,12	1,25	7000
12,75	5,05		53 MOTION DISPLA	0,45	5,85	5,65	5,95	1588
52,95	25,60		1050 MR GREEN & CO	2,00	29,30	29,10	29,30	40505
1,70	0,15		22 NET GAMING EU	-0,05	0,38	0,38	0,47	19650
0,62	0,40		96 NFO DRIVES AB	0,00	0,49	0,47	0,49	13000
22,50	10,00		164 NORDIC CAMPIN	0,90	19,40	19,00	19,40	2439
4,25	1,20		29 NOVUS GROUP I	0,18	2,83	2,50	2,83	6090
19,70	4,00		114 OPTIFREEZE	-0,15	14,65	14,50	14,65	11618

BETALT SEN 12 MÅN HÖGST LÄGST	ÄNDR 2014 %	BÖRS- VÄRDE MKR	AKTIESLAG	ÄNDR BETALT KR	SENAST BETALT	SLUTKURS KÖP SÄLJ	BETALT* HÖGST LÄGST	OMSATT* ANTAL AKTIER
BÖRSHANDLADE FONDER								
0,45	0,28		40 ORASOLV	0,00	0,32	0,32	0,33	12176
6,50	2,95		38 ORTOMA	0,00	4,12	3,88	4,09	125
2,75	1,45		21 PARANIS SOLAR	-0,04	1,90	1,85	1,90	12000
12,20	8,15		83 PEPTONIC MEDI	0,40	10,40	9,85	10,40	12546
11,90	5,50		144 PHARMALUNDENS	-0,15	8,45	7,90	8,50	2100
18,28	3,08		53 PHASE HOLOGRA	0,69	5,40	5,10	5,40	26690
0,80	0,34		19 PROMIKBOOK	-0,04	0,42	0,40	0,42	14024
36,29	9,00		48 PROSTALUND	0,00	10,00	9,70	10,00	1500
3,00	1,60		46 QBNK HOLDING	0,00	1,86	1,81	1,86	145291
70,00	13,30		269 RAILCARE GROU	1,25	61,50	61,00	61,50	4276
25,00	7,30		227 RECYCTEC HO B	-0,20	16,60	16,50	16,60	45903
0,89	0,32		43 RESPIRATORIUS	0,00	0,36	0,34	0,36	38205
4,59	0,61		121 RLS GLOBAL	-0,10	2,89	2,80	2,88	17807
0,22	0,09		30 ROBERT FRIMAN	0,00	0,10	0,10	0,10	789966
27,80	5,40		42 SAFE AT SEA	0,30	17,00	16,40	17,00	7965
15,00	5,00		125 SANIONA	-0,60	9,00	9,00	9,15	5250
29,00	6,05		40 SENSODETECT	0,20	6,65	6,25	6,65	3381
8,30	4,42		77 SENZIME	0,00	7,00	6,60	7,00	100
12,90	3,51		71 SERSTECH	0,80	5,00	4,80	5,00	20654
13,39	7,90		316 SIVERS IMA HO	-0,35	8,50	8,35	8,50	27160
14,94	9,88		60 SPAGO NANOMED	0,40	10,90	11,00	11,30	500
1,12	0,51		28 STAR VULT B	0,00	0,59	0,57	0,59	42400
4,09	0,34		6 SWITCHCORE A	0,09	2,40	2,40	2,79	138
2,70	1,78		84 SWITCHCORE B	0,05	2,25	2,17	2,25	3040
61,34	23,59		125 SYNTHETICMR			31,00	40,10	
2,01	1,01		85 TAURUS ENER B	-0,01	1,13	1,12	1,14	118306
5,45	3,40		28 TIKSPAC	0,11	3,88	3,80	3,88	7500
1,62	0,45		12 TRANSFERATO A			0,47	0,53	
1,85	0,52		12 TRANSFERATO B			0,60	0,79	
1,30	0,54		19 TRAVEAS A	0,01	0,65	0,64	0,65	2000
4,12	0,80		31 TRUE HEADIN B	-0,01	1,06	1,00	1,06	6000
1,50	0,32		55 U.S. ENERGY B	0,08	0,58	0,58	0,59	162000
0,74	0,12		12 UNITED MEDIA	0,02	0,36	0,32	0,36	82000
2,00	0,26		17 VENDATOR B			0,59	0,85	
3,23	0,55		16 VINDICO SECUR			1,36	1,84	
9,75	3,83		98 VIVOLINE MEDI	0,11	4,29	4,29	4,34	585
12,00	0,90		23 WIKING MINERA	-0,10	1,70	1,20	1,70	16500
39,00	12,33		483 WINTRESEARCH	0,20	31,20	31,10	31,20	31697
109,00	5,95		16 WONDERFUL TIME	-0,05	8,95	8,60	8,95	120
1,85	0,62		7 XTRANET GRUPP			0,90	1,03	
2,60	0,50		42 YIELD LIFE B	-0,78	3,50	3,53	2,26	3000
54,80	5,75		682 ZINZINO B	0,80	23,10	22,40	23,00	34633
OBSERVATIONSLISTAN FÖR AKTIEFÖRTEGET								
4,62	0,27		5 CEFORU B			0,30	0,39	
0,49	0,08		8 CHALLENGER B	0,00	0,17	0,15	0,17	52264
7,00	4,00		11 FORSSTROM H B			4,31	5,00	
1,06	0,56		4 ODEN CONTROL			0,65	0,84	
FIRST NORTH								
28,00	9,65		166 203 WEB GROUP	-0,35	10,10	10,15	10,50	7190
17,41	11,60		190 211 GROUP	-0,26	13,26	13,20	13,40	15326
90,00	70,00		958 ABSOLUTE GROU	-1,25	88,50	85,00	88,50	3412
10,40	5,90		49 ADVISE LAB S	-0,10	6,40	6,00	6,40	1530
16,00	7,00		104 ADVENICA	-0,25	8,25	7,80	8,10	12831
1,49	0,54		19 AGELLIS GROUP	-0,18	0,91	0,91	1,00	5000
190,00	102,00		774 AGES INDUST B	-1,00	114,00	113,00	114,50	492
368,00	319,50		ALM EQUITY	-0,50	330,00	329,50	330,00	43201
140,00	52,24		1582 ALM EQUITY	-0,50	125,00	122,50	125,00	1145
134,50	114,00		ALM EQUI PREF	3,50	120,00	118,75	120,00	3567
4,80	2,03		224 AMASTEN HOLDI	0,05	2,27	2,27	2,30	89704
289,00	250,50		AMASTEN PREF	0,00	265,00	264,50	268,00	493
4,50	2,81		40 AQERI HOLDING	0,05	3,30	3,00	3,35	3000
2,72	0,39		10 ARCTIC GOLD	0,00	0,48	0,40	0,48	10416
10,60	4,27		76 AURIANT MININ	-0,16	4,28	4,27	4,43	113
10,00	0,68		463 AYTECH SWED B	-0,35	8,20	8,15	8,38	184808
27,80	8,25		84 AXICHEM A		13,25	13,20		
4,89	2,93		280 BETTING PROMO	0,41	4,25	4,25		
34,20	11,00		281 BIMOBJECT	-0,10	16,70	16,60	16,90	10897
0,50	0,35		301 BREDBAND2	-0,02	0,43	0,43	0,44	169200
19,80	4,10		80 BRINGER	0,00	4,70	4,69	4,80	12914
1,72	0,88		336 BRINGWELL			1,25	1,31	
24,50	13,00		C-RAD B	-0,50	13,80	13,30	13,80	115194
26,50	12,20		86 CAPERIO HOLDI			17,30	18,00	
64,25	9,55		319 CASSANDRA HOL	0,00	11,20	10,70	11,20	58444
12,50	5,75		CATELLA A			8,15	11,25	
11,70	5,80		719 CATELLA B	0,00	8,80	8,80	8,85	30741
5,45	3,57		36 CELL IMPACT B	0,04	4,20	4,25	4,70	937
10,95	9,70		173 CHRISTIAN B B	-0,40	9,90	9,90	10,20	30035
70,00	50,00		342 CINNOBER FINA			51,25	53,25	
23,10	13,10		255 CLAVISTOR HIN	0,30	15,60	15,60	16,10	41244
7,11	0,10		19 CONFIDENCE IN	0,00	0,72	0,72	0,78	5279
3,00	2,65		56 CORTUS ENERGY	0,00	2,60	2,60	2,68	6748
47,20	8,27		458 CYBAERO	0,10	29,40	28,40	29,40	38124
110,00	22,00		3086 D. CARNEGIE &	0,30	43,60	43,50	43,60	10466
57,00	45,50		334 DDM HOLDING	0,30	47,10	47,10	48,00	10
115,00	105,00		559 DELARKA HOLDI	0,00	111,75	111,00	111,75	4301
17,10	11,00		98 DIADROM HOLDI			12,25	13,90	
5,90	2,90		88 DIAMYD MEDI B	-0,06	4,44	4,48	4,64	43630
67,50	41,00		546 DIBS PAYMENT	-2,00	57,00	57,00	58,75	1979
20,00	9,50		125 DIGINITANA	0,40	10,70	10,20	10,65	16155
37,00	20,40		380 DISTIT AB	-0,60	30,90	29,00	31,00	1745
15,90	5,95		321 DOME ENERGY	0,40	9,40	9,25	9,40	1074240
6,10	1,01		14 DOXA AB	0,00	1,30	1,25	1,45	29831
3,50	2,50		128 DRILLCON	0,37	2,93	2,66	2,94	26585
2,07	0,66		45 ELLEN	-0,02	0,66	0,66	0,74	3835
2,44	0,93		12 EMPIRE B	-0,10	1,90	1,95	0,99	102854
36,70	24,40		663 EOLUS WIND B	0,50	26,60	26,50	26,90	6374
19,00	5,75		295 EOS RUSSIA	0,05	5,95	5,95	6,80	700
7,85	4,40		61 EXINI DIAGNOS	0,65	5,50	4,85	5,50	2503
FERNFORN SWED								
1170,00	678,00		111 FIREFLY			671,00	705,00	
29,50	11,75		39 GENERIC SWED			17,90	19,80	
4,45	3,03		63 GINGER OIL	1,01	23,10	21,80	22,40	2738
5,92	2,77		68 GENOVIS	0,01	3,10	2,92	3,00	1100
25,10	11,50		43 GINGER OIL	1,80	12,20	11,80	12,00	860
12,70	9,00		58 GWS PRODUCTIO	-0,20	6,00	5,80	6,00	7765
2,60	1,32		170 GÖTENEHUS G B	0,05	1,96	1,92	1,99	23100
32,00	6,68		705 HANSA MEDICAL	1,20	27,20	26,70	27,20	6074
29,00	17,10		163 HANZA HOLDING	3,50	22,50	21,50	22,50	11650
37,50	6,50		308 HELIOSPECTRA	-2,00	22,20	22,10	22,30	70749
24,10	3,19		468 HEXATRONIC SC	-0,60	17,70	16,60	17,70	17676
8,80	6,55		208 HIFAB B	0,10	6,85	6,90	7,05	5655

LÖRDAG

HEM · RESOR · PRIVATEKONOMI · HÄLSA

Tf redaktör: Mattias Bergman
lordag@di.se 08-573 650 00

Hela världens

SAMTIDA SÄTT – ELLER SKRÄCK-
EXEMPEL? Bedömare är inte överens
om det är okej att vara fokuserad på
mobilen när den nyutnämnde stats-
ministern presenterar sin regering.

FOTO: JANERIK HENRIKSSON

älskling

Alla har en. Alla använder den.

Frågan är när och hur de borde det.
Från Sverige till Kina finns koder för
när det är socialt accepterat att använda
mobiltelefonen. Di Lördag kollade hur
svenskt vett skiljer sig från global etikett.

► ”Användningen av mobilen

D

agens mobiler är fantastiska verktyg som får vara med i princip överallt. Men får riksdagsledamöter sitta och fippla med sina telefoner i kammaren? Ja, säger forskaren, nej säger folkvetts-experten.

Anders Persson, professor i sociologi vid Lunds universitet, började studera användningen av mobiltelefoner för 15 år sedan.

”Sedan dess har användningen blivit betydligt mer kompetent, då talade man vitt och brett om allting på alla platser. Det förekommer visserligen nu också, men inte alls lika ofta”, säger han.

Hur ser du på svenskar som mobil-användare?

”Jag tycker nog att vi är ganska liberala på offentliga platser. Vi blir störda som alla andra, men reagerar sällan genom att säga till den som pratar högt.”

En skillnad från när mobiltelefonen slog igenom är att vi har lärt oss att hantera mobilen på ett mindre störande sätt, exempelvis genom att kommunicera med sms.

”Om man är i ett sammanhang med andra och svarar i sin telefon eller sitter och koncentrerar sig på skärmen, så talar man om för övriga närvarande att de inte är tillräckligt intressanta.”

MAGDALENA RIBBING, EXPERT PÅ FOLKVETT

Vi har telefonen uppe i nästan alla sammanhang. Hur tycker du att vi hanterar vad som är privat och offentligt?

”Där har det skett en stor förändring, särskilt genom sociala medier. Vi förstår att det finns gränser mellan privat och offentligt. Men alla tycker inte att de bör upprätthållas, utan att det är okej att lämna ut det mesta. Hela föreställningen om den konventionen har försvagats.”

Vad säger du om riksdagsledamöter som tar selfies i kammaren?

”Det är ett spännande fenomen. Jag tycker att det tyder på en nyfikenhet på omgivningen och har svårt att moralisera över det. Man kan självklart tycka att man ska vara försiktig med hur man använder sin telefon och fotograferar i politiska sammanhang. Samtidigt är det svårt att säga vad som är arbete och fritid för en heltidspolitiker”, säger Anders Persson.

”Skräckexempel i riksdagen”

Magdalena Ribbing, folkvettsexpert med egen frågespalt i Dagens Nyheter, kallar dock riksdagens öppnande för ett skräckexempel.

”Där kan mobilerna inte anses vara arbetsverktyg. Riksdagsledamöter ska inte sitta i kammaren och hålla på med sina leksaker, man ska ha respekt för lokalen”, säger hon.

Men att klaga över att vi sitter med våra telefoner, är det inte bara gammalmodigt gnäll?

”Det handlar inte om gammalmodighet, det handlar om respekt. Om man är i ett sammanhang med andra och svarar i sin telefon eller sitter och koncentrerar sig på skärmen, så talar man om för övriga närvarande att de inte är tillräckligt intressanta.”

MORALISERAR INTE. Anders Persson, professor i sociologi vid Lunds universitet, tycker att det tyder på nyfikenhet när riksdagsledamöter tar selfies i kammaren.

FOTO: KENNET RUONA

UPPRÖRS. Magdalena Ribbing, expert på vett och etikett, tycker att riksdagsledamöterna ska visa respekt för lokalen och låta bli sina leksaker.

FOTO: ANDERS WIKLUND

Är vi mer liberala i Sverige än i andra länder när det gäller mobilanvändande?

”Jag har i varje fall inte varit på tillställningar i andra länder där människor har varit så ohövliga och självupptagna att de har varit koncentrerade på sina mobiler i stället för på övriga gäster.”

Hur är du själv som mobilanvändare?

”Jag använder min telefon ofta och mycket, men jag låter den inte styra mig.”

Hur ska man agera i ett affärsmöte?

”Det finns en ursäkt att ha mobilen framme i affärssammanhang om man väntar på information. Men det är inte okej att sitta och skicka sms till varandra tvärsöver bordet. Jag har faktiskt fått frågor om situationer där det har hänt”, säger Magdalena Ribbing.

Hoppas på fler mobilmfria zoner

Det verkar som om flygbranschen kan komma att tillåta telefoner ombord och vissa bolag erbjuder internet under flygningarna. Det är en utveckling som Magdalena Ribbing inte välkomnar. Hon hoppas i stället på fler mobilmfria zoner i samhället.

”Jag tror och hoppas att vi går åt det

hållet, att det blir högre status att inte vara fastknuten vid sin mobil. Även om mobilen är en fantastisk uppfinning och ett värdefullt hjälpmedel så finns ett värde i att inte kunna bli nådd varje sekund dygnet runt.”

Anders Persson, tror du att det kommer en motrörelse mot det flitiga mobilanvändandet?

”Det är något man har pratat om länge och det finns sådana tendenser, familjer som väljer att stänga av alla maskiner i omgivningen i perioder exempelvis. Men mobilen är så praktisk som hjälpmedel och passar för ett flexibelt liv, vilket talar mot det.”

Ur ett socialt perspektiv, vad tycker du om att ett helt sällskap runt ett bord kan vara upptagna med var sin skärm?

”Man kan tala om att vara ensam bland andra. Men om man studerar ett sådant sammanhang så pratas det ofta mellan personerna vid bordet om vad som finns i mobilerna. Det är väldigt intressant, interaktionen mellan de närvarande blir mer indirekt”, säger Anders Persson.

CARL-JOHAN LEJLAND

carl-johan.lejland@di.se
08-573 650 89

Di Fakta

Snart har var fjärde världsmedborgare mobiltelefon

■ **25 procent** av världens befolkning kommer att ha en så kallad smart telefon i år, enligt prognoser från analysföretaget Emarketer.

■ **96 procent** av svenskarna över 12 år har tillgång till mobiltelefon, och 65 procent har en smart telefon, enligt rapporten ”Svenskarna och internet 2013”.

■ **Mobilpenetrationen:**

► **Sverige:** 1,19 mobiltelefoner per capita. Totalt 11,6 miljoner enheter.

► **USA:** 0,97 mobiltelefoner per capita. Totalt 310 miljoner enheter.

► **Kina:** 0,81 mobiltelefoner per capita. Totalt 1,1 miljarder enheter.

► **Argentina:** 1,36 mobiltelefoner per capita. Totalt 58,6 miljoner enheter.

Källa: CIA World Factbook 2012

Di Fakta

Svenskt mobilbeteende

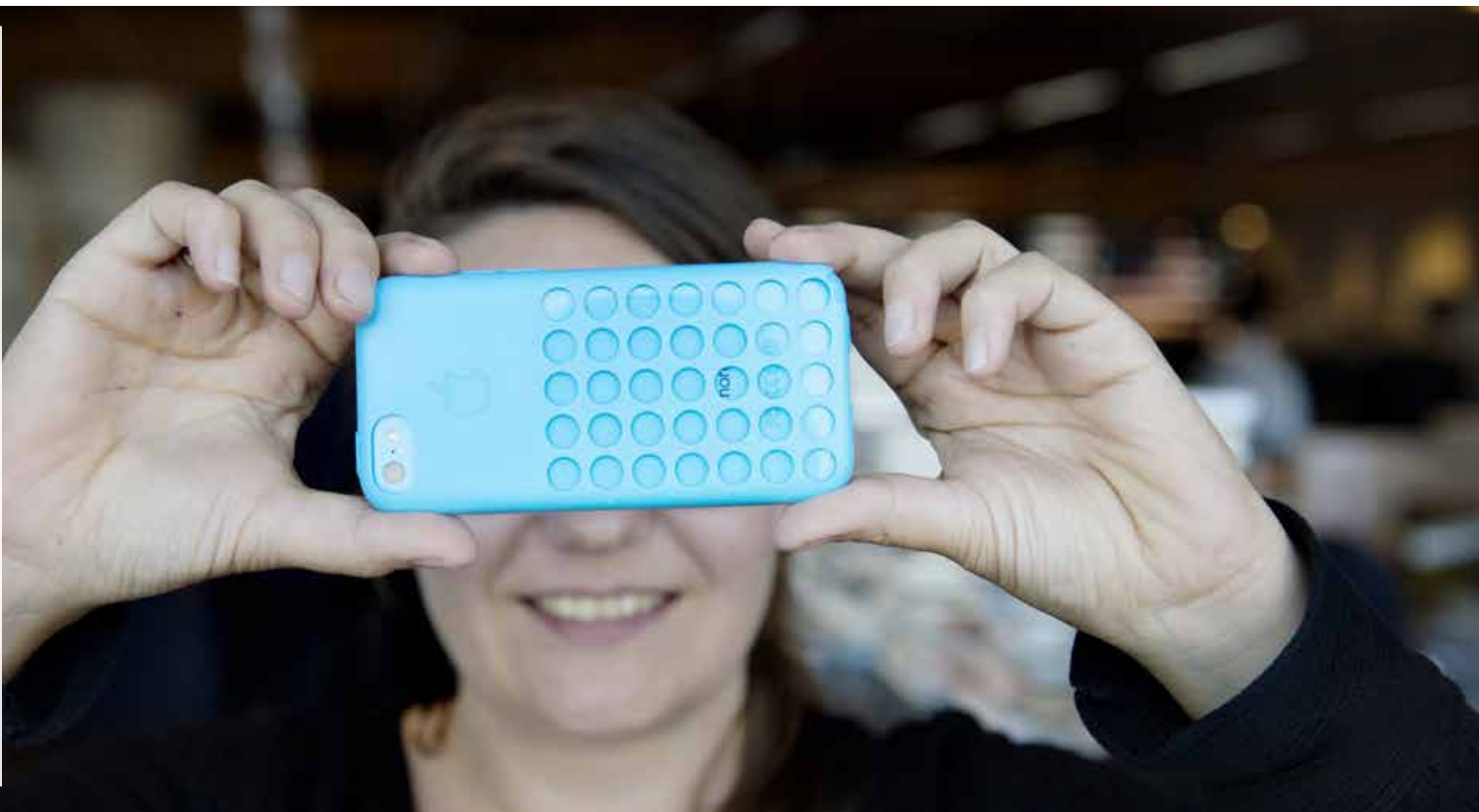
■ **Absolut icke-korrekt mobilbeteende i affärssammanhang:**

Det anses respektlöst att inte visa den man möter uppmärksamhet. I vissa branscher, som kreativa näringar, kan man dock misstänka att mobilsurfande är obligatoriskt under möten.

■ **Mobilmfri zon:** Tyst zon på tåg respekteras – men fotografera och surfa går bra nästan överallt. Inte ens kyrkan är helt mobilmfri, snarare rena fotostudion, om inte prästen har sagt ifrån.

■ **När kan jag ha mobilen framme på krogen?** I bar – alltid. Om förrätten kostar över 150 kronor – var mer diskret. Om det är vit duk på bordet – behåll luren i kavajfickan. Alltid okej att fotografera maten om inte krögaren specifikt säger ifrån.

■ **Okej att fotografera på gatan?** Överallt, möjligen utom vid akutintaget på sjukhus.

STÄNDIGT I FOKUS. Mobiltelefonen tar allt större plats i våra liv och med den styr vi bilden av oss själva i sociala medier.

FOTO: JESSICA GOW

har blivit mer kompetent”

UPPKOPPLAD. En av tre amerikaner har mobilen som sin huvudsakliga källa till internetuppkoppling, visar en undersökning från Pew Research.

FOTO: THINKSTOCK

Ett favoritsätt för att slippa vara social

Själv kom jag billigt undan. En redaktör från tidningen ringde, jag svarade, och blev genast tillrättavisad. Dock inte av redaktören, utan av en säkerligen vanligtvis supertrevlig amerikan som satt några säten framför mig.

En annan gång satt en tonårsstjej och snatttrade så länge, självklart längst bak i bussen, att chauffören tvärnitade. Sedan skällde han ut storsnackaren efter noter och hotade att slänga av henne mitt i vildmarken (näja) i The Hamptons.

Bussen som går till de välbärgade New York-bornas sommarparadis är nämligen ingen vanlig buss. Man får juice, tidningar och till och med muffins om man har tur. Men telefonsamtal är strikt förbjudna.

Samma fenomen finns i vissa tågvagnar, men är annars en ganska ovanlig avvikelse med tanke på att USA:s cirka 319 126 123 invånare älskar att prata, varenda en.

På flyget är det tvärtom. Där får man numera ha mobilen på under start och landning. Fast prata får man förstås inte göra, annat än med passagerarna intill.

Vill man inte det, så kommer telefonen väl till pass ändå. En undersökning från Pew Research visar nämligen att 13 procent av amerikanerna använder sin mobiltelefon som ett redskap för att slippa socialt umgänge med personer i närheten.

► **Absolut icke-korrekt mobilbeteende i affärssammanhang:** Att titta i mobiltelefonen under ett affärssamtal är precis

gabriel.mellqvist@di.se

+1-203 434 50 68

”En tonårsstjej satt och snatttrade så länge, självklart längst bak i bussen, att chauffören tvärnitade.”

lika oartigt i USA som överallt annars.

► **Mobilfri zon:** När du precis har landat i USA, och står i den timplånga kön till gränskontrollanten på JFK-flygplatsen, så får du av någon oförklarlig anledning inte ens titta på din mobiltelefon.

► **Okej på krogen?** Fritt fram. Konversationen runt middagsbordet är sällan intressantare än den där bilden på Instagram som visar någon annans middag.

► **Fota på gatan?** Folk i New York gör inget annat, men många amerikaner vill ogärna bli plåtade utan att först ha gett sitt godkännande.

► **Tyst i tuben:** En sak som man absolut inte gör i New York är att prata i telefon i tunnelbanan. Det går nämligen inte, även om nätet långsamt börjar nå även Manhattans underjord.

FAVORITPRYLEN. I Argentina är telefonerna med nästan överallt – även i trafiken.

FOTO: RODRIGO ABD

Släpp telefonen när du går in på banken

Argentinarna älskar sina mobiltelefoner. Och det är naturligtvis smarta telefoner som gäller. Nio av tio mobiler som säljs är sådana.

Mobilanvändandet ökar mycket snabbt. Enligt en studie av Ericsson i Argentina kommer det 2018 att finnas 70 miljoner mobila linjer. Detta i ett land med drygt 40 miljoner invånare.

Nästan överallt använder argentinarna sina mobiler. Det är strängt förbjudet att tala i dem när man kör bil. Men det bryr sig få om.

På mindre formella affärsluncher ligger mobilerna ofta vid sidan om tallrikarna. Mellan tuggorna och under samtal kastar man en blick på skärmen och skriver kanske ett meddelande.

Restauranger och kaféer erbjuder nästan alltid gratis trådlöst bredband. Men i mer formella sammanhang, då man inte känner varandra så väl, stoppas mobilen undan och sätts i tyst läge.

”Det irriterar mig att den man samtalar med på en affärssammankomst plötsligt tar upp sin mobiltelefon, slutar prata och bara går i väg”, säger en argentinsk affärsman.

► **Absolut icke-korrekt mobilbeteende i affärssammanhang:** Att sitta och knappa på mobilen under ett möte med en viktig kund eller en annan betydande person är oacceptabelt även i Argentina.

► **Mobilfri zon:** På banken är mobilen helt förbjuden. Skulle man ha glömt det och

ad@di.se

+54 911 686 399 98

”Förr kunde det hända att någon i bankkön såg en annan kund ta ut mycket kontanter och ringde sin kumpan utanför.”

mobilen ringer, står strax en vakt bredvid med sträng min. Förr kunde det hända att någon i bankkön såg en annan kund ta ut mycket kontanter, ringde sin kumpan utanför, vilken därefter med vapen i hand befriade kunden från sedelbuntarna.

► **Okej på krogen?** På krogbesöket beror det på vilka man har i sitt sällskap om mobilen får ligga framme.

► **Fota på gatan?** Det är helt okej att fotografera på gator och torg. Inte minst kändisar får finna sig i att folk snabbt rycker upp sina mobiler. Men att ta bilder på privata områden kan ge problem. På till exempel en parkeringsplats utanför en stormarknad kan en vakt snabbt dyka upp om man börjar fotografera.

**Så går
snacket
i Kina**

Ingen tar så många självporträtt som kineserna

Det senaste decenniet har vi västerlänningar blivit ett vanligt inslag i den kinesiska stadsbilden – och vårt mobilvett skiljer sig faktiskt inte nämnvärt från de regler som gäller i jättelandet.

Men västerländska småbarn, i synnerhet små rundkindade lintottar, väcker fortfarande stor uppståndelse överallt i Kina.

Jag vet inte hur många gånger jag och familjen har blivit stoppade på gatan i Shanghai, och då handlar det oftast om kinesiska turister från landsbygden.

De omringar oss, ställer sig i position mycket tätt intill och gör v-tecken med båda händerna medan de turas om att föreviga det hela med sina respektive smarta telefoner. Ibland frågar de först, ibland inte.

I Sverige skulle ett sådant selfie-beteende upplevas som ytterst framfusigt, men jag har försökt få barnen att se det som ett uttryck för uppskattning – trots att det kan vara irriterande.

► **Absolut icke-korrekt mobilbeteende i affärssammanhang:** Att under viktiga affärsmöten föra högljudda mobiltelefonssamtal eller låta luren ringa är absolut "no no".

Men att be en kines att stänga av sin mobiltelefon under ett affärsmöte anses vara ohövligt – han eller hon "tappar ansiktet".

Di Shanghai

JENNY
HEDELIN

jh@di.se

08-573 652 16

"Jag vet inte hur många gånger jag och familjen har blivit stoppade på gatan i Shanghai och förevigade med en telefon."

► **Mobilfri zon:** På heliga platser, som i tempel och kyrkor, är telefonen inte framme. Inte heller på biografer eller på bibliotek ska mobiltelefonen användas.

► **Okej på krogen?** Ja, så länge det inte handlar om att avbryta ett viktigt affärsmöte.

► **Fota på gatan?** Absolut! Kineser, liksom japaner och koreaner, verkar ha en fäbless för att ta selfies där de poserar och gör v-tecken framför kameran – gärna mot en bakgrund som ser lyxig ut, som en Guccibutik eller storslagen fontän.

VANLIG SYN. Kineserna älskar att posera framför telefonens kamera.

FOTO: THINKSTOCK

På resande fot under höstlovet? Kom ihåg att hela tidningens innehåll finns digitalt under "Mitt Di".

Logga in på di.se med ditt Di-konto.

Lugn i börsstormen

Höststormarna på världens finansmarknader har tryckt ned börserna och ökat oron.

För den som vill sova lite lugnare om natten finns det flera alternativ.

Här intill listar vi fem blandfonder med höga betyg, vilket innebär att de har lyckats väsentligt bättre än sina konkurrenter under flera år. Förvaltare som är aktiva, och som lyckas gasa respektive bromsa med aktieinnehavet väl under börscyklerna, skapar i det långa loppet högre avkastning än många mer passivt förvaltade fonder.

Se upp för dyra och passiva blandfonder med avgifter på närmare 1,5 procent. Då är det bättre att göra sin egen mix av en aktiefond och en räntefond, och på så sätt få ned avgiftsnivån.

Värt att komma ihåg är att blandfonder inte är immuna mot börsfall. Men risken är väsentligt lägre än i rena aktiefonder.

Välj aktiv förvaltning

Valet av räntefonder är inte lätt i dessa lågräntetider. Men genom att välja fonder med inriktning på företagsobligationer går det att få en viss avkastning. Di föreslår aktivt förvaltade fonder med höga betyg som genom valet av löptider kan anpassa risk och avkastningsmöjlighet.

Hedgefonder är i dag ett uttänjt begrepp och innefattar fonder med mycket stora skillnader i förvaltningsstil och syn på risk. Di har valt ut en handfull hedgefonder med låg risk som historiskt har lyckats väl.

Alla hedgefonder är inte dagligt handlade och förvaltningsavgifterna är förhållandevis höga, så investerare gör klokt i att granska fonderna noga.

Vid sidan av fonder finns möjligheten

att välja räntekonton för hushållens buffertsparande. Det är framför allt i mindre banker och kreditmarknadsbolag som de bästa räntorna finns.

Exempel på högräntekonton är Hoist Spar, Svea Direkt, Collector, Resurs Bank och Avida Finans, som samtliga ger 1,8 procent i rörlig sparränta.

Pensionsbolag ett alternativ

Ett långsiktigt sparande med medelhög risk finns hos pensionsbolag som Skandia och Folksam. Modellen med riskspridning över flera olika tillgångsslag, en mindre garanterad avkastning samt återbäringsräntor på höga nivåer gör så kallad traditionell livförvaltning till ett attraktivt sparande i dag, åtminstone hos de bolag som visar upp starka nyckeltal.

Historiskt har de bästa pensionsbolagen gett en avkastning på cirka 6–8 procent om året. En nackdel är dock att kapitalet är låst under tio år, tidigare uttag är avgiftsbelagda.

Folksam är i dag finansiellt starkt med en hög solvens och utlovar en årlig garantiränta på 1,5 procent för den som sätter in pengar i en kapitalförsäkring under minst tio år. Den aktuella återbäringsräntan är 7 procent.

Också Skandia, med en solvens på 162 procent, har starka finanser och lämnar en återbäringsränta på 12 procent. En garantiränta på 1,25 procent utlovas.

Sparandet sker i en kapitalförsäkring och bindningstiden är 15 år. Pengarna kan plockas ut tidigare men belastas då med en avgift.

HANS BOLANDER

hans.bolander@di.se

08-573 65119

RUSTA DIG FÖR ALLA VÄDER. Den här hösten har bjudit på ostadigt börs klimat. Di:s Hans Bolander har sparformer för den som vill slippa oroa sig.

FOTO: HENRIK MONTGOMERY

Di Fakta

Räntefonder, företagsobligationer

FOND	AVKASTNING I ÅR	BETYG MORNINGSTAR
Carnegie Corporate Bond	3,6	5
Catella Nordic Corp. Bond Flex	3,2	5
Danske Invest Global Corp. Bond	7,5	4
SEB Företagsobligation Flexibel	6,1	4
Nordea European Corporate Bond	7,1	saknas

Blandfonder

FOND	AVKASTNING I ÅR	BETYG MORNINGSTAR
AMF Balansfond	7,6	5
Danske Aktiv Förmögenhetsförvaltn.	4,8	4
Folksam Förvaltningsfond	8,9	4
SEB Världen	12,8	4
Lannebo Mixfond	3,5	4

Hedgefonder

FOND	AVKASTNING I ÅR	RISK (STANDARDVARIATION)
Prior Nilsson Yield	1,9	1,9
Catella Hedge	6,7	2,4
Norron Target	2,2	3,3
QQM Equity Hedge	8,5	6,2
Excalibur	3,7	1,9

Källa: Morningstar

Di Veckans resenär: Martin Axelhed

”Alpin- och längdskidåkning i Japan är en dröm”

Den bästa resa jag har gjort.

”En av mina intressantaste resor var när jag besökte Ürümqi i nordvästra Kina. Det är en kulturellt intressant stad som drivs av köpstarka grupperingar med mycket olja och naturfyndigheter i området. Det lär vara den stad som ligger längst ifrån en kust, med 2500 kilometer till närmaste hav. Jag reste som enda västerlänning på planet. Väl på plats besökte jag två centralt belägna Fjällräsenbutiker.”

Mitt märkligaste reseminne.

”Jag flög till New York på en tisdag. Hem på onsdag och när jag landar i Sverige får jag beskedet att jag måste flyga tillbaka. Landar i New York igen på torsdagen och på väg till flygplatsen under fredagen får jag beskedet att jag måste återvända in till stan igen. Det slutade

med att jag flög hem på lördagen, och då hade jag på fyra dagar checkat in tre gånger på samma hotell.”

Hit åker jag aldrig mer.

”En mer själlös och tråkig stad än Shenzhen i Kina finner man inte.”

Så packar jag.

”Tungt. Jag har alltid med mig en stor väska. Strykjärn är alltid med, för jag vill inte lägga tid på att stryka hemma. Även träningskläder och minst två par skor. Att träna när jag är ute och reser blir en kombination av att må bra, se omgivningen och motverka jetlag. Två avgörande saker i handbagaget är ett extrabatteri för telefonen och kompressionssockor i merinoull.”

Mitt dyraste reseminne.

”Jag reser väldigt billigt. Skidupplevelserna blir kostsamma, för jag använder

FRILUFTSKILLE. Fjällrävens vd Martin Axelhed drömmer om japanska pister.

MARTIN AXELHED

TITEL: VD FÖR FJÄLLRÄVEN.

ÅLDER: 38 ÅR.

RESER FRÅN: STOCKHOLM.

ÖNSKEDESTINATION:

AKJ

ASAHIKAWA / HOKKAIDO, JAPAN

00123456789

högkvalitativ pulvervalla. Jag åker mycket längdskidor och tävlar ibland på motionsnivå. Eftersom jag inte hinner träna tillräckligt får jag komplettera med den bästa vällan.”

Min bästa souvenir.

”Jag köper aldrig souvenirer och är kanske tråkig. Min fru gav hård kritik när jag väl köpte någonting: en sudokubok. Jag köper inte presenter till mig själv.”

Ett ställe jag aldrig har varit på, men skulle vilja se.

”En vecka till japanska Hokkaido, där snön, maten och kulturen är fantastisk. Hela familjen är skidåkare och tanken är att göra en resa tillsammans, dessutom är alpin- och längdåkning i Japan en dröm.”

JESPER B HASSELL

Spektakulärt läge

Fantastisk fastighet med bästa solläge med en tomt om 9 485 m². Med rakt västerläge, egen brygga och bedårande utsikt över Solö och Torsbyfjärden, ett högt placerat hus om ca 60 m² samt gästhus om ca 25 m². Fastigheten ligger utanför detaljplan så det är bara fantasin som sätter gränser. Ca 40 min från Slussen och centrala Stockholm.

PRIS/BUD: 9 500 000 KRONOR

FYRVÄGEN 32, SÖDERNÄS, VÄRMDÖ

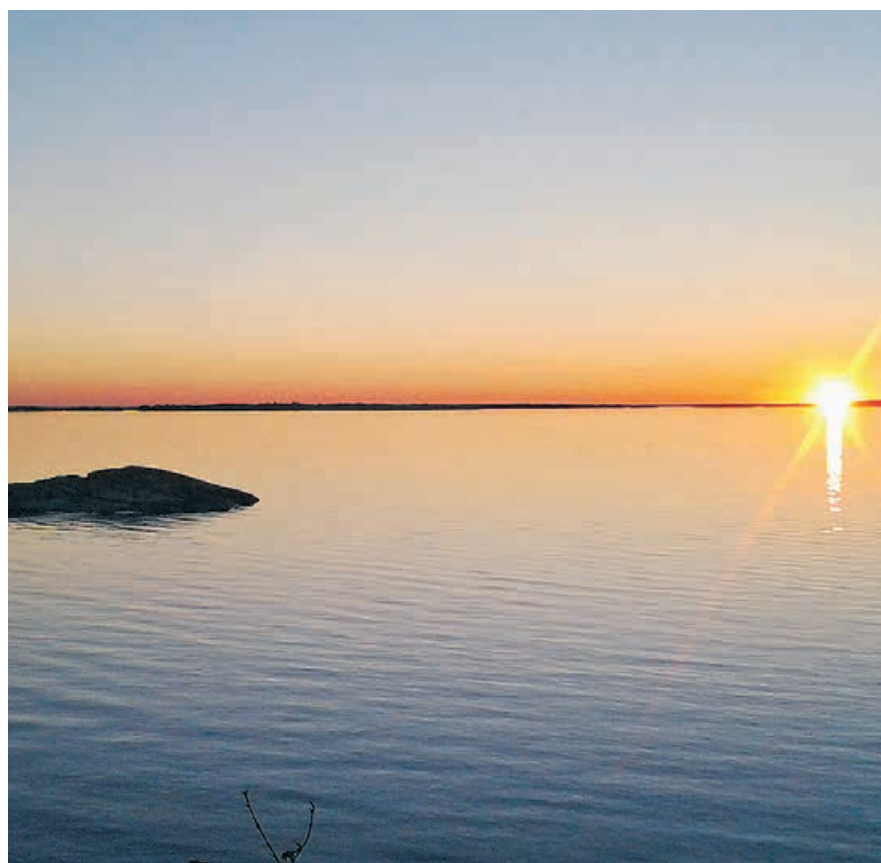
VISAS SÖNDAG 26/10 KL 14.00–15.00

Theo Dietz 08-522 334 65

Peter Svensson 08-522 348 07

 SJÖNÄRA AVSTÅND: 0 min

Nu förbereder vi nästa års försäljningar – kontakta oss redan idag

Vår passion är fastigheter och vi brinner för den sjönära livsstilen. Bor du sjönära och vill urskilja din fastighet från mängden? Anlita oss och vårt vinnande koncept. Under 2014 har vi slagit alla rekord – välkommen till vår SJÖNÄRA värld.

08-522 348 00

SJÖNÄRA
FASTIGHETSMÄKLARE

SJONARA.SE | 08-522 348 00

VI FINNS I VAXHOLM OCH PÅ ÖSTERMALM

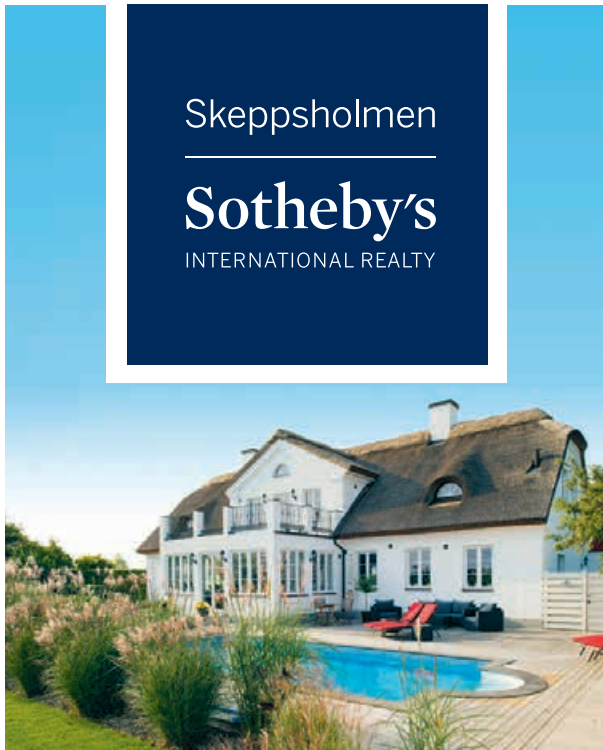

Totalrenoverat vid havet i Malmö utkant

RUNEBERGSGATAN 21 A, 5 ROK, 233 KVM
PRIS: 8.450.000 KR/BUD

I ett av Limhamns och Sibbarps bästa kvarter ligger denna villa med pool och lättskött tomt. Bostadens 233 kvadratmeter är fördelade på nedanvåning med generösa ytor i öppen planlösning och ovanvåning med tre sovrum samt umgängesytor. På tomten finner vi uteplats med gjuten, mosaikklädd pool. Fastigheten ligger endast ett kvarter från de Öresundsgränsande grönområdena med strand, badplatser och kallbadhus. Vänligen kontakta mäklare Markus Hultman, 0739-82 80 17 för mer information och visning.

Klassisk perfektion vid Beddingestrand

ÖSTRABOVÄGEN 25-30, 8 ROK, 300+180 KVM
PRIS: 8.500.000 KR/BUD

På Skånes sydkust ligger denna utsökta fastighet med kringbyggd gård, nyanlagd trädgård med pool och bostad i ett skick som vi sällan skådat! I anslutning till gårdsplanen finns också gästlägenhet och festvåning. Bostaden är belägen på ostört läge med närhet till härlig sandstrand, tennis- och golfklubb samt matbutiker och restauranger. Goda pendlingsmöjligheter till Malmö, Lund och Köpenhamn. Vänligen kontakta mäklare Markus Hultman, 0739-82 80 17 för mer information och visning.

Avagården i Sälens utkant

TRANSBÅRSVÄGEN 1, SÄLEN, 160 KVM
PRIS: 11.500.000 KR/BUD

I det barnvänliga Högfjällsområdet i Sälens, bakom trevliga, anrika Gammelgården, finner du Avagården. Ett vackert boende med vidsträckta vyer intill naturen med njutning året om. Det timrade huset från 1800-talet är nu påkostat och smakfullt inrett för den moderna familjen med höga krav. Skidområdet är sammankopplat med Lindvallens, och du finner ett stort utbud av restaurang- och nöjesliv på behörigt avstånd. Vänligen kontakta Lisa Svanlund Barkestam, 0739-82 80 41 för mer information och visning.

INFO@SOTHEBYSREALTY.SE

WWW.SKEPPSHOLMEN.SE

NU 50% SÅLT!

BRF
STRAND
PARKEN

VISNING

Tisdag 28/10 kl 16-18, Östermalmstorg 1
Maila gärna din anmälan till Sarah eller Charlotte.

MÖJLIGHET ATT KÖPA
SOM JURIDISK PERSON

BRFSTRANDPARKEN.SE

FASTIGHETSBYRÅN STOCKHOLM - ÖSTERMALM

SARAH SJÖDIN,
FASTIGHETSMÄKLARE/KONTORSCHIEF
MOBIL: 0734-31 61 07
SARAH.SJODIN@FASTIGHETSBYRAN.SE

CHARLOTTE WINQVIST,
FASTIGHETSMÄKLARE
MOBIL: 0709-15 37 81
CHARLOTTE.WINQVIST@FASTIGHETSBYRAN.SE

Byggnadsfirman
VIKTOR HANSON
1914 - 2014

Viktor Hanson 100 års jubileum 2014

AV VÅRA HEM I STOCKHOLM | ETT URVAL AV VÅRA HEM I STOCKHOLM | ETT URVAL AV VÅRA HEM I STOCKHOLM | ETT URVAL AV VÅRA HEM I STOCKHOLM | ETT URVAL AV VÅRA HEM I STOCKHOLM | ETT URVAL AV VÅRA HEM I STOCKHOLM | ETT URVAL AV VÅRA HEM I STOCKHOLM

SAGOSLOTT ANNO 1878 PÅ HÖJD I SALTSJÖ-BOO, VY ÖVER SKURUSUNDET. HÄR MÖTS HISTORIK OCH KULTUR. BOAREA OM CA 200 KVM. SJÖTOMT OM 3. 877 KVM, VARAV VATTEN 396 KVM. TORNRUM, PUNCHVERANDA OCH KAKELUGNAR. PRIS 18.5 MKR. FRANKENBURGS VÄG 1, SALTSJÖ-BOO, NACKA. VISNING EFTER ÖVERENSKOMMELSE. KONTAKT CATHARINA BERNSTEIN 070-788 84 70 OCH EMILIA ERIKSSON 076-889 97 86.

CHARMFULLT OCH MYCKET SMAKFULLT HUS ANNO 1922 I SKURUSUNDET, SICKLAÖN. SJÖTOMT OM 964 KVM, EGEN BRYGGA OCH GÄSTHUS. GODA TILLBYGGNADSMÖJLIGHETER. BOAREA CA 141 KVM. PRIS 12 MKR. KUNGSBORGSVÄGEN 4, NACKA. VISNING SÖN 2 NOV OCH 9 NOV KL 13.15-14.15. LHEIF DUSTHALL 070-859 97 00.

UNIK ARKITEKTRITAD VILLA OM 127 KVM VID HAVET. BYGGD 2008. POOL MED STORT TRÄDÄCK OCH UTETERRASS MED UTEKÖK. BASTUBYGGNAD OCH GÄSTHUS OM 15 KVM. NATURTOMT OM 3.072 KVM. EGEN BÅTPLATS. BADKLIPPOR OCH SANDSTRAND NEDANFÖR HUSET. NORRA HAVSÄNGEN 39, VÄDDÖ, NORRTÄLJE. PRIS: 6 975 000 KR. VISNING SÖN 26 OKT KL. 13.00-14.00. ANMÄLAN ÖNSKAS. CHARLOTTE PELLAS 070-718 63 95.

Bukowskis

BUKOWSKIS REAL ESTATE

WWW.BUKOWSKISREALESTATE.COM, ARSENALSGATAN 4 I STOCKHOLM, TEL 08 120 487 00. KÖPMANSGATAN 7 I BÄSTAD, 0431 705 50. CARLSGATAN 54 I MALMÖ, 070 964 56 67

EXKLUSIV 6:A 60 METER ÖVER STOCKHOLM CITY

Just nu byggs exklusiva lägenheter i korsningen Vasagatan - Klarabergsgatan. Från ettor på 36 kvm till en sexa om 189 kvm. Lägenheterna, som har helt olika karaktär, byggs 60 meter över Stockholm högst upp i huset som kommer förvandla huvudstadens skyline för all framtid. Byggnaden och lägenheterna står klara under våren 2016.

Öppna dörren till ditt nya drömboende på continental-living.se

CONTINENTAL LIVING
STOCKHOLM

RESIDENCE

FASTIGHETSMÄKLARI

VÄSTERVIK
CORPS DE LOGI
OM CA 400 KVM
564 HA MARK

Horns gård är sagolikt vackert belägen inviad Östersjöns strand. En ståtlig allé leder fram till den tidsenliga mangårdsbyggnaden anno 1862 med tillhörande flyglar. Gårdens areal har god arrondering med bland annat ca 335 ha produktiv skogsmark och ca 115 ha åkermark. Tidigare har stuteriverksamhet bedrivits på gården, ekonomibyggnaderna är välskötta och enkla att konvertera till annan verksamhet. I anslutning till gården finns det ett markområde om ca 260 ha med en antagen översiktsplan för bostadsändamål, eventuellt kan detta förvärvas i samband med gården. Sammantaget erbjuder Horns gård ett vackert havsnära boende med varierad jakt på klövvilt.

EXCLUSIVE AFFILIATE OF
CHRISTIE'S
INTERNATIONAL REAL ESTATE

VÄSTKUSTEN 031-774 10 00 STOCKHOLM 08-662 68 00
SKÅNE 040-97 70 00 WWW.RESIDENCE.SE

Sjötomt,
strand, fest-
lokal och
bastu

Inflyttningsklara lägenheter • Visning söndag kl 12-13

BJURFORS | exkl.

sekelskiftessalonger

LORENSBERG

Kristinelundsgatan 7..... Lorensberg
Accepterat pris: ..... 9.900.000 kr
Avgift: ..... 0 kr/mån
Antal rum: 6
Våning: ..... 3 av 6
Boarea: ..... ca 214 kvm
För mer information eller visning ring Christian Warberg, 031-761 79 33.
Läs mer om bostaden på bjurfors.se/kristinelundsgatan

bjurfors.se

BJURFORS

Välkommen till ett unikt drömboende vid havet i Nynäshamn!

Välkommen till denna unika skärgårdsidyll för riktiga livsnjutare som älskar havet. Direkt bedårande utsikt över Östersjön från balkong, entrébalkong, kök, vardagsrum och matplats. Egen sandstrand, båtbrygga och båthus inredd med festlokal och vedeldad bastu som ligger endast 25 meter bort.

Bostaden är utformad till en fyra med kök i öppen planlösning både till matplatsen och vardagsrummet. Lägenheten har tre sovrum, två duschrum med toalett varav ett med tvättstuga.

Lägenheter till salu

Lgh nr	RoK	Yta	Insats	Månadsavgift
4202	4	104	4 945 000 kr	4 629 kr/mån
4302	4	104	5 495 000 kr	4 774 kr/mån

Alla inflyttningsklara lägenheter visas på söndag. Vill du veta mer, kontakta vår fastighetsmäklare Fredrik Hultman, 070-741 10 50. Alternativt besök vår hemsida på: www.doppingen.se

Välkommen på visning i vår möblerade visningslägenhet, söndag 26 oktober kl. 12.00-13.00. • Änggatan 23, Nynäshamn.

JAKOBSSONS

BJÄREMÄKLAREN

Välkomna att
boka er visning
till höstlovet
v 44!

Västra Karup, Kronostället Möjlig inflyttning redan innan jull!

Nu är dom på plats! 7 st nybyggda stenhus i 1-plan. Öppen planlösning, 3 sovrum och 2 helkaklade badrum. Problemfritt boende under många år. Boarea 115 m², byggår 2014. Pris från 2 600 000 kr.

Torekov, Slättarödsvägen 6 a Inflyttning inför sommaren 2015!

Nybyggnation av välbelägen villa/fritidshus i Torekov! Var med från början! 1 ½ plan. med 5 rum, varav 3 sovrum. Byggår 2014/2015. Tomt 501 m². Pris: Beroende på färdigställandegrad.

Hovs Hallar, Hallavaravägen 212

Naturskönt beläget skånehus intill Hallavaradal med närhet till såväl natur, hav som Hovs Hallar. Bostaden är välbevarad och har förutsättningar att bli en riktig "pärla". Stor tomt och en härlig bokskog utanför knuten. Boarea 88 m² med 3 rok, biarea 52 m². Tomt 1 310 m². Pris 1 700 000 kr.

Dejarp/Hovs Hallar, Dejarpvägen 122

Privat fristad, insynsskyddat men med fantastisk havsutsikt! En representativ fastighet för dig som söker efter det där extra. Boarea 144 m² med 5 rum, varav 4 sovrum, tomt 5 007 m². Pris 5 800 000 kr.

Jakobssons Bjäremäklaren AB
Båtsmansgatan 14, 269 77 Torekov
0431-36 35 00 • info@jajab.se • www.jajab.se

Di Drömboende

SPECIALTEMA FJÄLLBOENDE

ÅTERKOMMER LÖRDAG 15 november

**OBS sista dagen för annonsbokning & material
är onsdag 12/11 kl 11.00**

För information och bokning ring:
Fredrik Eriksson 08-505 73834.
Du kan även maila fredrik.eriksson@newsfactory.se
eller till di@newsfactory.se.

**Dagens
industri**

SVENSKA
ANDELSHUS

Home by Dean

Åre

Tillfälle! Ta chansen att bli delägare i ett exklusivt fjällhus med fem härliga veckor om året i de svenska fjällen!

Nya andelsrätter säljs nu i exklusiva arkitektritade hus med milsvid utsikt över skidbackarna och fjällen. Stora sällskapsytor för gemenskap och avkoppling i en fantastisk miljö. Bastu, kamin, vacker interiör och ski in/ski out-läge med fjällvärlden för dina fötter. Åk själv, hyr ut, låna ut eller byt veckor med andra Svenska Andelshus andelsägare via exklusivt forum. Bekymmersfritt boende -storstädning och underhåll ingår i månadsavgiften. Du kan koppla av och får semester på riktigt!

Passa på nu och få fina vinterveckor redan denna säsong! Svenska Andelshus erbjuder hus i toppklass i Åre, Vemdalen, Sälen, Österlen och på Gotland.

I samarbete med Home by Dean fastighetsförmedling.

Pris: fr. 175 000 kr
Avgift: fr. 790 kr/mån
(7-11 bäddar)

Vemdalen

072-504 91 96
INFO@ANDELSHUS.SE
WWW.ANDELSHUS.SE

SVENSK FASTIGHETSFÖRMEDLING

Från ett läge till ett annat

SVENSKFAST.SE

SMS:A 69481 TILL 71122

SÄRÖ - BUDSKÄR, GÖTEBORG Totalt 289 kvm

• Strålande havsutsikt • Betong, glas & trä • Exklusivt • Pool i svart betong

Med strålande havsutsikt ligger VillAnn i Budskär - Särö, strax söder om Göteborg. Fantastisk arkitektritad villa, där Gert Wingårdh har designat utifrån en minimalisk stil med flertalet arkitekturpriser som resultat. Ett modernt bygge som tillhör toppen av Sveriges häftigaste hus. Villan är byggd 2005, med havet som närmaste granne. Direkt sydvästläge med solnedgång över havet och det 400 kvm stora trädäcket med tillhörande pool i svart betong. En villa som måste upplevas!

ACCEPTERAT PRIS 20 000 000 kr/bud. **TOMT** 4 220 kvm.

Välkommen till Krokaviksvägen 52. **GBG SYDVÄST**
Ring gärna för att boka privat visning med ansvarig fastighetsmäklare,
Birgitta Bergkvist 031-91 06 93, 0707-79 06 60.

SMS:A 54576 TILL 71122

ÅSA HAVSBAD - KUNGSBACKA - GÖTEBORGS RIVIERA Spännande arkitektur, 7 rok, 250 kvm + 65 kvm i 3 etage

• Underbart läge med havsutsikt • Härliga sällskapsytor • Utomhuspool & Spa-anläggning • Dubbelgarage

Unikt hus i tre etage med ett fantastiskt läge intill Åsas populäraste havsbad. Härliga sällskapsytor och fönsterpartier i kombination med takhöjd på hela sex meter som medför till en helt underbar miljö att vilja vistas och umgås i. Rekreationsanläggningar som spabad i ett inglasat uterum med öppningsbara fönsterpartier, utomhuspool, stort badrum med ångdusch och badkar samt underbara altaner. Ett hus där alla får sin egen del och de centrala delarna är anpassade för att kunna umgås i stora sällskap - allt mycket väl genomtänkt! Centralt belägen med gångavstånd till affärer, skolor och pendeltåg. Välkomna att kontakta mäklaren för mer info.

ACCEPTERAT PRIS 8 250 000 kr/bud. **TOMT** 1 266 kvm. **EP D**

VISAS Så 26/10. On 29/10. Sörviksvägen 16. **KUNGSBACKA**

Ring gärna för att boka in er på visning. Camilla Möllerström
0709-56 87 92, Bobutiken 0300-722 22.

Hitta ditt drömläge!

Ladda ner vår app "Hitta hem" till din iPhone eller iPad.

FIRST MALLORCA

Leading Real Estate

THE ANCHORAGE

Fantastic frontline sea view penthouse! Contact us for our fine selection of properties in this exquisite development.
E-Cert. i. p. € 1,25 Mio. · Ref. 54699-DI

www.firstmallorca.com · +34 971 679 444

Palma · Costa d'en Blanes · Port Adriano · Puerto de Andratx

Di Drömboende

MISSA INTE ÅRETS SISTA

SPECIALTEMA**INTERNATIONELLT**

ÅTERKOMMER

LÖRDAG 8 november

**OBS sista dagen för annonsbokning & material
är onsdag 5/11 kl. 12.00**

För information och bokning ring:

Fredrik Eriksson 08-505 738 34

Du kan även maila till:

fredrik.eriksson@newsfactory eller di@newsfactory.se

**Dagens
industri**

SER DU INTE LJUSET I TUNNELN? TITTA PÅ DET HÄR HUSET ISTÄLLET.

I natt ställer du om till vintertid. Sedan är det dubbdäck på, försenade tåg och oskottade trottoarer. Först om fem månader kommer dagen att vara lika lång som natten. Så kom ner och hälsa på oss. Här har vi 320 soldagar om året. Vi hämtar dig på flygplatsen i Alicante. Sedan åker vi runt och tittar. Kanske på det här huset i Villamartin. Eller på något annat som motsvarar din dröm om hur du vill bo när det är grått och kallt i Sverige.

RING 08-511 691 10

ELLER MEJLA COSTABLANCA@SKANDIAMAKLARNASE

TRIVSAMT GAVELRADHUS MED LUMMIG TRÄDGÅRD

Charmigt radhus i hög kvalitet om 100 kvm med 3 sovrum och takterrass i eftersökt område. Pris 174 000 Euro.

BYT BOENDEKLIMAT - VÄLKOMMEN TILL SÖDRA COSTA BLANCA!

SkandiaMäklarna

SPANIEN

08-511 691 10

WWW.SKANDIAMAKLARNASE/SPANIEN

Klassiska fönster
och dörrar i trä
som tillverkas efter
kundens order,
till pris som tål att
jämföras.

RM SNICKERIER AB

Vimmerby | Tel. 0492-797 00 | www.rm.se

JP Walther ELDSTÄDER DU DRÖMMER OM
0510-54 14 40 | info@waltherab.se | www.waltherab.se

FALSPROFIL
Med klickmontage
Det snygga taket du lägger själv

LANS PLÅT AB 0510-519 60
lansplat.se

Automatisera grinden
innan vintern!

tel 010-495 21 20
info@camigruppen.se

CAMI
camigruppen.se

Di Drömboende

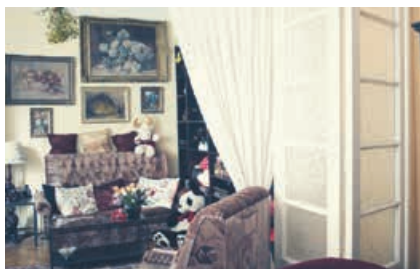
Vecka 44 publiceras

Drömboende
och
Allt för
Hus & Hem

FREDAG
31 oktober

**OBS sista dagen för
annonsbokning & material
är tisdag 28/10 kl. 11.00**

För information och bokning ring:
Fredrik Eriksson 08-505 738 34, Drömboende
Mikael Lamby 08-505 738 20, Allt för Hus & Hem
Du kan även maila till di@newsfactory.se.

**Dagens
industri**

GRINDAR Staket & Räcken
från Dalarna

Nyhet !
Klassiska Trägrindar

av Aluminium !

Helhetslösningar - vår specialitet !

LiftMaster www.accessa.se
Fjärrstyrning & motordrifter

accessa
info@accessa.se 0243-213000

Tema 27 november:

Skog

Information/annonsbokning:
Mikael Kollberg: 08-505 738 71
mikael.kollberg@newsfactory.se

**Dagens
industri**

Di Motor

Volvo 240/740 Turbo i KÖPES:
samlarskick
Lågmilare och med bra dokumentation.
Mycket bra betalt vid fint exemplar.
Är bilsamlare inte Bilhandlare.
Tel: 0706-230 000

Di Kommersiella fastigheter

Di Kommersiella fastigheter

Bygger nytt handelshus vid IKEA i Uddevalla.

Ledig lokal. Öppnar Sommaren 2015.

Mail: molles.servicecenter@telia.com

Di Annonismarknaden

BUSCK
ELMOTORER
IE2, IE3 OCH IE4
www.busck.eu

OFFENTLIG AUKTION

Båstad Stora Hult 6:125, Pillas väg 23, Vejbystrand

Genom offentlig auktion enligt samäganderrättslagen försäljes, genom av Helsingborgs tingsrätt utsedd god man, fastighet enligt ovan, bebyggd med bostadsbyggnad i 1 ½ plan 88 kvm, sidobyggnad, byggår 1958.

Offentlig auktion sker på fastigheten fredag den 28 november 2014 kl 15.00.

Visningar: söndag den 2 november kl 10.00 – 10.30 och söndag 9 november kl 10.00 – 10.30 eller efter särskild överenskommelse med advokatbyrån.

Auktionsvillkor: 10 % av köpeskilling med betalning per kortterminal på auktionsdagen (om ingen annan överenskommelse träffas) och resterande belopp på tillträdesdagen. Fri prövningsrätt förbehålles. Objektbeskrivning beställes per e-post på adress: advokat@advokatgronvall.se

Advokat Ingmar Grönvall
Grönvall & Partners Advokatbyrå KB
Kaliforniegatan 1, 252 25 Helsingborg
tfn 042-19 41 80, fax 042-21 19 75

Fastigheter TEMA

NÄSTA TEMA:
ONSDAG 12 november

För information och bokning kontakta
Fredrik Eriksson på 08-505 738 34
eller maila fredrik.eriksson@newsfactory.se

KONKURSNÄT-AUKTIONER

AVSLUT
ONSDAG 29 OKTOBER 2014

MALMÖ INTERVISION VISUAL SERVICE AB I KONKURS, MALMÖ

Pua Adv/kk-förvaltare Annika Boström, Adv.firman Glimstedt i Malmö säljs komplett kamera/skrivare/video-verkstad för bl.a Canon, Sony mm.

SÖDERLINDH & JEPSSON AB I KONKURS, MALMÖ /AVSLUT NR 4/

Pua Adv/kk-förvaltare Bo Svensson, Adv.firman Glimstedt i Lund säljs container, plotter, iphone, ipads, fordon mm.

MIKAEL INGVARSSONS ÅKERI AB I KONKURS, HÄSLEHOLM

Pua Adv/kk-förvaltare Håkan Molander, Amber Advokater i Hässleholm säljs trailerdragare Volvo FH12.

HÖGOSTA ÅKERI AB I REKONSTRUKTION, BORLÄNGE

Pua Advokat Claes G Hansson, Amber Advokater i Jönköping säljs svanhalstrailer.

MATS PERSSONS BLOMMOR AB I KONKURS, ÄNGELHOLM

Pua Adv/kk-förvaltare Björn Christoffersson, Adv.firman Acta i Helsingborg säljs demonterbart kyl/frysrum.

MDBE VVS & BYGG AB I KONKURS, KLIPPAN

Pua Adv/kk-förvaltare Niklas Sigesgård, Amber Advokater i Hässleholm säljs byggverktyg mm.

Inga slagavgifter eller reservationspriser

UNITS.se

AUKTION & VÄRDERINGSHUS
571 23 Nässjö Tel 0380-511 220

Ett av Göteborgs bästa lägen

Vi söker nu hyresgäster med höga krav och som uppskattar mervärden som:

- Flexibla och anpassade ytor med utsikt över staden eller Älven
- Möjlighet att sätta sin egen prägel på lokalen
- Hög teknisk standard
- Tillgång till gym i fastigheten
- Gångavstånd till: Nordstan, Göteborgs centrum, Göteborgsoperan, Gym, Göteborgs central
- Närhet till mycket goda kommunikationer
- Goda parkeringsmöjligheter

Adapta Fastigheter förvärvade i februari den kända Sjöbefälsskolan, Kvarnberget 2.

Vi utvecklar nu, tillsammans med Serneke AB, fastigheten till moderna kontorslokaler. Fastigheten består av en äldre huskropp och flera nyare på totalt ca: 10 000 kvm.

Vi har i dagsläget tecknat avtal på ca: 75 % av ytorna och har kvar ca: 2 500 kvm. Dessa ytor kan med fördel disponeras av en hyresgäst men också av flera.

För mer information kontakta:
Håkan Olsson, hakan@adaptafast.se,
tel 070-528 97 60 eller
Per Thörnqvist, per@adaptafast.se,
tel 076-555 83 61

Adapta
Adapta Fastigheter AB

Di Resor

Andorra

Våga testa något nytt!

Boka nul
Så bjuder vi barn under 12 och vuxna över 70 år på liftkortet!

www.qtravel.se
Boka online eller på 0470-34 97 10

- Snösäkert
- 210 km pist
- 300 soldagar/år
- Tax free zon

Andorra
THE PYRENEAN COUNTRY

Q
QualityTravel
Andorra Experten

Vill du annonsera under

Exklusiva resor

Publiceras 31 oktober och lördag 8 november

Kontakta vår säljare Anna Andersson på telefon 08-505 738 37 eller maila till anna.andersson@newsfactory.se
Du kan även maila dibokning@newsfactory.se

www.di.se/annons

Dagens industri

Har du lagt bort dina handskar?

Stöd Demensfonden med en gåva på 5000 kr och du får en "Kvarglömmlåda" att ha i foajén på ditt företag, se demensfonden.se pg 90 08 58 - 2, bg 900-8582

Demensfonden
DEMENSFÖRBUNDETS FORSKNINGSFOND

Vi behöver Din hjälp för att bota fler patienter med lungcancer!

Svenska Lungcancer-studiegruppens insamlingsstiftelse arbetar på att förbättra behandlingen av lungcancer genom kliniska studier och utbildning och samverkan mellan läkare inom området.

Livgivande Företag hjälper kvinnor att starta enkla företag i världens fattigaste områden.

En julgåva från ert företag lyfter 50, 100 eller 250 personer ur extrem fattigdom.

www.foretagsjulgavan.se

Livet förändras

Hjärnskaderehabilitering ska fungera när vi behöver den.

Stöd Hjärnskadefonden pg. 90 05 07 - 5

Hjärnskadeförbundet
HJÄRNKRAFT

www.hjarnkraft.se
08-447 45 30
info@hjarnkraft.se

Ditt företag kan hjälpa oss att ge hopp till stockholmare som har det svårt.

stadsmissionen.se/foretag

**STOCKHOLMS
STADSMISSION**

SKYDDA BARNEN

– BEKÄMPA EBOLA!

Ebolaepidemin i Västafrika drabbar barnen hårt. Plan finns på plats men behoven är enorma. Stötta vårt arbete. SMS:a KATASTROF till 72 910 så ger du 50 kronor.

Ge en fattig flicka i Tanzania chansen till bra utbildning! Stöd JOHAFonden pg 90 06 07-3

www.johafonden.com

Forskningen kring demenssjukdomar behöver ditt stöd.

GE EN GÅVA
Tel: 020-30 11 30,
www.alzheimerfonden.se
PG: 90 11 19-8, BG: 901-1198

**Alzheimer
fonden**

Idag drabbas ett barn av cancer.

Men det finns hopp. SMS:a HOPP till 72 900 så bidrar du med 50 kr.

Pg 90 20 90-0

Varje dag dör fem svenskar av diabetes.

Hjälp oss hitta botemedlet!
www.diabetesfonden.se

Diabetesfonden

BIDRA

till en bättre värld

Investera i en bättre värld

– investera i en framtid för Syriens barn

PG 90 00 50-6

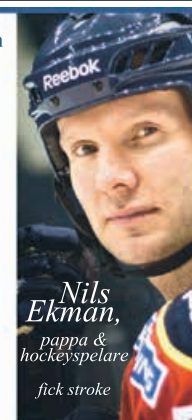
Var 17:e minut får någon STROKE

Det måste bli färre! Hjälp oss!

Strokefonden
Pg 90 05 30-7
Tel: 0200 88 31 31

Tack för ditt bidrag

För mer info:

Nils Ekman,
pappa & hockeyspelare
fick stroke

STOPPA EBOLA!

pg 900480-5
fralsningsarmen.se/ebola

Vi fyller år. Du får presenten.

I november fyller vi på Porsche Center Stockholm 10 år. Det firar vi med att släppa en limiterad utgåva om 10 stycken jubileumsbilar av Porsche Cayenne Stockholm Edition. En Cayenne Diesel i svart eller vitt utförande där allt du behöver ingår:

- Bi-Xenon inkl. (PDLS).
- Porsche Active Suspension Management (PASM).
- Porsche Communication management (PCM) inklusive navigationsmodul.
- Dragkrok, Avtagbar manuellt.
- Automatisk öppning av bakluckan.
- Power Steering Plus.
- ParkAssist, fram och bak.
- Parkeringsvärmare med fjärrkontroll.
- Förberedelse för mobiltelefon.
- Eluppvärmda stolar fram.
- 20"- fälg Cayenne Sport Design.
- Multifunktionsratt med paddlar.

Jubileumspris: 699.000 kr

Porsche Cayenne Diesel – Bränsledeklaration blandad körning 6.0 l/100 km. CO₂-utsläpp: 173 g/km.

PORSCHE

Porsche Center Stockholm

Smista: Smista Allé 44, Segeltorp.
Östermalm: Fiskartorpsvägen 20, Stockholm.
Växel: 08 - 503 33 950
E-post: info@porschecenter.nu
www.porsche-stockholm.se

Motor

Vill du annonsera under Motor?

För mer information ring Niklas Stenqvist, 08-505 738 35 eller dibokning@newsfactory.se

**Dagens
industri**

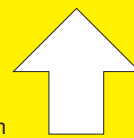
Di Kort och Gott från Kristina Kappelin i Italien

Skicka dina bästa Romtips till:
kkappelin@yahoo.it, +39 066 759 11

Rom: Att se Caravaggios verk genom världens mest hajpade teknikpryl – det är just en sådan kontrast som man nästan förväntar sig i den italienska huvudstaden.

■ **Toppen:** Roms innerstad är på god väg att bli bilfri. Borgmästaren Ignazio Marino gör sig alltmer impopulär bland romarna, men alltmer uppskattad av turister och dem som tycker om att gå och cykla.

■ **Botten:** Restauranger med inkastare. Roms krögare gör allt för att norpa intet ont anande turister. Men där maten är god behövs inga påträngande hjälpredor.

Slutsjunget på operan, barockt i konsten

1 På allas läppar

■ **Ledningen för** operan avskedar sin kör och orkester. 182 musiker och sångare blir arbetslösa. Bakgrunden är att operans gästande chefsdirigent, den världsberömda Riccardo Muti (bilden), beslöt att ta avsked och lade ned arbetet med "Aida" och "Figaros bröllop". Som skäl angav han ständiga konflikter och strejker bland personalen. Nu har operan tappat sponsorer och åhörare och vill hyra in kör och orkester. Ett så radikalt beslut har aldrig tidigare tagits av en italiensk kulturinstitution.

2 Matnyttigt

■ **Checco Er Caretti** ligger i Trastevere, där faran att gå i en turistfälla är överhängande. Men inramningen och miljön (vitlök från taket!) hindrar inte att Checcho är ett av de bästa ställena i staden om man vill äta riktigt gott, mäktigt och vällagat romerskt kök. Ät friterade pumpa-blommor, en blodröd bucatini all'amatriciana och carbonara. Välj därefter coda alla vaccinara, oxsvans i långkok med selleri. Drick vin från den utmärkta källaren, kaffe och grappa.

3 Händer i höst

■ **På Palazzo Barberini** har Da Guercino a Caravaggio, en imponerande utställning av barockkonstnärer, just öppnat. För första gången i Italien kan man hyra Googleglasögon för att förhöja upplevelsen. Den som är sugen på mer barock kan fortsätta till Villa Medici. Utställningen I bassifondi del barocco visar Roms undre värld under barocken.

4 Missa inte

■ **Det är svårt** att hitta riktigt bra affärer för moderna möbler och design i Rom. Ett smultronställe är Baxter Garage som ligger på anonyma Via Gregorio VII bakom Vatikanen. Det före detta garaget är inrett som ett jättelikt hem med en mängd möbler och designföremål att inspireras av. Väl värt ett besök!

5 Köp med dig hem

■ **Höst- och vintermode** av hög kvalitet. Den ekonomiska krisen gör att även Roms elegantaste boutiques är redo att pressa priserna om man bara ger dem en vink. Italienarna är fenomenala på högklassigt material och hantverk som ger en sant lyxig känsla.

GRAFIK: HELENA FAHLESON

Här bjuds kära återseenden för filmälskare

Den eviga staden har gjort avtryck på vita duken.

En helg i Rom bjuder på ett axplock av varma minnen från den italienska filmens storhetstid, både innanför och utanför stadsmurarna.

■ **SPANNA IN.** Fiat 500. Det som en gång var Roms signum, de hyperkompakta Fiatbilarna, rör sig alltmer sällan på gatorna. Håll därför utkik efter en raritet som snart bara finns i filmens värld. Den moderna varianten av bilen blev dock upptäckt av monstret Godzilla i filmen som lanserades tidigare i år.

■ **SVÄNG FÖRBI.** Il bar Necci på via Fanfulla da Lodi 68. Det är inte bara maten som lockar oss till kvarteret Pigneto i Roms utkanter. Här bubblar det av aktivitet på historisk mark. Restaurangen Necci blev känd efter att Pasolini spelade in sin första film "Accattone" just här. Även Roberto Rossellini har spelat in i kvarteret.

■ **SLOPA.** Fontana di Trevi. Under ombyggnationen som pågår finns inte mycket att se av den praktfulla fontänen. Anita Ekberg, här i Italien kallad "Anitona" (den stora Anita), badade i den 1960 i Federico Fellinis berömda film "Det ljuva livet" tillsammans med Marcello Mastroianni.

TEXT OCH FOTO:

CAROLINE ÅKERLUND
caroline.akerlund@di.se
08-573 654 63

Kryss

4	3	6	8	2	5	7	9	1
1	2	5	3	9	7	8	4	6
7	8	9	6	1	4	5	2	3
5	7	3	2	6	9	4	1	8
9	1	2	7	4	8	3	6	5
6	4	8	5	3	1	9	7	2
3	9	4	1	5	6	2	8	7
2	6	7	4	8	3	1	5	9
8	5	1	9	7	2	6	3	4

Lycka till!

INTE BARA BOULEVARDERNAS STAD	BÄDAR INTE GOTT	SES SKRIDSKOÅKARE PÅ		UPPGIFTER SOM UNDERLAG	ÄR OMGIVANDE		SÄLDES UT OCH SÄLDES SLUT
VERKAR PÅ YTAN							
SJÖBUREN STYRKA							
TIO I TIOHUGGARE							
			SES I PAR MED ROMEO				3
GER KANSKE KRITIKER					ANGER VEM VATTENFALL		
STACK IFRÅN	TYP AV MÅSFÄGLAR	TECKNAD ANKA KANSKE PAGINERADE					
			GRAFIKERGÖRA ETT PERSONVAL				
FÖRSTÄRKER INTE					VILL GÄRNA HUNDEN HÄLLER SAMMAN		
SMULA	1						
STÄR VÄRENS FLORA I				TAS ÅT SIDAN NÖT			JANUARIHELGON
FÄRG-LÖS	HÄR VÄL SITT PÅ DET TORRA ISFIGUR						
		AVSMALNANDE VATTENVÄG			SES MED KONTO-NUMMER	I ALLA FALL FRISYRTYP	
EN FÄRG AV FYRA	2						VILL HANDLARE HA
		FÖGA FASTLÅST I VISST TANKANDE				FÖRSTA PERSON LÄRJUNGE	BO-STADS-RÖRELSE
GRUYÈRE			KOM VISS DROTTNING FRÅN		EN RAUSING BLIR TILL		FISK SOM KALLAS SLOM
SOM DET NOMINELLA VÄRDET	SIGILL SNO SIG					SVÄVANDE	SLAP MEN INTE PÅ HJUL
KAN MAN DET SOM FALLER I SMAKEN					NATT-DJUR		KAN FLERFÄLDIGA VÄRDE
NILSSON PIRATENS ALTER EGO			GÅS DET PÅ		PRIMAT SOM ÄR RÖD OCH BLÅ I NYLLET		
RÄCKA							VURMAR FÖR DET SKÖNA

En något märklig bild på en kampsportsarena. Vem är mannen till vänster på bilden? 1 Vilken TV-serie förknippas han med? 2

Konstruktör: Gunnar Ljungström Foto: Carlos Osorio/TT © Bonnier Korsord

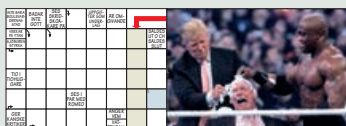
Di Svår[illegible]

	1	6						
4	9		8					
			1	9			7	3
		9				4		8
			2		6			
7		4				3		
1	5			2	7			
					8		6	5
						2	8	

			9		2	6		
		7			3		5	
3								7
	4					9		2
			7		8			
5		3					1	
7								3
	2		3			8		
		6	8		5			

Sudoku

”Det gäller att ta för sig”

Guldmedaljer och kunglig stjärnglans.

På fredagskvällen delade Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien ut sina årliga guldmedaljer. Gladast var affärsängeln Jane Walerud.

Varje år delar Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien, Iva, ut guldmedaljer till personer som har ett brinnande samhällsengagemang och uppvisar gott ledarskap. På fredagskvällen genomfördes prisutdelningen på Konserthuset i Stockholm av ingen mindre än kronprinsessan Victoria, som anlände tillsammans med maken Prins Daniel.

”Bra nervös”

En av vinnarna var serieentreprenören och affärsängeln Jane Walerud.

”Jag är jättehedrad. Och nervös! När jag satt hos frisören i morse och skulle få håret uppsatt så försökte jag dricka ett glas vatten – men jag missade munnen. Då är man nog bra nervös”, säger hon.

Jane Walerud blev för drygt ett år sedan invald i

Kungliga Ingenjörssakademien, och belönas nu för sina insatser som serieentreprenör.

Inspirerar yngre kvinnor

I motiveringen beskrivs Jane Walerud, som har investerat och engagerat sig i bolag som Lensway, Midsummer, Tobii, Panopticon, Teclo Networks och Klarna, som en inspirationskälla för yngre kvinnor.

”Det är roligt! Sedan pressmeddelandet gick ut i onsdags har både invandrare och unga kvinnor hört av sig och sagt: ’Åh, det finns plats för oss’. Det är förstås jättekul”, säger Jane Walerud, som själv ursprungligen kommer från San Francisco i USA.

Har du några tips till unga kvinnor som vill ta sig fram i entreprenördjungeln?

”Man ska nog inte se det

som en djungel. Det gäller bara att ta för sig och bara vara. Jobba, begripa saker och göra det bästa man kan av situationerna.”

”Men ett litet tips är att det är färre kvinnor bland tekniska bolag än andra sorters företag. Så har man läggningen åt siffror och teknik ska man ta tillvara på den.”
It-branschen är än så länge ganska mansdominerad. Är det en tuff bransch att ta sig in i som kvinna?

”Nej. Snarare tvärtom. Titta på mig, jag fick medalj redan nu. Man får hur många chanser som helst jämfört med män och man får mer uppmärksamhet”, säger hon. Även ”nollvisionens fader” och trafiksäkerhetsexperten Claes Tingvall och Sture Forsén vid Lunds universitet fick guldmedaljer.

Årets stora guldmedalj tillägnades Sten Gustafsson, som tidigare varit vd och styrelseordförande för bland annat Saab-Scania, Astra och Incentive.

JON MAUNO PETTERSSON

jon.pettersson@di.se
08-573 650 47

PRISAD.
Jane Walerud.
FOTO: JOEY ABRAIT

3 500 PERSONER HAR REDAN CERTIFIERAT SIG I STYRELSEARBETE.

Nu är det din tur!

Varje år utbildar vi över 2 000 personer i styrelse- och ägarfrågor runt om i landet. Styrelse-Akademien certifierar på flera styrelsenivåer samt inom Corporate Responsibility. Detta är för dig, eller hela din styrelse, som ser möjligheten i hållbara affärsmodeller.

Läs mer om våra utbildningar på kalender.styrelseakademien.se

STYRELSEAKADEMIEN

StyrelseAkademien är en ideell förening som verkar för ett bättre styrelsearbete i svenska företag. Hör av dig till oss så berättar vi mer. styrelseakademien.se

